

Pengajian Am (900/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 45,805 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 66.25%,

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	1.42	2.21	4.66	16.74	4.86	17.52	18.84	5.76	10.25	4.49	13.25

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: Aneka Pilihan

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	C	6	B	11	C
2	A	7	C	12	D
3	B	8	B	13	B
4	B	9	C	14	D
5	D	10	C	15	A

Komen am

Semua soalan aneka pilihan yang dikemukakan ialah soalan aras sederhana bagi calon. Ini kerana 31% hingga 79% calon dapat menjawab soalan tersebut dengan betul.

BAHAGIAN B DAN C: Struktur dan Esei

Komen am

Aspek yang diuji dalam kertas peperiksaan penggal ini berkaitan dengan tajuk Malaysia Kekal Berdaulat. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah pada tahap sederhana. Sikap calon yang tidak teliti atau tidak berhati-hati ketika menjawab soalan telah menyebabkan mereka tidak dapat memberikan jawapan yang dikehendaki dengan baik. Terdapat calon yang tidak dapat membezakan perkhidmatan awam dengan kemudahan awam dan juga antara Suruhanjaya Perkhidmatan Awam dengan Suruhanjaya Pilihan Raya.

Dari segi perancangan untuk menjawab sesuatu soalan, boleh dikatakan tidak ramai calon yang berbuat demikian. Hal ini dapat dilihat terutamanya dalam jawapan bahagian esei. Ada dalam kalangan calon yang menulis idea atau isi yang berulang-ulang, iaitu idea yang berkisar tentang satu aspek sahaja dan huraian pula hanya berkisar tentang satu idea sepanjang penulisan esei tersebut. Selain itu, terdapat ramai calon yang menjawab soalan secara spontan, iaitu tanpa merancang terlebih dahulu apa-apa yang ingin ditulis oleh mereka. Berkaitan dengan soalan struktur pula, didapati ramai calon yang tidak dapat menjawab soalan dalam bahagian ini dengan baik. Ada dalam kalangan calon yang tidak menjawab sebahagian daripada soalan dalam bahagian ini. Hal ini disebabkan calon tidak menguasai fakta berkaitan dengan soalan yang dikemukakan.

Kekuatan calon secara umumnya tidak menonjol. Majoriti calon dapat menyiapkan tugas yang diberikan dalam masa yang ditetapkan, tetapi dengan prestasi yang kurang memuaskan. Dalam aspek penguasaan bahasa, tahap penguasaan bahasa calon masih tidak memuaskan. Ada dalam kalangan calon didapati sangat lemah dalam aspek penguasaan bahasa. Terdapat pelbagai kesalahan bahasa yang dilakukan oleh calon, seperti aspek ejaan, struktur ayat, dan tatabahasa. Hal ini menyebabkan calon hanya mendapat satu markah bahasa sahaja. Di samping itu, ada dalam kalangan calon yang tidak dapat membezakan bahasa lisan (percakapan) dengan bahasa penulisan semasa menulis jawapan. Keadaan ini diburukkan lagi dengan kecenderungan sebilangan calon untuk menulis esei melebihi jumlah perkataan yang ditetapkan, iaitu 350 patah perkataan. Keadaan ini menyebabkan calon kehilangan markah bahasa yang banyak.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN B: Soalan Struktur

Soalan 16

Soalan ini menghendaki calon menerangkan dua kepentingan Perlembagaan kepada sesebuah negara yang berdaulat. Calon perlu mengemukakan isi atau idea dan memberi sedikit huraian yang wajar untuk mendapat markah penuh. Kebanyakan calon dapat memberi isi atau idea 'menjamin hak rakyat' dan/atau 'mengelakkan penyalahgunaan kuasa oleh pemerintah'. Walau bagaimanapun, ada dalam kalangan calon yang tidak menguasai teknik menjawab soalan yang memerlukan penggunaan kata kerja, seperti 'mewujudkan', 'menjamin', 'mengelakkan', dan 'memupuk'. Selain itu, ada juga calon yang hanya mengemukakan isi atau idea tanpa disertakan dengan huraian ataupun mengemukakan huraian sahaja tanpa isi atau idea jawapan kepada soalan yang dikemukakan. Isi atau idea bagi jawapan calon yang sepatutnya ialah mewujudkan satu pemerintahan yang adil, mengelakkan penyalahgunaan kuasa oleh pemerintah, menjamin pentadbiran yang teratur atau sistematik, menjamin hak asasi rakyat atau warganegara, dan memupuk perpaduan atau integrasi.

Soalan 17

Soalan ini menghendaki calon menyatakan tiga keadaan yang menyebabkan kekosongan luar jangka kerusi Dewan Rakyat atau Dewan Undangan Negeri. Ramai calon dapat menyatakan tiga keadaan tersebut dengan tepat. Namun begitu, terdapat juga calon yang memberikan jawapan yang berulang. Sebagai contoh, calon menyatakan keadaan-keadaan yang menyebabkan calon hilang kelayakan dengan anggapan setiap satu keadaan ialah satu isi atau idea. Sebagai contoh, calon menulis jawapan pertama ialah ahli dewan mufliis, jawapan kedua ialah ahli dewan dipenjara, dan jawapan ketiga ialah ahli dewan hilang akal, sedangkan ketiga-tiga jawapan ini merujuk satu isi atau idea sahaja, iaitu ahli dewan hilang kelayakan. Ketiga-tiga jawapan tersebut merujuk keadaan yang menyebabkan seseorang ahli dewan hilang kelayakan. Hal ini

menyebabkan calon memperoleh satu markah sahaja. Jawapan calon yang sepatutnya ialah ahli dewan hilang kelayakan (mufliis, dipenjara, hilang akal, memegang jawatan yang berpendapatan, memperoleh kewarganegaraan asing, atau didenda RM2000 dan ke atas), ahli dewan meletakkan jawatan, ahli dewan meninggal dunia, dan ahli dewan dibatalkan kemenangannya oleh mahkamah.

Soalan 18

Soalan ini menghendaki calon menyatakan empat fungsi Suruhanjaya Perkhidmatan Awam. Secara keseluruhannya, ramai calon dapat menjawab soalan ini. Sungguhpun demikian, ada dalam kalangan calon yang keliru antara Suruhanjaya Perkhidmatan Awam dengan Suruhanjaya Pilihan Raya. Kekeliruan ini menyebabkan calon memberikan jawapan yang salah kepada soalan ini dan seterusnya mereka hilang markah. Di samping itu, ada dalam kalangan calon yang tidak menguasai teknik menjawab soalan yang memerlukan penggunaan kata kerja dalam jawapan. Sebagai contoh, calon menggunakan imbuhan 'pe...' dan bukannya imbuhan 'me...' dalam jawapan mereka, iaitu calon menulis perkataan 'pengesahan' dan 'penukaran' dan bukannya 'mengesahkan' dan 'menukar'. Jawapan calon yang sepatutnya adalah membuat pelantikan jawatan dalam perkhidmatan awam, mengesahkan jawatan kakitangan, menukar kakitangan, menaikkan pangkat kakitangan, melaksanakan kawalan tatatertib, dan memberikan taraf pencen.

Soalan 19

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan dua cara tertuduh boleh memberikan keterangan di mahkamah. Calon perlu mengemukakan isi atau idea dan memberi sedikit huraian yang wajar untuk mendapat markah penuh. Ramai calon yang tidak dapat memberikan jawapan yang baik atau sempurna atau tepat untuk soalan ini. Ada juga dalam kalangan calon yang hanya memberikan isi atau idea tanpa menghuraikan isi atau idea tersebut. Di samping itu, ada juga calon yang hanya memberikan jawapan yang berkisar tentang peranan peguam sahaja. Jawapan calon yang sepatutnya adalah memberikan keterangan di kandang orang salah, memberikan keterangan bersumpah, dan memilih untuk berdiam diri di mahkamah.

BAHAGIAN C: Soalan Esei

Soalan 20

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan ciri-ciri kepimpinan yang berkualiti bagi menghasilkan kecemerlangan tadbir urus dalam perkhidmatan awam. Ada dalam kalangan calon yang dapat mengemukakan isi atau idea 'ketelusan', 'kebertanggungjawaban atau akauntabiliti', dan 'tahap keagamaan yang teguh'. Sungguhpun demikian, huraian yang diberikan oleh calon lebih menjurus kepada penjawat awam secara umum. Secara umumnya, sebahagian besar calon tidak memahami kehendak soalan. Walaupun soalan ini popular dalam kalangan calon, tetapi sebahagian besar calon hanya menjelaskan secara umum ciri-ciri tadbir urus baik. Terdapat juga calon yang mengemukakan kecemerlangan tadbir urus tetapi tidak mengaitkannya dengan ciri-ciri kepimpinan yang berkualiti. Ada juga dalam kalangan calon yang mengemukakan ciri-ciri pemimpin dan bukannya kepimpinan. Kelemahan-kelemahan ini telah menyebabkan calon gagal memperoleh markah yang baik kerana jawapan yang diberikan oleh mereka tidak relevan dengan kehendak soalan. Jawapan calon yang sepatutnya ialah pemikiran yang kritis dan kreatif, tahap moraliti yang tinggi, mengutamakan kecemerlangan, bersikap terbuka terhadap kritikan atau kegagalan atau cadangan, menghargai prestasi kerja yang baik, mengamalkan ketelusan (transparent), mempunyai hubungan interpersonal yang baik, mempunyai kebertanggungjawaban atau akauntabiliti, dan mempunyai tahap keagamaan yang kukuh.

Soalan 21

Soalan ini menghendaki calon mengulas pernyataan tentang generasi muda yang merupakan benteng pertahanan negara pada masa depan yang dikatakan kurang mempunyai semangat patriotik terhadap negara kebelakangan ini, dan mengemukakan usaha-usaha yang perlu dilakukan bagi menyuburkan semangat patriotik dalam kalangan generasi muda ini. Jawapan kepada soalan ini terbahagi kepada dua, iaitu faktor kurang semangat patriotik dalam kalangan generasi muda, dan usaha yang perlu dilakukan untuk menyuburkan semangat patriotik dalam kalangan generasi muda. Majoriti calon memahami kehendak soalan ini. Dalam menghuraikan faktor kurang semangat patriotik dalam kalangan generasi muda, ramai calon yang dapat mengemukakan isi atau idea 'kurang menghayati sejarah negara' dan 'sikap individualisme atau materialistik'. Sungguhpun demikian, jawapan kebanyakan calon lebih bertumpu pada bahagian usaha yang perlu dilakukan untuk menyuburkan semangat patriotik dalam kalangan generasi muda. Dalam bahagian ini, antara isi atau idea yang dikemukakan oleh calon adalah berkaitan dengan 'pendidikan', 'program berbentuk patriotisme', dan 'institusi keluarga (khususnya peranan ibu bapa)'. Antara kelemahan calon ketika menjawab soalan ini ialah kecenderungan calon memberikan isi atau idea yang tidak lengkap. Sebagai contoh, calon hanya mengemukakan isi atau idea 'kempen' sahaja, sedangkan isi atau idea yang diterima sebagai jawapan ialah 'kempen kesedaran'. Jawapan calon yang sepatutnya untuk faktor kurang semangat patriotik dalam kalangan generasi muda ialah sikap individualisme atau materialistik, mengutamakan etnik sendiri, kehidupan senang selepas negara merdeka, pengaruh budaya global, dan kurang menghayati sejarah negara, manakala untuk usaha-usaha yang perlu dilakukan bagi menyuburkan semangat patriotik dalam kalangan generasi muda adalah melalui pendidikan, program berbentuk patriotisme, kempen kesedaran, institusi keluarga atau ibu bapa, dan sukan.

Soalan 22

Soalan ini menghendaki calon membincangkan manfaat dan kesan negatif yang dibawa oleh teknologi satelit kepada Malaysia. Jawapan kepada soalan ini terbahagi kepada dua, iaitu manfaat teknologi satelit kepada Malaysia, dan kesan negatif teknologi satelit kepada Malaysia. Calon yang menjawab soalan ini dapat memberi isi atau idea berkaitan dengan manfaat teknologi tersebut, iaitu dari aspek 'perhubungan atau komunikasi', dan 'sumber maklumat', serta isi atau idea berkaitan dengan kesan negatif teknologi tersebut, iaitu 'ancaman keselamatan'. Sungguhpun demikian, ada dalam kalangan calon yang isi atau idea yang dikemukakan oleh mereka tersasar. Calon mengemukakan isi atau idea tentang 'Internet dan laman sosial' bagi menjelaskan manfaat teknologi satelit kepada Malaysia. Ada juga calon yang menjadikan isi atau idea sebagai huraian atau menggunakan contoh sebagai isi atau idea. Hal ini telah menyebabkan calon gagal memperoleh markah kerana jawapan yang diberikan oleh mereka tidak relevan. Jawapan calon yang sepatutnya berkaitan dengan manfaat teknologi satelit kepada Malaysia ialah perhubungan atau komunikasi, ramalan perubahan cuaca, sumber maklumat, pertahanan dan keselamatan, penerokaan angkasa lepas, dan pengesanan, manakala untuk kesan negatif teknologi satelit kepada Malaysia pula, jawapan calon yang sepatutnya ialah penyebaran budaya negatif, penyebaran fitnah, ancaman keselamatan, dan penyebaran propaganda.

Bahasa Melayu (910/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 29,366 calon. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 83.57%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	11.79	6.59	15.08	10.93	16.13	10.89	12.16	4.78	5.48	2.38	3.79

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: Aneka Pilihan

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	C	11	A
2	D	12	A
3	A	13	B
4	B	14	B
5	B	15	C
6	A	16	D
7	C	17	D
8	C	18	D
9	B	19	A
10	D	20	B

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon dalam Bahagian A bagi penggal ini adalah baik. Terdapat 72 orang calon yang memperoleh markah penuh, iaitu 20 markah. Seramai 14 orang calon pula mendapat markah yang terendah, iaitu 0 markah. Berdasarkan respons calon, didapati bahawa soalan 11 dan soalan 20 merupakan soalan aras mudah, kerana terdapat lebih 70% calon dapat menjawab kedua-dua soalan ini dengan betul. Soalan-soalan yang lain pula merupakan soalan aras sederhana bagi calon.

BAHAGIAN B : Pembacaan Kritis dan Analitis

Komen am

Dalam bahagian ini, calon dikehendaki menjawab semua soalan berstruktur yang diberikan. Markah penuh bagi bahagian ini ialah 30 markah. Secara keseluruhan, prestasi calon dalam Bahagian B adalah kurang memuaskan. Untuk empat soalan pertama bahagian ini, iaitu soalan 21 hingga 24, sebanyak 10 markah diperuntukkan. Kebanyakan calon sukar untuk mendapat 6 markah dan ke atas. Untuk soalan 25 pula, daripada 20 markah yang diperuntukkan, calon sukar untuk memperoleh markah lebih daripada 12.

Ramai calon tidak memberikan jawapan penuh untuk soalan 21, 22, 23, dan 24. Ada calon yang langsung tidak menjawab soalan 21. Untuk soalan 25 pula, calon memberikan isi yang kurang tepat, terpesong, terbatas, jawapan terlalu pendek, di samping penguasaan bahasa yang lemah. Calon juga mengabaikan aspek ketepatan tatabahasa dalam menjawab soalan. Mereka membina ayat tergantung, ayat yang tidak gramatis, di samping menggunakan kosa kata yang tidak tepat.

Calon juga jelas tidak melihat peruntukan markah bagi sesuatu soalan, sebelum menjawabnya. Hal ini terbukti apabila panjang jawapan yang diberikan oleh calon tidak sepadan dengan markah yang diperuntukkan. Sesetengah calon hanya menyalin bahagian tertentu dalam teks tanpa memikirkan sama ada ia menepati kehendak soalan atau tidak.

Komen soalan demi soalan

Soalan 21

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan maksud frasa yang berikut:

- (a) ... perasaan aku masih konkrit terpasak atas lantai keegoan ...
- (b) ... membuatkan perasaannya lebih terjeruk ...

Jawapan yang sepatutnya untuk soalan ini ialah:

- (a) Amirah/aku masih kukuh dengan sifat keegoan, atau Amirah masih kukuh dengan perasaan keakuan, atau Amirah/aku masih berpegang teguh dengan sifat keakuan, atau Amirah/aku tetap dengan sifat/sikap degil.
- (b) Menjadikan/menyebabkan perasaan atau jiwa Mardiah lebih atau semakin sedih/sayu/hiba/pedih/kecewa/pilu/kesal/tertekan, atau menjadikan/menyebabkan perasaan atau jiwa Mardiah lebih atau semakin terseksa/hampa

Tidak ramai calon yang dapat menjawab soalan ini dengan tepat dan lengkap, terutamanya untuk soalan 21(a). Selain itu, ada calon yang langsung tidak menjawab soalan ini. Calon yang berprestasi tinggi dapat memberikan jawapan dengan menggunakan ayat yang berkesan, contohnya “Amirah masih kukuh/tegak berdiri dengan sifat egonya”, dan “Amirah terus kekal dengan pendiriannya sendiri”. Soalan 21(b) pula mudah bagi calon. Mereka dapat menjawabnya dengan baik. Contoh jawapan yang diberikan oleh calon ialah “Kak Mardiah semakin sedih/pilu” dan “perasaan Kak Mardiah bertambah sedih”. Namun demikian, ramai calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan tepat. Oleh sebab frasa tersebut mengandungi unsur metafora, ada calon yang menjawabnya dengan menggunakan ayat yang puitis juga, contohnya “hatinya semakin keras”, “hatinya meronta-ronta”, dan “jiwanya hampa”.

Untuk soalan 21(a), ada calon yang menggunakan kata kunci yang terdapat dalam frasa asal, misalnya “masih tepasak” dan “lantai keegoan”. Ada calon yang menggantikan kata “ego” dengan perkataan “sombong”. Ada calon yang memberikan jawapan yang salah, seperti “jiwa aku berdiri kuat untuk menyatakan yang benar”, “menyebabkan perasaannya masih terjebak”, masih lagi sombong dengan keputusannya, dan “perasaan yang tetap dibuat berdasarkan atas kedegilan sendiri”. Untuk soalan 21(b), sesetengah calon tidak menyatakan bahawa “nya” itu merujuk kepada siapa. Hal ini menjadikan jawapan mereka tidak tepat dan kabur. Contoh jawapan sedemikian ialah “membuatkan perasaan lebih sedih”, “memendam isi hati”, “sanubarinya masih terpendam”, dan “mengalami perasaan sungguh simpati”. Ada calon yang memberikan huraian, contohnya “perasaan hati Mardiah yang remuk berbau kesedihan dan rasa simpati”. Sebab utama calon gagal mendapat markah yang tinggi untuk soalan ini adalah kerana mereka tidak dapat memberikan maksud frasa tersebut dengan tepat dan lengkap.

Soalan 22

Soalan ini menghendaki calon menyatakan sebab Amirah menganggap dirinya ego. Jawapan yang tepat bagi soalan ini adalah seperti yang berikut:

- (i) Amirah enggan/tidak mahu menurut nasihat Kak Mardiah agar membuat rawatan/pemeriksaan doktor ketika dia demam selama dua minggu.
- (ii) Amirah tidak dapat menerima hakikat bahawa dia diserang/menghidap penyakit untut.

Majoriti calon dapat mengenal pasti sebab yang pertama, iaitu Amirah degil/ego kerana tidak mahu mendengar nasihat kakaknya untuk membuat pemeriksaan di hospital setelah dua minggu demam. Ada segelintir calon yang gagal mengenal pasti sebab yang kedua. Oleh hal yang demikian, mereka hanya memperoleh satu markah. Calon tidak menyedari bahawa satu lagi bukti keegoan Amirah ialah dia tidak dapat menerima hakikat bahawa dia dijangkiti penyakit untut.

Soalan 23

Soalan ini menghendaki calon menyatakan punca penyakit untut. Jawapan yang sepatutnya bagi soalan ini ialah gigitan nyamuk *brugia malayi* yang membawa *agen filarial*. Calon yang cekap dalam kemahiran pemahaman dapat memberikan kedua-dua bahagian jawapan, iaitu dengan menyatakan nama nyamuk *brugia malayi* dan *agen filarial* yang menjadi penyebab penyakit untut.

Calon yang lemah hanya dapat menyatakan satu bahagian jawapan, iaitu *agen filarial*, tanpa menyatakan nama nyamuk. Mereka hanya menyatakan bahawa “ia berpunca daripada gigitan nyamuk yang membawa *agen filarial*”. Ada calon yang memberikan penerangan tentang ciri penyakit untut dan apa yang berlaku setelah seseorang itu digigit oleh nyamuk *brugia malayi*. Satu lagi kelemahan calon yang ketara ialah majoriti calon gagal menjawab soalan dengan menggunakan ayat yang gramatis. Kebanyakan mereka menghasilkan ayat yang salah, contohnya:

“Punca penyakit untut adalah berpunca daripada gigitan nyamuk”.

Soalan 24

Soalan ini menghendaki calon menyatakan mesej penulis dalam cerpen yang diberikan. Jawapan yang tepat untuk soalan ini ialah

- (i) masyarakat perlu menjaga alam sekitar/alam persekitaran supaya tidak wujud tempat pembiakan nyamuk yang boleh mendatangkan penyakit

atau

- (ii) masyarakat tidak seharusnya lalai terhadap penjagaan alam sekitar/persekitaran supaya tidak wujud tempat untuk pembiakan nyamuk yang boleh mendatangkan penyakit.

Hanya sebilangan kecil calon dapat mengesan mesej penulis dengan tepat. Mereka dapat mengesan mesej berkenaan, iaitu “orang ramai haruslah menjaga kebersihan persekitaran agar terhindar daripada penyakit yang dibawa oleh nyamuk”. Majoriti calon gagal menjawab soalan ini dengan tepat. Mereka hanya menyatakan sebahagian daripada mesej, iaitu “kita hendaklah menjaga persekitaran”. Kebanyakan mereka menyatakan mesej sampingan, iaitu:

- (i) Kita wajar menerima nasihat.
- (ii) Kita perlu menjalani pemeriksaan apabila sakit.
- (iii) Jangan terlalu ego.

Ramai calon ternyata tidak mengetahui maksud “mesej”, iaitu saranan atau amanat yang hendak disampaikan oleh penulis melalui petikannya. Hal ini menyebabkan mereka tidak menggunakan kata kunci yang sesuai untuk jawapan bagi soalan tentang mesej, seperti “wajar”, “hendaklah”, “perlu”, “mestilah”, dan lain-lain. Calon hanya menyatakan fokus atau isu petikan. Sebagai contoh, mereka menyatakan bahawa mesej penulis adalah tentang “pentingnya penjagaan alam sekitar” atau “alam sekitar yang kotor boleh menjejaskan kesihatan”. Jawapan sedemikian tidak tepat kerana ia hanyalah merupakan fokus atau isi utama petikan.

Soalan 25

Soalan ini menghendaki calon memberikan ulasan tentang pernyataan teks, iaitu khusus tentang kesan kelalaian terhadap penjagaan persekitaran. Markah penuh bagi soalan ini ialah 20 markah dan panjang jawapan calon mestilah tidak melebihi 150 patah perkataan. Calon sepatutnya menyatakan kesan yang akan dihadapi sekiranya persekitaran tidak dijaga. Jawapan harus dipersembahkan dengan mengemukakan isi utama, huraian isi utama, diikuti oleh contoh, dan huraian contoh. Antara isi utamanya adalah seperti yang berikut:

- (i) Menjadi tempat pembiakan serangga dan haiwan yang boleh menyebabkan penyakit
- (ii) Menyebabkan pencemaran alam
- (iii) Menyebabkan bencana alam
- (iv) Menyebabkan habitat flora dan fauna terjejas/pupus

Setiap isi utama yang dikemukakan mesti diikuti oleh huraian, atau contoh, bukti, alasan, atau pandangan calon sendiri, dan huraian baginya.

Calon yang berprestasi tinggi dapat mengemukakan kesan dengan tepat. Namun demikian, kebanyakan mereka hanya dapat memberikan dua kesan yang relevan, iaitu isi (i) dan (ii), dan satu lagi isi sampingan, iaitu “menjejaskan imej negara”. Hal ini menyebabkan mereka sukar untuk mendapat markah melebihi 10 untuk isi.

Kebanyakan calon menjelaskan kesan yang berkaitan dengan penyakit untut, iaitu seperti yang terdapat dalam teks. Hal ini demikian mungkin kerana mereka sudah terbiasa dengan jawapan bagi teks bukan naratif, iaitu salah satu isi lazimnya terdapat dalam teks. Oleh itu, mereka menghuraikan bagaimana kelalaian dalam penjagaan persekitaran boleh menyebabkan penyakit untut. Calon tidak dapat memikirkan kesan lain dan tidak dapat menghuraikannya dengan baik.

Ramai calon menyatakan kesan yang kurang relevan, misalnya:

- (i) Wujud hubungan yang tidak harmoni dengan jiran
- (ii) Menyebabkan kehadiran binatang liar yang membahayakan penduduk setempat
- (iii) Kawasan itu tidak akan dikunjungi oleh pelancong.

Selain itu, calon juga menyatakan kesan-kesan lain yang bertindan, dan memberikan contoh yang hanya berkisar tentang jenis atau contoh penyakit.

Ada segelintir calon yang hanya memberikan contoh, tanpa isi utama yang tepat dan jelas. Ramai juga calon yang memberikan jawapan yang jelas salah, iaitu mereka memberikan cadangan tentang penjagaan alam sekitar atau cadangan langkah untuk mengatasi masalah penyakit yang berpunca daripada nyamuk. Contoh jawapan yang dikemukakan oleh calon:

“Kesan kelalaian terhadap penjagaan alam sekitar yang pertama ialah menyebabkan penduduk di sesuatu kawasan itu diserang penyakit seperti denggi. Penyakit boleh mengganggu kehidupan dan boleh membawa maut. Oleh itu, usaha membersihkan alam sekitar mestilah dibuat. Gotong-royong merupakan satu amalan terbaik untuk menjaga alam sekitar”.

Jawapan seperti ini tidak diberikan markah yang baik kerana huraian tidak menyokong isi utamanya.

Calon juga menunjukkan kelemahan yang ketara dalam aspek bahasa. Mereka mengabaikan kegramatisan dalam pembinaan ayat. Mereka melakukan kesalahan struktur ayat melebihi tujuh kesalahan, dan hal ini menyebabkan mereka memperoleh satu hingga dua markah sahaja untuk aspek bahasa.

BAHAGIAN C: Penulisan Esei Tidak Berformat

Komen am

Dalam bahagian ini, calon dikehendaki menjawab satu daripada tiga soalan esei yang diberikan. Markah penuh bagi bahagian ini ialah 50 markah. Calon perlu menulis satu esei yang panjangnya antara 600 hingga 650 patah perkataan berdasarkan soalan yang dipilih.

Secara keseluruhannya, prestasi calon dalam bahagian ini adalah sederhana. Calon yang berprestasi tinggi dapat memperoleh markah melebihi 35 markah, namun bilangannya kecil. Calon yang berprestasi tinggi dapat mengemukakan isi yang relevan dan mencukupi dari segi jumlah isi yang diperlukan. Calon ini dapat menghuraikan isi dengan jelas dan meyakinkan. Bahasa mereka juga lancar dan gramatis. Tegasnya, calon dapat menghasilkan esei yang menunjukkan ciri wacana yang utuh. Walau bagaimanapun, calon yang seperti ini jumlahnya tidaklah ramai.

Calon yang sederhana prestasinya hanya dapat memberikan tiga hingga empat isi yang relevan dengan huraian yang baik. Walau bagaimanapun, umumnya, kelemahan mereka dapat dikesan dari segi kegagalan mereka menghuraikan isi dengan kukuh dan mantap serta relevan, dengan isi utama yang dikemukakan pada awal perenggan. Huraian yang ditulis oleh calon tidak menyokong isi utama, iaitu tidak memberikan huraian tentang bagaimanakah isi utama itu dapat dicapai. Dengan kata lain, tidak wujud koheren antara ayat demi ayat yang ditulis oleh calon. Disebabkan kelemahan seperti ini, calon hanya memperoleh satu

markah untuk satu isi yang diberikan. Calon yang lemah pula gagal memberikan isi yang relevan dan bernas, manakala jumlah isi yang dikemukakan juga kurang daripada yang sepatutnya. Huraian isi mereka juga lemah, di samping terdapat isi yang remeh, bertindan, dan huraian yang berulang.

Dari segi bahasa, prestasi calon juga ketara lemah. Mereka tidak menguasai kemahiran membina ayat dengan betul. Kebanyakan ayat yang dibina merupakan ayat yang tergantung, panjang berjela-jela, berbelit-belit, ayat tidak mendukung makna yang jelas dan lengkap, ayat mengandungi kesalahan frasa, kesalahan penggunaan imbuhan, diksi, ejaan, tanda baca, dan kesalahan-kesalahan bahasa yang lain. Antara contoh kesalahan ayat ialah:

- (i) *Kes penderaan kanak-kanak di negara kita akan turut berkurang apabila telah mengambil beberapa tindakan yang berkesan untuk menyelesaikan masalah tersebut.
- (ii) *Faktor yang menyebabkan kes penderaan kanak-kanak ialah disebabkan oleh ibu bapa kurang didikan agama.
- (iii) *Menjengah ke jendela seterusnya dalam meningkatkan pencapaian negara dalam bidang sukan ialah menghantarnya ke luar negara.
- (iv) *Sebagai mukadimah wacana, antara langkah untuk memajukan sukan negara di bawah kata kunci kemudahan infrastruktur.
- (v) *Kerajaan hendaklah memperbanyakkan lagi kompleks gelanggang sukan untuk memudahkan pelatih melatih para atlet-atlet.

Antara kesalahan bahasa yang lain yang kerap dilakukan oleh calon ialah kesalahan penggunaan penanda wacana. Sebagai contoh, penanda wacana penghubung kesimpulan “oleh itu” dan “jadi” digunakan pada kebanyakan ayat yang tidak memerlukannya. Di samping itu, ramai calon yang memulakan ayat dengan menggunakan kata hubung, seperti “justeru”, “lantaran”, “manakala”, “tetapi”, “malahan”, dan lain-lain yang menyebabkan ayat yang dibina itu tergantung.

Contohnya:

- (i) *Bagi ibu bapa hendaklah menjalani kursus keibubapaan.
- (ii) *Justeru itu, kerajaan perlu memberikan ganjaran lumayan.
- (iii) *Sementelahan pula, pihak swasta kurang memberikan sokongan.

Selain itu, ada juga calon yang menggugurkan pasangan bagi kata hubung berpasangan, misalnya, “Pelajar sekolah mahupun pelajar universiti mendapat faedah daripada TMK.” Ayat ini tidak mengandungi pasangan bagi kata hubung “mahupun”. Satu lagi kesalahan struktur yang kerap dilakukan oleh calon ialah kesalahan binaan ayat pasif kata ganti nama diri orang ketiga. Sebagai contoh, calon kerap membina ayat seperti “Penderaan itu ibu bapa/mereka telah lakukan apabila pulang kerja.”, dan “... yang pihak kerajaan berikan.”

Selain itu, kesalahan binaan ayat aktif transitif juga sering dilakukan oleh calon. Kesalahan ini merupakan kesalahan tidak memberikan objek kata nama atau frasa nama selepas kata kerja aktif transitif, sebaliknya mereka meletakkan kata tugas selepas kata kerja tersebut. Contohnya, “Mereka dapat meluaskan lagi pengetahuan mereka.” dan “Atlet yang menceburi dalam bidang sukan balapan ...”

Satu lagi kesalahan yang juga banyak dilakukan oleh calon ialah kesalahan membina frasa yang bersifat lewah, seperti “banyak faktor-faktor”, “kebanyakan guru-guru”, “pelbagai teknik-teknik permainan”, “selain daripada itu”, “di samping itu juga”, “diimport dari luar negara”, “memperbanyakkan kempen-kempen”, “sebab mengapa”, “seseorang individu”, “saling bantu-membantu”, dan sebagainya. Hal ini jelas menunjukkan bahawa calon tidak menguasai tatabahasa dan aspek bahasa secara keseluruhan sehingga menyebabkan idea mereka tidak dapat disampaikan dengan jelas dan berkesan.

Dari segi persembahan pula, calon yang berprestasi tinggi berupaya mengolah esei dengan kemas dan berkesan. Esei mereka dapat menyerlahkan ciri koheisi dan koheren dengan baik sekali dalam jumlah perkataan yang ditetapkan. Calon yang lemah pula jelas tidak menguasai kemahiran mengarang. Mereka menulis esei tanpa perancangan dan menulis apa-apa sahaja yang terfikir secara spontan. Disebabkan calon menulis tanpa perancangan, mereka memuatkan isi lebih daripada satu dalam satu perenggan yang sama. Apabila calon menulis lebih daripada satu isi dalam satu perenggan, mereka akan kehilangan markah huraian kerana huraian mereka tidak lagi berfokus kepada isi utama. Selain itu, calon tidak membuat perancangan dari segi pemerenggan. Hasilnya, ada esei yang pendahuluannya terlalu panjang kerana ia memuatkan atau menyenaraikan isi-isi penting, ada yang terlalu pendek, manakala kesimpulannya pula terlalu ringkas dan tidak merumuskan perkara yang telah dibincangkan. Perenggan isi juga demikian, ada yang terlalu pendek, dan ada pula yang berjela-jela. Hal ini menyebabkan olahan atau binaan esei itu menjadi lemah dan kesannya, calon gagal memperoleh markah yang baik.

Selain itu, terdapat juga calon yang jelas tidak membaca pernyataan soalan dengan teliti dan tidak memahami kehendak soalan dengan betul. Kesannya, terhasillah sebuah esei yang amat lemah, bukan sahaja dari segi isi, penggunaan bahasa, malah binaan dan olahan esei itu sendiri. Ada calon yang menulis esei yang panjangnya melebihi 650 patah perkataan, dan ada calon yang menulis esei kurang daripada 500 patah perkataan. Kesannya, ada bahagian esei calon yang terpaksa dipotong atau markah bahasanya ditolak kerana esei pendek.

Kelemahan calon yang lain ialah terdapat penggunaan kaedah menulis pendahuluan secara hafalan sesuatu ayat atau perenggan yang mengandungi isi yang lebih kurang sama. Hal ini amat ketara pada beberapa pusat peperiksaan. Calon seolah-olah dilatih supaya menulis perkara yang kelihatan semacam benar padahal amat diragui ketepatannya, malah kadang-kadang dirasakan tidak kena pada tempatnya. Contohnya, bagi pendahuluan untuk soalan 26, terdapat calon yang menulis pernyataan Perdana Menteri atau tokoh-tokoh lain mengenai perangkaan atau statistik penderaan kanak-kanak pada tahun-tahun tertentu. Perkara yang sama ada juga dibuat oleh calon yang memilih soalan 27 dan 28.

Selain itu, ada calon yang menggunakan bahasa yang bombastik dalam binaan ayat, misalnya, “Sedasawarsa ini sering meniti dari bibir umat manusia segenap empat penjuru alam yang memperkatakan tentang kes penderaan kanak-kanak.” Ayat sedemikian sebenarnya boleh diringkaskan dengan menggugurkan kata-kata bombastik supaya maksudnya lebih jelas dan tepat. Ada calon yang gemar menggunakan perkataan yang tidak begitu jelas maksudnya, contohnya “jagat raya”, “marcapada”, “izhar”, dan “intiha”.

Komen soalan demi soalan

Soalan 26

Soalan ini menghendaki calon menghasilkan sebuah esei tentang faktor-faktor berlakunya kes penderaan kanak-kanak di negara kita. Antara isi yang relevan dengan tajuk esei ini adalah seperti yang berikut:

- (i) Ketidakstabilan emosi pendera (misalnya pendera mengalami masalah kejiwaan atau kemurungan)
- (ii) Kenakalan kanak-kanak itu sendiri.
- (iii) Anak-anak dianggap sebagai beban.
- (iv) Kepincangan keluarga
- (v) Kurangnya ilmu keibubapaan
- (vi) Pengalaman didera pada waktu lampau.
- (vii) Pendera mengamalkan gaya hidup yang negatif, seperti berjudi dan suka berhutang.
- (viii) Pegangan agama yang longgar.

- (ix) Masalah kerjaya yang dihadapi oleh pendera.
- (x) Masalah kewangan dalam keluarga.
- (xi) Kurangnya rasa tanggungjawab ibu bapa/pengasuh terhadap penjagaan anak/kanak-kanak

Kebanyakan calon dapat memberikan isi utama yang relevan. Hal ini menunjukkan bahawa calon mempunyai pengetahuan terhadap isu yang dikemukakan dalam soalan. Calon yang berprestasi tinggi dapat menghuraikan isi yang dikemukakan dengan baik dan meyakinkan. Olahan mereka juga kemas dan penggunaan bahasa lancar. Untuk soalan ini, ramai calon dapat menulis pendahuluan yang baik, misalnya, mereka memberikan definisi penderaan, menyatakan pihak yang terbabit, dan seterusnya mengaitkan isi dengan kehendak tajuk.

Calon yang lemah pula hanya dapat memberikan dua hingga tiga isi yang relevan, manakala isi yang selebihnya tidak relevan. Mereka gagal memberikan huraian yang berfokus kepada isi utama. Calon sebegini pada umumnya menyatakan cadangan langkah untuk mengatasi punca dalam bahagian huraian mereka, dan bukannya menjelaskan bagaimana faktor itu mewujudkan gejala penderaan. Sebagai contoh, calon menyatakan bahawa punca penderaan kanak-kanak ialah kurangnya didikan agama dalam kalangan ibu bapa. Dalam huraian, calon tidak menceritakan bagaimana kurangnya didikan agama itu boleh mendorong ibu bapa melakukan penderaan, sebaliknya yang dihuraikan ialah kepentingan agama dalam kehidupan berumah tangga dan dalam mewujudkan keharmonian dalam masyarakat. Di samping itu, calon memberikan cadangan agar semua orang diajar untuk mematuhi hukum agama. Di samping penggunaan bahasa yang lemah, huraian yang terpesong seperti ini menyebabkan calon mendapat markah yang rendah.

Selain itu, terdapat calon yang mengemukakan faktor yang tidak tepat, seperti faktor pekerja asing, pusat asuhan tidak berlesen, pengaruh media massa, pengaruh filem yang mengandungi unsur keganasan dan penderaan, ketidakprihatinan masyarakat, dan kelemahan penguatkuasaan undang-undang.

Soalan 27

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan langkah yang boleh dilaksanakan untuk meningkatkan pencapaian negara kita dalam bidang sukan. Antara isi yang relevan dengan tajuk esei ini adalah seperti yang berikut:

- (i) Mengadakan latihan intensif
- (ii) Mengubah sikap atlet supaya mempunyai semangat kesukanan yang tinggi, misalnya mengadakan kem motivasi, mengundang tokoh-tokoh sukan ternama
- (iii) Memperkukuh ketahanan mental dan fizikal atlet
- (iv) Menambah/memperlengkap infrastruktur sukan dan memanfaatkannya dengan sepenuhnya
- (v) Memberikan pelbagai insentif kepada atlet
- (vi) Menambah penganjuran kejohanan sukan bertaraf dunia di negara ini atau menghantar atlet ke luar negara untuk mendapatkan pendedahan dan pengalaman bertanding di luar negara
- (vii) Meningkatkan mutu kepimpinan pertubuhan-pertubuhan sukan
- (viii) Meningkatkan/memperbaiki program pembangunan sukan pada pelbagai peringkat, sama ada sekolah, daerah, negeri, mahupun kebangsaan
- (ix) Menggalakkan penglibatan sektor swasta dari segi penyediaan kemudahan sukan dan penajaan
- (x) Menubuhkan sekolah sukan dengan lebih banyak supaya bakat pelapis dapat dicungkil dan disuburkan
- (xi) Mendapatkan khidmat pemain handalan dari luar negara
- (xii) Mendapatkan khidmat jurulatih berwibawa

- (xiii) Menyediakan panduan diet/panduan pemakanan atlet yang sesuai dengan keperluan kegiatan/jenis sukan mereka
- (xiv) Menyediakan doktor pakar dan kemudahan rawatan perubatan yang cekap untuk para atlet

Calon yang berminat dan mempunyai pengetahuan tentang sukan di negara ini dapat menulis esei tajuk ini dengan baik. Mereka dapat mengemukakan langkah yang relevan. Calon juga dapat memberikan contoh yang tepat. Esei mereka terbina dengan bahasa yang baik.

Walaupun kebanyakan calon dapat menyatakan isi utama dengan tepat, namun kelemahan mereka yang ketara ialah mereka gagal memberikan huraian kepada isi berkenaan. Selain itu, kebanyakan calon memberikan isi tentang usaha untuk memajukan sukan secara umum. Mereka mengemukakan langkah yang berkaitan dengan usaha yang umumnya bertujuan untuk menggalakkan orang ramai supaya bersukan untuk kesihatan. Oleh hal yang demikian, antara langkah yang dicadangkan oleh mereka tertumpu kepada usaha untuk menyedarkan orang ramai tentang kepentingan sukan. Antaranya, mereka mencadangkan supaya ibu bapa mendidik anak-anak agar bersukan, ibu bapa menjadi contoh teladan, pihak sekolah mesti menjayakan program satu murid satu sukan, memperbanyak aktiviti sukan di sekolah melalui kokurikulum, mengadakan kempen-kempen tentang kebaikan sukan oleh media massa, mengadakan hari sukan dengan lebih kerap, dan langkah lain yang seumpamanya.

Kelemahan calon yang lain ialah mereka berpendapat bahawa langkah untuk memajukan sukan negara terletak pada tanggungjawab kerajaan semata-mata. Mereka langsung tidak menyentuh tanggungjawab para atlet itu sendiri, pihak swasta, dan pertubuhan-pertubuhan sukan. Selain itu, calon juga cenderung untuk memberikan isi yang bertindan. Contohnya, isi tentang pembangunan sukan di sekolah biasa diasingkan daripada isi pembangunan sukan di sekolah-sekolah sukan, isi berkaitan dengan latihan intensif dalam negara diasingkan daripada isi latihan di luar negara. Isi yang bertindan sebegini dianggap sebagai lanjutan kepada isi terdahulu. Contoh aktiviti sukan yang diberikan oleh calon pula kebanyakannya hanya berfokus kepada permainan bola sepak dan badminton. Dari segi istilah, terdapat calon yang menggunakan istilah “pelatih” untuk merujuk kepada “jurulatih sukan”. Istilah ini nyata tidak tepat.

Soalan 28

Soalan ini menghendaki calon menulis esei tentang kesan positif perkembangan Teknologi Maklumat dan Komunikasi (TMK) terhadap pembelajaran para pelajar. Antara isi yang relevan dengan tajuk esei ini adalah seperti yang berikut:

- (i) Pembelajaran menjadi lebih mudah, misalnya dengan menggunakan aplikasi tertentu, seperti sidang video, e-mel, *WhatsApp*, dan lain-lain.
- (ii) Pembelajaran menjadi lebih menarik, contohnya pembentangan dengan menggunakan perisian tertentu.
- (iii) Maklumat mudah dicari, diperoleh, atau dieksplorasi.
- (iv) Pelajar dapat berkongsi ilmu dengan rakan sama ada dari dalam atau dari luar negara.
- (v) Dapat memupuk kreativiti dan inovasi dalam kalangan pelajar
- (vi) Dapat membantu pelajar meningkatkan minat membaca (melalui pencarian maklumat)
- (vii) Pelajar dapat belajar sendiri dengan lebih mudah.
- (viii) Melahirkan pelajar bijak/celik teknologi maklumat

Ada antara calon yang dapat menulis esei bagi tajuk ini dengan baik. Mereka dapat mengemukakan isi yang tepat dan menghuraikannya dengan baik. Mereka menggunakan istilah-istilah yang tepat dalam esei mereka, seperti “sidang video”, “perisian komputer”, “akses Internet”, “jalur lebar”, “capaian maya”, “server”,

“Internet Explorer”, “Firefox”, “Google”, dan sebagainya. Calon juga dapat memberikan contoh yang sesuai. Ada calon yang memberikan contoh yang amat baik tentang pemanfaatan kemudahan TMK, iaitu dapat memupuk kreativiti dan inovasi melalui penciptaan sesuatu berdasarkan perisian yang sedia ada di pasaran. Ada calon yang memberikan contoh bahawa pelajar institusi pengajian tinggi boleh mereka cipta model kenderaan melalui komputer. Seterusnya, calon merumuskan bahawa pelajar yang sedemikian berpotensi untuk menjadi tokoh profesional dalam bidang komputer dan TMK. Namun demikian, walaupun calon-calon ini dapat memberikan isi yang tepat berserta dengan huraian yang meyakinkan, namun penguasaan bahasa mereka lemah.

Calon yang lemah pula sukar untuk membezakan manfaat TMK secara umum dengan manfaat TMK kepada pembelajaran para pelajar. Calon kategori ini menyatakan faedah TMK secara umum. Contoh isi yang dikemukakan oleh mereka ialah TMK memudahkan pelajar menghubungi ibu bapa apabila perlu, memudahkan pelajar membaca berita akhbar, mendapatkan maklumat tentang keputusan peperiksaan, membolehkan mereka belajar berniaga melalui Internet, dan membuat pelbagai urusan melalui perkhidmatan Sistem Pesanan Ringkas (SMS). Mereka tidak mengaitkannya dengan pembelajaran.

Kelemahan calon juga ialah isi-isi yang dikemukakan oleh mereka bertindan atau hampir-hampir sama. Contohnya, dalam isi pertama, calon menyatakan kepentingan TMK adalah memudahkan pelajar mencari maklumat tentang pelajaran, manakala dalam isi kedua, calon menyatakan kepentingan TMK adalah memudahkan pelajar mencari maklumat tentang hal ehwal semasa. Kedua-dua perkara ini sebenarnya merupakan satu isi, iaitu memudahkan pelajar menimba ilmu dan mencari maklumat.

Bahasa Arab (913/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 1,601 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 41.52 % daripadanya telah lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	5.12	1.81	3.37	4.43	6.68	11.24	8.87	6.62	3.62	7.18	41.04

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon pada penggal ini adalah lemah. Terdapat seorang calon yang memperoleh markah tertinggi, iaitu 59 markah daripada markah penuh 70 markah dan dua orang calon mendapat markah terendah, iaitu 2 markah.

Secara umumnya, prestasi calon dalam bahagian pemahaman, karangan, dan tatabahasa adalah lemah. Dua soalan, iaitu soalan 7 dan 8 ialah soalan yang beraras mudah kepada calon. Perkataan-perkataan yang digunakan dalam soalan tersebut biasa digunakan dalam pengajaran dan pembelajaran serta mudah difahami. Soalan 1, 2, 3, 4, dan 5 pula ialah soalan aras sederhana, manakala soalan 6, dan 9 ialah soalan aras sukar.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN I: Kefahaman

Soalan 1

Soalan (a), (b), (c), (d), dan (e) menghendaki calon mengemukakan jawapan berdasarkan teks yang diberi. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan betul. Terdapat juga calon yang sukar memahami teks yang diberikan. Mereka memetik mana-mana ayat atau bahagian petikan untuk dijadikan jawapan tanpa mengambil kira kehendak soalan. Hal ini demikian kerana calon tidak mampu mengolah jawapan dengan menggunakan gaya bahasa mereka selain tidak memahami soalan dan teks yang diberikan. Soalan (f) pula menghendaki calon menyatakan perkataan yang berlawanan bagi setiap perkataan yang bergaris di bawahnya. Walaupun teks tersebut menggunakan perkataan yang mudah dan biasa digunakan, namun kebanyakan calon hanya dapat menjawab dua daripada empat perkataan yang diberikan. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam perbendaharaan kata. Soalan (g) pula menghendaki calon membariskan keseluruhan petikan yang diberikan. Kebanyakan calon hanya dapat membariskan sebahagian petikan dengan betul. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam ilmu *nahu* dan *saraf*. Calon sepatutnya meneliti

teks tersebut terlebih dahulu dan menganalisis kedudukan setiap perkataannya sama ada ia *fa'il*, *maf'ul*, *marfu'*, *mansub*, *majrur*, serta mengambil berat tentang ilmu *saraf* agar setiap perkataan bagi petikan tersebut dapat dibariskan dengan betul.

BAHAGIAN II: Karangan

Soalan 2

Soalan 2 menghendaki calon membincangkan kepentingan dan kesan solat fardu Jumaat dalam memperkasakan masyarakat Muslim dan membina satu umat yang beriltizam dengan perintah-perintah Allah S.W.T. Kebanyakan calon yang memilih tajuk ini dapat mengutarakan isi penting yang berkaitan dengan baik. Namun demikian, terdapat juga calon yang tersalah menjawab dengan menyatakan kepentingan dan kesan solat berjemaah. Calon sepatutnya meneliti tajuk yang dikemukakan terlebih dahulu dan merancang isi yang berkaitan sebelum menjawab soalan. Antara kepentingan solat Jumaat yang dikemukakan calon ialah solat tersebut dapat mendidik akhlak seseorang Muslim dengan nilai-nilai yang terpuji dan dapat mengelak daripada perlakuan yang tidak sihat.

Soalan 3

Soalan 3 menghendaki calon menggambarkan satu suasana majlis perkawinan yang pernah dihidupkannya dengan memberi beberapa cadangan mengenainya. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini mempunyai idea untuk disampaikan. Namun demikian, calon tidak dapat mengolah idea mereka dengan baik kerana mereka lemah dalam membina ayat selain kurang perbendaharaan kata. Antara jawapan yang diberikan oleh calon mengenai suasana majlis perkahwinan ialah suasananya yang meriah, dihadiri tetamu dari jauh dan dekat, pelamin dihiasi dengan bunga-bunga yang berwarna-warni, dan semua hadirin dijamu dengan pelbagai hidangan yang lazat.

Soalan 4

Soalan 4 menghendaki calon membincangkan tentang kesempurnaan Islam. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat menjawabnya dengan baik. Namun demikian, terdapat juga calon yang tersalah menjawabnya dengan hanya menceritakan tentang Islam secara umum. Calon sepatutnya merancang jawapan mereka terlebih dahulu dengan mengemukakan bukti kesempurnaan Islam yang dapat dilihat dalam pelbagai aspek seperti ekonomi, sosial, dan politik.

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon membincangkan peranan persekitaran yang boleh mempengaruhi kepribadian seseorang. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat mengemukakan isi dengan baik. Mereka membincangkan peranan persekitaran yang dilihat dari pelbagai aspek seperti cara pemikiran, pemakanan, pemakaian, adat, pergaulan, dan komunikasi. Secara umumnya, calon menyatakan bahawa keadaan persekitaran banyak mempengaruhi kepribadian seseorang terutamanya kanak-kanak dan remaja.

BAHAGIAN III: Saraf

Soalan 6

Soalan (a) menghendaki calon mengubah kata kerja yang diberikan kepada kata nama *masdar* dan membariskannya. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab tiga daripada lima soalan yang dikemukakan. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan ilmu *saraf*. Calon sepatutnya mengenal pasti kata dasar bagi setiap kata kerja yang diberikan dan mengubahnya kepada kata nama *masdar* dengan menggunakan kaedah tertentu. Soalan (b) pula menghendaki calon membina lima ayat yang setiap satunya mengandungi *fe'el muta'addi*. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat menjawab dengan baik. Mereka mengemukakan jawapan dengan menggunakan perkataan yang biasa digunakan dan mudah difahami tanpa banyak melakukan kesalahan *ta'nis* dan *tazkir*.

Soalan 7

Soalan (a) menghendaki calon mengubah kata kerja yang diberikan kepada kata nama *maful* dan membariskannya. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab tiga daripada lima soalan yang dikemukakan. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan ilmu *saraf*, terutamanya dalam tajuk kata kerja *mazid*. Calon sepatutnya mengenal pasti kata dasar bagi setiap kata kerja yang diberikan dan mengubahnya kepada kata nama *maful* dengan menggunakan kaedah yang telah ditetapkan. Soalan (b) pula menghendaki calon mengisi tempat kosong dengan menggunakan *isim tafdil* yang sesuai dengan ayat yang diberikan. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini tidak dapat menjawab dengan baik. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan ilmu *saraf*, terutamanya dalam tajuk *isim tafdil*. Calon sepatutnya mengenal pasti kata *sifat* yang sesuai sebelum mengubahnya menjadi *isim tafdil* dengan menggunakan kaedah yang ditetapkan.

BAHAGIAN IV: Qawaid

Soalan 8

Soalan ini menghendaki calon mengenal pasti kedudukan *i'rab* perkataan yang bergaris di bawahnya beserta *illahnya*. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini hanya dapat menjawab enam daripada sepuluh soalan yang diberikan. Terdapat calon yang menjawab kedudukan *i'rab* dengan betul tetapi tidak menyertakan *illah* jawapan tersebut. Hal ini demikian kerana calon lemah dalam penguasaan tatabahasa, terutamanya topik *i'rab*.

Soalan 9

Soalan ini menghendaki calon membuat ayat yang lengkap dengan menggunakan perkataan yang diberikan dalam keadaan *fail* dan *maful bih*. Kebanyakan calon yang memilih soalan ini dapat menjawabnya dengan baik. Mereka dapat membina ayat dengan kedudukan *fail* dan *maful bih* yang betul. Hal ini demikian kerana calon menguasai topik tersebut selain penggunaan bahasa yang mudah dalam teks tersebut.

Literature in English (920/1)

OVERALL PERFORMANCE

In Term 1, 71 candidates sat for this subject and 61.98 per cent of the candidates obtained full pass. The percentage of each grade is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	2.82	2.82	5.63	14.08	11.27	12.68	12.68	5.63	16.90	7.04	8.45

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

Paper 1 consists of three sections. In Section A, candidates are required to analyse a given poem or excerpt from a short story in which answers must focus entirely on the particular poem or excerpt, demonstrating a close reading of, and a critical response to it. No reference should be made to extraneous details not found in the poem or the excerpt. In Section B, candidates have to answer one compulsory essay question, which requires close reference to two poems from the syllabus. Meanwhile, Section C requires candidates to answer another compulsory essay question, which requires close reference to two short stories from the syllabus. Candidates have to answer a total of three questions and each question carries 25 marks.

Generally, the questions given were fairly simple and clearly stated. There was nothing abstracts being asked for: either the themes or ideas focused on by the questions were among the more obvious themes, or the questions were open, allowing the candidates to express their opinions and responses.

Comments on individual questions

SECTION A: Critical Appreciation

Question 1

Candidates are required to discuss on the primary issue within the poem entitled *My Last Duchess* by Robert Browning, i.e. the Duke's jealousy and possessiveness in relation to his last wife.

Candidates are expected to take note of his attitude towards the portrait (hidden away from sight, within his control) and relate that to his possessiveness over his wife. They should also note the Duke's response to the way in which his wife related to other people – they should note that he reads too much into her simple, innocent friendliness. They should also note his haughtiness and awareness of his own importance and position. Since the question assessed the ability of the candidates to discuss how the poet shows conflicts and jealousy in the poem, the candidates should point out Browning's use of dramatic monologue – how it allows the Duke to dominate and control the conversation: how he unknowingly reveals his own

jealousy, while seeming to critique the Duchess' over-easy manner and lack of appreciation for his name: how jealousy leads to conflict first between the Duke and the Duchess, and then within the Duke. All these were revealed through the Duke's words.

In general, responses for this question tended to be better than for other questions because the theme of conflict and jealousy is the primary theme in the poem enables better candidates to underline the idea of jealousy by showing the wife to be innocent. Where students fared more poorly, it was because they tended just to summarise the poem.

Question 2

Candidates are required to look at the technique – how does the author show that the thoughts and feelings in the passage come from a young child extracted from a short story by Pretam Kaur entitled *Through the Wall*.

Candidates should be able to point out her innocence and naivety (unaware what is happening to the neighbour: thinks the calf is prettier than the new baby: not sure why the grandfather is always angry) and curiosity (shown by her determination to see what is happening). Candidates also need to look at the technique – the author's use of simple words and sentence structures: the way in which things are told from the child's perspective. For example, it is never explained to the reader that the neighbour is giving birth, because the child herself does not know.

For this question, responses tended to be poorer than for other questions because of a tendency to explain that the young girl is curious and innocent, but without addressing the main point of the question, namely how she is shown to be curious and innocent. As a result, many responses to this question amounted to little more than summary. A major problem with many responses was that candidates did not confine themselves to the events in the passage when answering the question.

SECTION B: Poems

Question 3

Candidates are required to discuss how animals are portrayed in any two poems prescribed in the syllabus. The focus in the answers should be on the animals – how they are described, what their thematic significance is and so forth. Among the poems that can be discussed by the candidates are *The Magpies*, *Aunt's Jennifer Tigers*, and *A Bird Came Down the Walk*.

Mostly, candidates fared poorly in this question because responses to this question were merely about the theme, without any in depth discussion on the animals and the way they are portrayed. A major issue was that many candidates only answered on one poem instead as two poems as the task required.

SECTION C: Short Stories: Malaysian Short Stories

Question 4

Candidates are required to discuss their responses to any two characters, explaining why those characters have captured their attention in any two short stories prescribed in the syllabus.

This question gives the candidates a great deal of scope to express their own opinions, since it is not tied to theme. Therefore, candidates should be able to discuss the main features of the characters, for example, loyalty, slyness, fearfulness, curiosity, and so forth. Some of the short stories that could be discussed by the candidates are: (i) *Ratnamuni* by K.S. Maniam, a story of an Indian immigrant who faces overwhelming odds to create a new life for himself in Malaysia. He faces many challenges and a lot of hardship and though the story has a sad ending, he comes across as a survivor, a person capable of deep reflection (ii) *Pictures in My Mind* by Pretam Kaur, a story from a young narrator point of view who is sensitive and curious about all that is happening around her. The mixture of cleverness, youthful naivety and wonder she possesses makes her interesting, and her views and thoughts, provoking. Most of the stories in the collection contain interesting characters that could also be included in the discussion.

On the whole, candidates were able to express their own opinions, explaining why those character chosen have captured their attention, although many students also resorted to pure summary.

Kesusasteraan Melayu Komunikatif (922/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Sebanyak 5,963 calon telah menduduki peperiksaan Penggal 1 bagi mata pelajaran ini. Peratusan calon yang lulus penuh bagi mata pelajaran ini pada penggal ini ialah 66.23%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	8.64	6.14	9.49	11.59	8.97	9.29	12.11	12.02	4.41	7.48	9.86

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Antara kelemahan jawapan calon termasuklah mereka tidak dapat mengemukakan kesemua fakta yang dikehendaki dengan tepat atau memberikan fakta dengan tidak tekal, tidak menguasai teknik menjawab soalan yang menggunakan kata tugas soalan, iaitu “bincangkan”, dan menghuraikan isi tanpa diikuti oleh sebarang hujah atau pandangan tertentu. Soalan Bahagian A terdiri daripada puisi yang menghendaki calon memilih sama ada talibun atau sajak. Soalan Bahagian B terdiri daripada prosa tradisional. Calon dikehendaki memilih sama ada menjawab soalan cerita rakyat atau cerita nabi. Soalan Bahagian C pula terdiri daripada soalan berkenaan dengan prosa moden, iaitu drama. Calon dikehendaki memilih sama ada menjawab soalan berkaitan dengan aspek perwatakan atau persoalan.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Puisi

Soalan 1

Soalan ini terbahagi kepada dua pecahan berdasarkan talibun yang berjudul “Keindahan dan Kemakmuran Negeri” yang termuat dalam *Permata Sastera Melayu*. Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan ciri talibun tersebut. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang genre puisi Melayu tradisional, iaitu talibun. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah lemah. Jawapan calon menunjukkan bahawa mereka tidak menguasai ciri-ciri talibun walaupun petikan penuh puisi talibun diberikan dalam soalan. Calon sepatutnya mengemukakan ciri-ciri talibun, seperti bentuk bebas, jumlah suku kata bebas, jumlah perkataan bebas, rima akhir bebas, memerikan sesuatu, dan sebagainya.

Soalan (b) menghendaki calon membincangkan gambaran tentang negeri Teluk Bidung Kota Lama seperti yang terdapat dalam talibun tersebut. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Kebanyakan calon dapat mengemukakan fakta gambaran negeri dengan tepat. Walaupun kebanyakan calon juga dapat menghuraikannya dengan baik, tetapi huraian tersebut tidak diikuti dengan perbincangan. Hal ini menjejaskan markah yang diperoleh mereka. Calon sepatutnya mengemukakan jawapan, seperti negeri yang indah, tanah yang subur, banyak ternakan, cuaca yang nyaman, dan sebagainya.

Soalan 2

Soalan ini terbahagi kepada dua pecahan berdasarkan sajak yang berjudul “Seorang Jemaah” karya A. Wahab Ali yang termuat dalam *Permata Sastera Melayu*. Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan pemikiran yang ingin disampaikan oleh penyajak. Soalan ini memerlukan kefahaman calon tentang genre puisi Melayu moden, iaitu sajak. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan fakta dengan baik dan tidak mengemukakan contoh yang tepat. Jawapan calon menunjukkan bahawa mereka tidak memahami konsep pemikiran dan tidak menguasai petikan sajak yang diberikan dalam soalan. Calon sepatutnya mengemukakan jawapan, seperti setiap yang hidup pasti mati, doakan kebaikan untuk saudara seagama, setiap insan sama tarafnya di sisi Tuhan, amalan nabi sebagai ikutan, dan sebagainya.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan gambaran kehidupan manusia yang terdapat dalam sajak. Kebanyakan calon dapat mengemukakan fakta gambaran kehidupan manusia dengan baik dan contoh yang diberikan juga tepat. Jawapan calon menunjukkan bahawa mereka memahami konsep gambaran dan menjawabnya dengan menepati kehendak soalan. Calon sepatutnya mengemukakan jawapan, seperti manusia yang memenuhi masa untuk beribadah, manusia yang prihatin, manusia yang melakukan ibadah bersama-sama, manusia yang menjaga kebersihan, dan sebagainya.

BAHAGIAN B: Prosa Tradisional

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon membincangkan unsur moral dalam “Hikayat Pelanduk Jenaka (Syeikh Alam Berlawan dengan Raksasa)” seperti yang terdapat dalam *Permata Sastera Melayu*. Soalan ini memerlukan kefahaman khusus calon tentang genre cerita rakyat Melayu, iaitu cerita binatang. Selain itu, soalan ini memerlukan pembacaan calon terhadap keseluruhan isi cerita tersebut. Kebanyakan calon dapat memberikan fakta yang tepat, huraian yang terperinci, dan contoh yang sesuai. Walau bagaimanapun, terdapat segelintir calon tidak membincangkan fakta yang dikemukakan. Hal ini menjejaskan kelancaran jawapan calon. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan membincangkan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah kebijaksanaan, bertanggungjawab, tidak takbur, bekerjasama, jangan menipu, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Soalan 4

Soalan ini terbahagi kepada dua pecahan berdasarkan cerita “Inilah Hikayat Peri Menyatakan Nabi Wafat” yang termuat dalam *Permata Sastera Melayu*. Soalan (a) menghendaki calon mengemukakan inti pati sabda Rasulullah kepada sidang jumaah berdasarkan petikan yang diberi. Kebanyakan calon dapat memberikan inti pati sabda Rasulullah kepada sidang jumaah, seperti beriman kepada Allah, tidak lupa akan Allah, sembahyang lima waktu, kasih akan anak yatim, dan sebagainya.

Soalan (b) menghendaki calon membincangkan unsur didaktik yang terdapat dalam seluruh cerita “Inilah Hikayat Peri Menyatakan Nabi Wafat”. Soalan ini memerlukan kefahaman calon tentang genre sastera agama, iaitu cerita-cerita nabi dan memerlukan pembacaan calon terhadap keseluruhan isi cerita tersebut. Kebanyakan calon tidak dapat mengemukakan fakta, huraian, dan contoh dengan baik. Jawapan calon menunjukkan bahawa mereka tidak memahami konsep unsur didaktik. Calon sepatutnya mengemukakan jawapan, seperti hendaklah sedar bahawa Islam menekankan keadilan, hendaklah tidak keterlaluan meratapi kematian, hendaklah menjelaskan hutang, hendaklah sedar bahawa kasih sayang penghubung ikatan silaturahim, hendaklah sedar akan kematian, dan sebagainya.

BAHAGIAN C: Prosa Moden

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon membincangkan perwatakan Misa Sagaraga dalam drama “Asiah Samiah” yang terdapat dalam *Permata Sastera Melayu*. Soalan ini memerlukan kefahaman calon tentang watak Misa Sagaraga dan perwatakan beliau. Kebanyakan jawapan calon tidak menepati kehendak soalan. Jawapan calon menunjukkan bahawa mereka tidak membaca keseluruhan isi drama tersebut. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan membincangkan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah berpengaruh, berkuasa, berkedudukan, tidak memiliki pegangan agama yang kukuh, tidak berperikemanusiaan, dan sebagainya. Akhir sekali, calon perlu mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon membincangkan persoalan yang tergambar dalam drama “Asiah Samiah” yang terdapat dalam *Permata Sastera Melayu*. Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah baik. Kebanyakan calon dapat mengemukakan jawapan dengan tepat. Jawapan calon menunjukkan bahawa mereka memahami konsep persoalan. Calon sepatutnya mengemukakan pendahuluan terlebih dahulu. Seterusnya, calon mengemukakan isi dan membincangkan isi tersebut. Antara jawapan yang dikehendaki, termasuklah percintaan yang tidak kesampaian, kasih sayang sesama insan, perjuangan menuntut hak, perbezaan darjat, kepercayaan terhadap bomoh, penentuan jodoh, dan sebagainya. Akhir sekali, calon dikehendaki mengemukakan penutup bagi jawapan tersebut.

Syariah (930/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 2,048 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 69.44% daripadanya telah mendapat lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	10.01	7.52	7.42	12.65	10.21	13.67	7.96	6.40	7.86	6.30	10.00

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, mutu jawapan calon adalah pada tahap yang baik. Walaupun begitu, terdapat beberapa kelemahan calon, iaitu calon tidak dapat mengemukakan dalil yang lengkap, tidak memahami kehendak soalan dengan baik, dan calon memberikan fakta yang tidak tepat.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Muamalat dan Munakahat

Soalan 1

Soalan 1(a) menghendaki calon memberikan maksud upah dan menyatakan dalil pensyariatan upah. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Terdapat segelintir calon memberikan maksud *ijarah* sebagai jawapan. Calon juga tidak dapat memberikan dalil yang tepat. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah upah bermaksud harta tertentu yang dibayar atau ditukar dengan manfaat kerja tertentu. Dalil pensyariatan upah ialah ayat 6 daripada Surah *al-Talaq*.

Soalan (b) menghendaki calon menerangkan empat keadaan yang menamatkan akad upah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah pemberi upah meninggal dunia sebelum kerja selesai, penerima upah meninggal dunia sebelum kerja selesai, tempoh yang ditetapkan telah tamat, penerima upah telah menjadi gila, dan sebagainya.

Soalan (c) menghendaki calon menjelaskan status hukum upah dan kesahihan sewaan rumah Encik A menerusi agen bagi kes yang diberikan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak dapat menghubungkan jawapan yang diberikan oleh mereka dengan peraturan yang ditetapkan. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon adalah seperti yang berikut:

- (i) Kadar upah sebanyak 2% daripada jumlah sewaan setahun adalah harus kerana kadar tersebut telah diketahui oleh Encik A.
- (ii) Upah yang dikenakan kepada pemilik rumah adalah harus kerana perkara tersebut telah mendapat persetujuan bersama.
- (iii) Upah yang dikenakan kepada penyewa rumah adalah harus kerana menepati konsep *ijarah*.

Soalan 2

Soalan 2(a) menghendaki calon menerangkan hukum menggunakan barangan *al-rahm*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Namun begitu, terdapat sebilangan calon yang memberikan hukum menggunakan barangan *al-rahm* adalah harus. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon adalah haram kerana pemegang gadaian ialah orang yang diamanahkan menjaga barang gadaian atau barang *al-rahm* masih milik penggadai.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan empat keadaan yang boleh membatalkan akad *al-rahm*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah barang gadaian diserahkan semula kepada penggadai, penggadai membayar semula hutangnya, barang gadaian rosak, barang gadaian hilang, barang gadaian dilelong, dan tempoh gadaian tamat.

Soalan (c) menghendaki calon membincangkan prosedur pelelongan barang gadaian dalam Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Prosedur pelelongan barang gadaian adalah seperti yang berikut:

- 1) Barang gadaian akan dilelong sekiranya tempoh bayaran pinjaman atau hutang tamat
- 2) Pemegang gadaian akan memberikan notis kepada penggadai apabila tempoh gadaian telah tamat
- 3) Pemegang gadaian memberi peluang kepada penggadai atau wakilnya untuk menyelesaikan hutang terlebih dahulu
- 4) Pemegang gadaian akan memastikan maklumat dan masa yang diberikan kepada penggadai adalah mencukupi untuk menyelesaikan hutangnya
- 5) Jika penggadai masih tidak dapat menjelaskan hutangnya setelah tamat tempoh yang diberikan, maka barang gadaian akan dilelong
- 6) Pemegang gadaian akan mengambil bahagian hutangnya dan sedikit upah pengurusan daripada hasil lelongan tersebut
- 7) Baki hasil lelongan diserahkan kepada penggadai

Soalan 3

Soalan 3 (a) menghendaki calon menerangkan dua hukum merujuk isteri dalam tempoh *'iddah*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Terdapat beberapa hukum merujuk isteri dalam tempoh *'iddah*, iaitu harus, sunat, wajib, makruh, haram, sah, dan tidak sah.

Soalan 3(b) menghendaki calon menjelaskan dua lafaz *rujuk* berserta contoh. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Lafaz *rujuk* terbahagi kepada dua, iaitu lafaz *sarih* dan lafaz *kinayah*. Contoh lafaz *sarih* ialah saya *rujuk* awak kembali menjadi isteri saya. Contoh lafaz *kinayah* pula ialah aku nak kamu semula.

Soalan 3(c) menghendaki calon menganalisis kes *rujuk* yang diberikan berdasarkan rukun dan syarat *rujuk*. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon hanya menyatakan rukun dan syarat *rujuk* tanpa menghubungkaitkannya dengan kes yang diberikan. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon ialah rukun *rujuk* yang terlibat dalam kes ini ialah *sighah* atau lafaz *rujuk* yang boleh dilakukan melalui lafaz *sarih* atau *kinayah*. Berdasarkan mazhab Syafie, *rujuk* hanya boleh dilakukan secara berlafaz sahaja bagi orang yang boleh bercakap. Oleh yang demikian, hukum *rujuk* yang diberikan oleh suami melalui pesanan khidmat ringkas (SMS) tidak sah. Namun demikian, sekiranya suami membaca semula catatan tersebut di hadapan isterinya, hukum *rujuk* tersebut sah.

BAHAGIAN B: Mirath dan Jenayah

Soalan 4

Soalan 4(a) menghendaki calon menyatakan tiga perkara yang boleh dan tiga perkara yang tidak boleh menggunakan harta pusaka dalam pengurusan jenazah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Perkara yang boleh menggunakan harta pusaka ialah urusan mandi jenazah, perbelanjaan kafan, upah menggali kubur, upah membawa jenazah ke kubur, upah pengangkutan, dan urusan pembelian keranda. Perkara yang tidak boleh menggunakan harta pusaka dalam pengurusan jenazah ialah jamuan majlis tahlil, kenduri arwah, upah solat jenazah, upah membaca al-Quran kepada si mati, upah melaksanakan solat hadiah, dan pembelian batu nisan.

Soalan 4(b) menghendaki calon menjelaskan hukum dan alasan bagi kes yang diberikan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon adalah seperti yang berikut:

- (i) Encik D haram menggunakan harta peninggalan arwah bapanya bagi mengadakan jamuan kenduri kesyukuran tanpa persetujuan waris yang lain. Ini kerana kenduri kesyukuran bukan urusan yang boleh menggunakan harta peninggalan si mati.
- (ii) Waris Encik E wajib membayar fidyah menggunakan harta si mati. Ini kerana hutang Allah wajib dibayar menggunakan harta pusaka.
- (iii) Wasiat yang diwasiatkan oleh Encik F tidak sah kerana wasiat diberikan kepada waris dan tidak mendapat persetujuan daripada waris yang lain.

Soalan 4 (c) menghendaki calon menyelesaikan kes pusaka yang diberikan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Terdapat sebahagian calon yang boleh menyatakan bahagian faraid bagi setiap waris dengan baik, tetapi mereka tidak dapat memberikan asal masalah yang betul. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon adalah seperti yang berikut:

(i)	Waris	Fardu	Asal Masalah	Saham
	Ibu	1/6	6	1
	2 saudara perempuan seibu sebapa	2/3		4
	1 saudara perempuan seibu sebapa	<i>Asabah</i>		1
	3 saudara lelaki sebapa			

(ii)

Waris	Fardu	Asal Masalah	Saham
Bapa	1/6	6	1
Ibu kepada ibu (nenek sebelah ibu)	1/6		1
3 saudara anak lelaki	<i>Asabah</i>		4

Soalan 5

Soalan 5(a) menghendaki calon menerangkan tiga syarat pewarisan dalam Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah kematian pewaris, kewujudan ahli waris, status waris diketahui, dan tiada halangan pewarisan.

Soalan 5(b) menghendaki calon menjelaskan status waris sama ada layak atau tidak layak untuk mendapatkan harta pusaka berdasarkan situasi yang diberikan. Calon juga dikehendaki untuk memberikan alasan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dapat memberikan status waris, tetapi mereka tidak dapat memberikan alasan dengan tepat. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon adalah seperti yang berikut:

- (i) Seorang isteri yang kematian suami sebaik sahaja selesai majlis akad nikah layak untuk mendapatkan harta pusaka daripada suaminya. Ini kerana akad nikah berkenaan telah sah dan selesai. Tambahan pula, tiada syarat yang menyatakan perlu berlakunya hubungan kelamin untuk melayakkan isteri mendapatkan harta pusaka suaminya.
- (ii) Seorang isteri yang telah diceraikan oleh suaminya dengan talak satu dan selepas sebulan diceraikan, suami tersebut meninggal dunia layak untuk mendapat harta pusaka suami beliau. Ini kerana isteri tersebut masih berada dalam *'iddah cerai raj'ie*.
- (iii) Seorang muallaf yang telah kematian bapanya yang bukan Islam tidak layak untuk mendapatkan harta pusaka bapanya. Ini kerana muallaf tersebut dan bapanya berlainan agama.

Soalan 5 (c) menghendaki calon menyelesaikan kes pusaka yang diberikan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Terdapat sebahagian calon yang boleh menyatakan bahagian faraid bagi setiap waris dengan baik, tetapi mereka tidak dapat memberikan asal masalah yang betul. Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon adalah seperti yang berikut:

(i)

Waris	Fardu	Asal Masalah	Saham
Dua orang isteri	1/8	8	1
Seorang anak perempuan	1/2		4
Seorang saudara perempuan seibu sebapa	<i>Asabah</i>		3

(ii)

Waris	Fardu	Asal Masalah	Saham
Suami	1/2	6	3
Ibu	1/6 baki		1
Bapa	<i>Asabah</i>		2

Soalan 6

Soalan 6(a) menghendaki calon menyatakan pengertian bughah. Calon juga dikehendaki menyatakan dalil dan rukun *bughah*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Bughah ialah segolongan umat Islam yang melawan dan menderhaka kepada pemerintah (*ulil amri*) yang adil dan menjalankan hukum syariat Islam sebagaimana yang telah dinyatakan dalam al-Quran dan al-Sunnah. Dalil *bughah* ialah ayat 9 daripada Surah *al-Hujurat*. Rukun bughah pula ialah wujudnya perbuatan menderhaka, ada niat memberontak, pemerintahnya zalim, dan adanya penggunaan kekuatan dan kekerasan.

Soalan 6(b) menghendaki calon menghuraikan syarat pemberontakan yang boleh disabitkan dengan jenayah *bughah*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah pemberontakan ditujukan kepada pemerintah Islam yang adil, pemberontak mempunyai kekuatan pertahanan mereka sendiri serta mempunyai senjata dan tentera yang kuat, pemberontakan berlaku dalam negara Islam, dan sebagainya.

Soalan 6(c) menghendaki calon membincangkan hukuman jenayah *bughah* menurut Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah hukuman *ta'zir* diberikan kepada penderhaka selepas ditawan atau selepas pemerintah dapat mengalahkan mereka. Selain itu, hukuman berbentuk bunuh, diperangi, dan dcederakan dilakukan semasa huru hara dan ketika pemberontakan tersebut berlaku.

Usuluddin (931/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, sebanyak 1,035 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini dan 78.17% daripadanya telah mendapat lulus penuh.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	13.72	6.38	10.53	8.70	14.59	12.08	12.17	5.89	3.38	4.44	8.12

RESPONS CALON

Komen am

Secara umumnya, mutu jawapan calon adalah pada tahap yang sederhana. Terdapat beberapa kelemahan calon, iaitu calon tidak memahami kehendak soalan dengan baik, calon tidak dapat memberikan dalil dengan tepat, dan calon memberikan fakta yang tidak tepat.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan 1(a) menghendaki calon menyatakan kedudukan akidah dalam Islam. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Terdapat sebilangan calon yang keliru dengan soalan ini dan mereka memberikan ciri akidah sebagai jawapan. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah akidah yang syumul, akidah yang stabil, akidah fitrah, dan lain-lain lagi. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah akidah berada pada kedudukan yang sangat penting, kejayaan di dunia dan di akhirat bergantung kepada keyakinan terhadap akidah, ia merupakan punca penerimaan amalan di sisi Allah SWT, perkara pertama yang diwajibkan ke atas setiap *mukallaf*, dan perkara akhir yang diwajibkan kepada setiap *mukallaf*.

Soalan 1(b) menghendaki calon menjelaskan sebab Islam diakui sebagai agama fitrah bagi seluruh manusia. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak menghubungkan kait jawapan mereka dengan fitrah manusia. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah akidah yang mengajar manusia mengenali pencipta, manusia telah berinteraksi dengan Allah SWT ketika di alam roh, akidah yang mengisi jiwa yang kosong serta menenangkan hati dan jiwa, manusia mempunyai banyak kekurangan dan lemah, dan apabila ditimpa musibah, manusia akan kembali kepada Allah SWT.

Soalan 1(c) menghendaki calon menjelaskan empat keunggulan akidah Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah akidah yang kekal, akidah yang terang dan jelas, akidah fitrah, akidah yang terbukti kesahihannya, akidah yang praktikal, akidah yang sesuai sepanjang zaman, akidah yang syumul, dan akidah yang berasaskan al-Quran dan al-Sunnah.

Soalan 2

Soalan 2(a) menghendaki calon menjelaskan sebab berlakunya situasi seperti dalam gambar yang diberikan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah iman yang lemah, kurang didikan agama, kejahilan, taklid buta, dan sebagainya.

Soalan 2(b) menghendaki calon menjelaskan hubungan antara akidah dengan akhlak. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan baik. Antara jawapan yang diberikan oleh calon ialah akidah mampu merangsang seseorang untuk melakukan amalan yang baik, akidah dapat membentuk nilai akhlak dan peribadi dan mewarnakan *suluk* amali, manusia yang berakhlak mantap akan sedar akan tanggungjawabnya dan tidak akan melakukan sesuatu yang sia-sia, dan lain-lain lagi.

Soalan 2(c) menghendaki calon menjelaskan bagaimana pengaruh globalisasi mendorong ungkapan seperti dalam gambar dilafazkan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Sebahagian calon dilihat tidak memahami konsep globalisasi dan mereka tidak mengaitkan jawapan mereka dengan globalisasi. Jawapan yang perlu diberikan oleh calon ialah penyebaran maklumat palsu berkaitan dengan agama melalui internet, pergaulan dengan rakan maya yang mempengaruhi pemikiran remaja, penyebaran ajaran sesat melalui penulisan blog, dan penyebaran isme di laman sosial tanpa sebarang tapisan.

Soalan 3

Soalan 3(a) menghendaki calon menghuraikan dua ayat al-Quran yang menjelaskan konsep *qudwah hasanah*. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan ayat al-Quran seperti yang dikehendaki. Calon hanya memberikan konsep *qudwah hasanah* sahaja, tanpa memberikan ayat al-Quran. Calon sepatutnya memberikan ayat 21 dari Surah *al-Ahzab* dan ayat 74 dari Surah *al-Anbiyaa'* sebagai jawapan.

Soalan 3(b) menghendaki calon membincangkan bagaimana para nabi dan rasul menyebarkan dakwah mereka dengan mengamalkan konsep *qudwah hasanah*. Calon juga hendaklah menyatakan ayat al-Quran sebagai dalil. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon dilihat tidak dapat memberikan dalil seperti yang dikehendaki. Mereka hanya dapat menjelaskan aplikasi penggunaan *qudwah hasanah* yang digunakan oleh nabi dan rasul semasa berdakwah.

Soalan 4

Soalan 4(a) menghendaki calon menghuraikan persamaan antara metode *Salafiyah* dengan metode *Asya'irah* dalam memahami akidah Islam. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Kebanyakan calon hanya mampu memberikan persamaan antara kedua-dua metode ini dengan baik. Calon dilihat tidak dapat memberikan perbezaan dengan tepat. Persamaan antara kedua-dua metode ini dalam memahami akidah Islam adalah dari aspek penggunaan al-Quran dan al-Sunnah. Perbezaan antara kedua-duanya pula ialah golongan *salaf* tidak menggunakan akal dalam memahami nas agama yang berbentuk literal, manakala bagi golongan *Asya'irah*, mereka menggunakan akal dalam mentafsir, menganalisis, dan mentakwil nas agama yang berkaitan dengan sifat Allah SWT.

Soalan 4(b) menghendaki calon membincangkan aspek perselisihan tentang sifat Allah antara Ahli Sunnah Wal Jamaah dengan Muktazilah. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Jawapan yang diberikan oleh calon ialah menurut *Salaf*, Allah mempunyai sifat dan zat dan mereka tidak mentakwil, manakala bagi *Asya'irah* pula Allah mempunyai sifat dan zat, tetapi tidak sama dengan manusia dan bagi Muktazilah pula Allah hanya mempunyai zat dan tiada sifat.

Soalan 5

Soalan 5(a) menghendaki calon memberikan empat ciri *hedonisme*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara ciri *hedonisme* termasuklah mencintai harta dan kesenangan, sangat mementingkan gaya dan fesyen terkini, suka meniru keseronokan orang lain, bergaul dengan golongan yang kaya, menolak unsur keagamaan, mengamalkan riba, mengamalkan seks bebas, dan sebagainya.

Soalan 5(b) (i) menghendaki calon memberikan pengertian *hedonisme* dan *sekularisme*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. *Hedonisme* ialah ajaran yang berpandangan bahawa kesenangan atau kenikmatan merupakan tujuan dan matlamat hidup manusia. *Sekularisme* pula ialah fahaman yang memisahkan urusan agama dengan urusan keduniaan.

Soalan 5(b) (ii) menghendaki calon membezakan *hedonisme* dengan *sekularisme*. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Perbezaannya ialah *hedonisme* cenderung kepada kebebasan dalam berseronok dan bergembira, manakala *sekularisme* pula memisahkan antara urusan keduniaan dengan agama.

Soalan 5(c) menghendaki calon membincangkan pemikiran *hedonisme* yang bertentangan dengan akidah Islam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara pemikiran *hedonisme* yang bertentangan dengan akidah Islam ialah budaya ini sangat mementingkan kebebasan dalam berfikir dan bergaul untuk mencari keseronokan, sedangkan agama Islam melarang perkara tersebut, konsep kebaikan yang dibawa oleh pemikiran ini sangat bertentangan dengan Islam, dan sebagainya.

Sejarah (940/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang menduduki peperiksaan mata pelajaran Sejarah ialah 23,355 orang. Peratusan calon yang lulus penuh dalam mata pelajaran ini ialah 65.43%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	5.08	4.14	7.35	8.15	12.30	14.25	14.16	5.38	2.66	4.70	21.83

RESPONS CALON

SEJARAH DUNIA (1500-1955)

Komen am

Secara keseluruhannya, prestasi calon bagi kertas ini sederhana. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa kelemahan jawapan yang ketara. Antara adalah seperti yang berikut:

- Calon tidak dapat menguasai fakta yang dikehendaki oleh soalan dan memberikan jawapan ringkas dan umum.
- Calon tidak memahami maksud dan konsep struktur masyarakat feudal, transformasi politik, dan perubahan ekonomi.
- Calon memberikan jawapan berdasarkan pendapat umum dan tidak berdasarkan fakta sejarah yang sebenar.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan ciri-ciri masyarakat feudal di England pada abad ke-16 dan abad ke-17. Terdapat calon yang memberikan jawapan yang umum tentang ciri-ciri masyarakat feudal tanpa menyediakan maklumat sokongan bagi menjelaskan ciri tersebut. Jawapan yang baik ialah calon dapat memberikan definisi tentang masyarakat feudal dan mengidentifikasikan ciri-ciri masyarakat tersebut dengan ciri-ciri masyarakat feudal seperti hubungan antara tuan tanah dengan petani, kewujudan hubungan golongan pemerintah dengan yang diperintah, hubungan kelas hulubalang iaitu *knight* yang bertanggungjawab melindungi dan memelihara keselamatan *Lord*.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan peranan maharaja dalam bidang pemerintahan negara China pada zaman dinasti Ching. Sebahagian besar calon hanya menghuraikan peranan maharaja tertentu sahaja.

Hal ini menyebabkan jawapan calon terbatas serta menggambarkan pengetahuan calon mengenai peranan Maharaja China terhad. Calon sepatutnya menghuraikan peranan Maharaja China sesuai dengan status quo nya iaitu mendapat mandat dari syurga. Antara peranan maharaja ialah menguruskan hal ehwal kakitangan awam, menguruskan pentadbiran pusat, pentadbiran wilayah, berperanan dalam bidang kehakiman, ketenteraan, keagamaan dan juga dalam bidang pendidikan negara.

Soalan 3

Soalan ini menghendaki calon membincangkan tiga transformasi dalam bidang politik hasil daripada penubuhan kerajaan republik di Perancis selepas berlakunya Revolusi Perancis. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik kerana mereka kurang pengetahuan tentang Revolusi Perancis dan tidak memahami maksud transformasi dengan baik. Calon sepatutnya dapat memperihalkan Revolusi Perancis pada 14 Julai 1789 dan membincangkan tiga transformasi politik akibat daripada revolusi tersebut. Antara tranformasi yang perlu dibincangkan ialah Deklarasi Hak-Hak Manusia yang diluluskan oleh Perhimpunan Kebangsaan pada 27 Ogos 1789, penubuhan sistem pemerintahan raja berperlembagaan, dan pengisytiharaan kerajaan republik di Perancis.

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan perubahan ekonomi di Amerika Syarikat pada abad ke-19. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik kerana pengetahuan asas calon tentang sejarah ekonomi Amerika Syarikat terhad. Calon sepatutnya menjelaskan perubahan ekonomi Amerika Syarikat yang mengalami perubahan apabila industri baharu dan berat seperti kereta api, keluli dan industri makanan berkembang dengan pesat. Perkembangan ekonomi ini juga disumbangkan oleh beberapa faktor seperti Revolusi Pertanian dan Revolusi Industri, bekalan sumber asli negara, penawaran tenaga buruh yang optimum, perkembangan sektor perbankan dan insurans, dan perkembangan sektor perdagangan yang berasaskan pasaran bebas.

Soalan 5

Soalan ini menghendaki calon membincangkan kesan Perang Dunia Pertama terhadap aspek politik dan ekonomi negara Jerman. Kebanyakan calon memberikan jawapan yang baik dengan menjelaskan beberapa kesan seperti kadar inflasi meningkat, kejatuhan nilai mata wang, tekanan ekonomi yang hebat kerana terpaksa membayar pampasan perang, kehilangan kedaulatan ke atas beberapa wilayah, penamatan sistem beraja di Jerman, dan sistem pertahanan negara berada pada prestasi terendah akibat sekatan ketenteraan antarabangsa.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon menerangkan kaedah perjuangan Mahatma Gandhi dalam menuntut kemerdekaan di India. Kebanyakan calon tidak menjawab soalan ini dengan baik. Hal ni disebabkan calon tidak mengetahui kaedah perjuangan Mahatma Gandhi. Dengan demikian, ada calon memberikan jawapan yang umum dan tidak menepati kehendak soalan. Calon sepatutnya menerangkan kaedah *ahimsa* iaitu penentangan tanpa kekerasan, *satyagraha* iaitu kuasa kebenaran, *swadeshi* atau kembali kepada kehidupan sederhana. Prinsip perjuangan Gandhi juga menekankan kehidupan harmoni antara orang Hindu dan Islam. Perjuangan Gandhi juga mendapat sokongan rakyat jelata kerana imej Gandhi yang digambarkan seorang bersederhana dalam pemikiran dan gaya hidup.

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 12,454. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 40.93%. Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	D-
Peratusan	4.22	3.06	4.22	5.87	7.58	5.85	10.13	7.54	7.90	8.15	35.50

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah sederhana. Calon menguasai sebahagian kemahiran berfikir aras tinggi dan dapat memberikan pendapat dan cadangan secara rasional dan logik.

Antara kelemahan dalam jawapan calon adalah seperti yang berikut:

- (a) Calon lemah dalam memahami kehendak soalan.
- (b) Calon tidak memahami dan menguasai konsep Geografi secara keseluruhannya.
- (c) Calon lemah dalam menjawab soalan yang memerlukan penjelasan tentang proses.
- (d) Calon tidak dapat mengolah fakta dan pengetahuan dengan baik.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Alam Sekitar Fizikal yang terdiri daripada 1 soalan struktur dan 2 soalan esei.

Soalan 1 (Struktur)

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan **dua** faktor yang menyebabkan sungai di bahagian hilir berliku-liku. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik kerana terpengaruh dengan konsep pendedapan hanya berlaku di bahagian hilir. Antara faktor yang menyebabkan sungai di bahagian hilir berliku-liku ialah jenis batuan, halangan, kecerunan, dan hakisan tebing.

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan bagaimana proses pembentukan tasik ladam. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini. Sepatutnya jawapan calon ialah sungai berliku menyebabkan hakisan berlaku pada likuan, berlakunya pendedapan di bahagian dalam, proses hakisan dan pendedapan yang berterusan sehingga likuan terpenggal dan seterusnya terbentuknya tasik ladam.

Soalan (c) menghendaki calon menjelaskan **tiga** aktiviti ekonomi yang sesuai dijalankan di kawasan tasik ladam. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara aktiviti yang berkaitan ialah akuakultur, pertanian, pelancongan, sukan dan rekreasi, perikanan, dan penternakan.

Soalan 2 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan jenis-jenis tenaga dalam sistem bumi. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan tepat disebabkan pengetahuan mereka hanya terhad kepada kumpulan tenaga sahaja, iaitu tenaga endogenik dan tenaga eksogenik. Jenis tenaga dari dalam bumi ialah endogenik, antara yang lain ialah tenaga radiogenik, tenaga geoterma, tenaga haba atau haba pendam. Tenaga dari luar bumi pula ialah eksogenik dan antara yang lain ialah tenaga graviti, tenaga kimia, tenaga atom atau nuklear, tenaga kinetik, dan tenaga keupayaan.

Soalan (b) menghendaki calon menjelaskan bagaimana tenaga suria mempengaruhi aktiviti manusia di kawasan tropika lembap. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik. Calon tidak dapat menghuraikan proses atau ciri pengaruh tenaga suria. Jawapan calon perlu menjelaskan aktiviti manusia, iaitu pertanian, industri kecil dan sederhana (IKS), perikanan, pembalakan, pengangkutan, pelancongan, perniagaan, domestik, pembinaan, dan penternakan. Selain itu, bagi setiap aktiviti manusia tersebut calon perlu menjelaskan ciri tenaga suria di kawasan tropika lembap dan proses bagaimana tenaga suria yang berkaitan mempengaruhi aktiviti berkenaan.

Soalan 3 (Esei)

Soalan (a)(i) menghendaki calon membincangkan aktiviti manusia yang sesuai dijalankan di kawasan tanah tinggi di Malaysia. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara aktiviti manusia yang sesuai ialah pelancongan, pertanian, aktiviti sukan, penyelidikan, penternakan, penjaan kuasa hidro elektrik, dan herba tradisional untuk perubatan.

Soalan (a)(ii) menghendaki calon menjelaskan bagaimana proses geomorfologi memberikan kesan terhadap kegiatan pertanian di sesuatu kawasan. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik dan kebanyakan jawapan calon terhad kepada proses hakisan dan luluhawa sahaja. Calon sepatutnya menjelaskan proses geomorfologi, antaranya ialah luluhawa, gerakan jisim, pemendapan, hakisan, pembentukan gunung berapi, serta gempa bumi. Bagi setiap proses geomorfologi tersebut, calon perlu menerangkan proses yang berlaku dan seterusnya kesan kepada kegiatan pertanian di sesuatu kawasan.

Soalan 3(b)

Soalan (b)(i) menghendaki calon menjelaskan pernyataan “batuan dapat dikelaskan kepada tiga kumpulan yang besar berdasarkan pembentukannya.” Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini. Pembentukan batu igneus adalah melalui penyejukan dan pembekuan magma bahan batuan dalam bumi dan di luar bumi. Batu enapan pula terbentuk melalui proses pemadatan dan perekatan bahan-bahan sisa secara berperingkat dan berlapis-lapis. Batu metamorfik pula terbentuk melalui batu igneus dan batu enapan yang telah mengalami tekanan yang kuat dan tindakan suhu yang tinggi.

Soalan (b)(ii) menghendaki calon menjelaskan bagaimana jenis batuan mempengaruhi pembentukan pelbagai rupa bentuk bumi. Sebahagian calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara jawapan yang sepatutnya adalah bagi jenis batu igneus, struktur batuan tersusun secara menegak dan ada yang tersusun secara mendatar. Apabila berlaku proses hakisan secara berterusan akan terbentuklah pelbagai rupa bentuk muka bumi, seperti jeram, air terjun, tebing tinggi, tanjung, gerbang laut, batu tunggul, dan tunggul sisa. Batuan enapan pula terdiri daripada batu kapur dan batu pasir (pinggir pantai dan kawasan sungai). Apabila berlaku proses luluhawa terhadap batu kapur, maka terbentuk pandangan darat karst, gua, stalaktit, dan stalagmit. Bagi batu pasir di pinggir pantai pula, apabila berlaku proses pengangkutan dan pemendapan, terbentuklah pula bentuk muka bumi seperti teluk, beting pasir, pantai, dan tombolo.

Batu pasir di kawasan lembah sungai pula, apabila proses pengangkutan dan pemendapan berlaku akan terbentuklah delta, tetambak, dataran, banjir, dan tasik ladam.

BAHAGIAN B: Alam Sekitar Manusia yang terdiri daripada 1 soalan struktur dan 2 soalan esei.

Soalan 4 (Struktur)

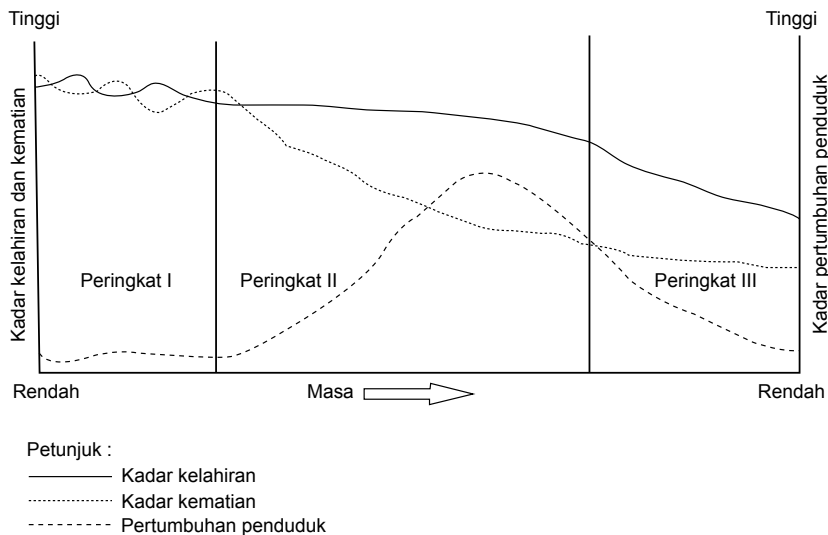
Soalan (a) menghendaki calon menyatakan **tiga** jenis aliran migrasi dalaman. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik, iaitu migrasi antara bandar ke luar bandar, migrasi antara luar bandar ke bandar, migrasi antara bandar ke bandar, dan migrasi antara luar bandar ke luar bandar.

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan **tiga** pola migrasi dalaman di Malaysia pada masa ini. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini dengan baik disebabkan kebanyakannya hanya dapat menjawab arah aliran sahaja dan tidak faham tentang pola migrasi yang sebenar. Jawapan yang sepatutnya ialah arah aliran (dari mana ke mana), isi padu aliran (jumlah sama ada banyak atau sedikit), dan komposisi aliran (jantina, umur, dan taraf pendidikan).

Soalan (c) menghendaki calon menjelaskan bagaimana faktor ekonomi mempengaruhi kemasukan warga asing ke Malaysia. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Antara faktor ekonominya ialah peluang pekerjaan di Malaysia, pertumbuhan ekonomi yang pesat, kadar upah yang tinggi, kadar tukaran wang yang tinggi, dan peluang pelaburan yang banyak.

Soalan 5 (Esei)

Soalan (a) Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan peringkat-peringkat yang terdapat dalam model peralihan demografi berkenaan berdasarkan gambar rajah Model Peralihan Demografi yang diberi.

Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat menghuraikan peringkat I (tahap awal/negara mundur) sebagai mempunyai kadar pertumbuhan semula jadi penduduk yang rendah. Kadar kelahiran tinggi disebabkan tiada perancangan keluarga, keperluan kepada tenaga buruh manusia untuk sektor pertanian, kadar kematian tinggi disebabkan taraf kesihatan rendah, ancaman wabak penyakit, kebuluran serta masalah peperangan. Contohnya negara Kenya, Ethiopia (Sudan), Angola, dan Swaziland.

Pada peringkat II (tahap pertengahan/negara sedang membangun), kadar kelahiran masih tinggi manakala kadar kematian menurun dengan cepat menyebabkan peningkatan dalam kadar pertumbuhan semula jadi penduduk. Kadar kelahiran masih lagi tinggi disebabkan kegagalan amalan perancangan keluarga, amalan perkahwinan pada usia muda, dan keperluan kepada tenaga buruh manusia masih lagi tinggi, khususnya dalam sektor pertanian dan industri berintensif buruh, penurunan dalam kadar kematian berpunca daripada taraf kesihatan yang semakin baik, bekalan makanan yang mencukupi, bekalan air bersih dan perubatan yang semakin baik, dan keadaan politik yang stabil. Contohnya boleh dilihat di negara India, Pakistan, Bangladesh, Vietnam, Kemboja, Filipina, dan Indonesia.

Peringkat III (fasa akhir/negara maju) pula, kadar kelahiran menurun akibat amalan perancangan keluarga, pemodenan masyarakat, wanita semakin berpendidikan tinggi, pertambahan kos bagi penjagaan anak, dan sebagainya. Pertumbuhan semula jadi juga menurun menuju ke sifar, kadar kematian turut menurun disebabkan taraf kesihatan dan perubatan moden bertambah maju yang membawa penemuan ubat dan vaksin baharu. Contohnya boleh dilihat di negara Jepun, Sweden, Britain, dan negara-negara lain yang mencapai tahap penduduk optima.

Soalan (b) menghendaki calon membincangkan kesan proses penuaan penduduk terhadap pembangunan sosioekonomi Malaysia. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan hujahan yang baik. Antara jawapan yang sepatutnya ialah peluang pekerjaan golongan muda terjejas, nisbah tanggungan meningkat, kos rawatan meningkat, kos untuk penyediaan kemudahan untuk golongan tua meningkat, tanggungan kerajaan meningkat, nilai murni dalam masyarakat merosot. Di samping itu, terdapat juga kesan positif proses penuaan terhadap pembangunan sosioekonomi Malaysia, iaitu golongan tua berpengalaman dan berkemahiran dalam pekerjaan dan juga institusi keluarga akan lebih kukuh dengan adanya golongan tua ini.

Soalan 6 (Esei)

Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan kesan perbandaran desa di Malaysia. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Mereka dapat menghuraikan pendapatan isi rumah meningkat, terdapat peluang pekerjaan, berlaku perubahan ciri demografi penduduk, terdapat kemudahan infrastruktur dan utiliti yang mencukupi, pemilikan barangan (kuasa beli dan taraf hidup penduduk meningkat), perubahan pemikiran dan gaya hidup, darjah ketersampaian meningkat, berlakunya perubahan sosial, dan berlakunya kemerosotan kualiti alam sekitar.

Soalan (b) menghendaki calon membincangkan peranan perindustrian desa dalam membangunkan sesebuah kawasan luar bandar. Kebanyakan calon tidak dapat menjawab soalan ini kerana kebanyakannya salah tafsir terhadap kehendak soalan, iaitu sebagai kesan perindustrian terhadap kawasan luar bandar. Antara jawapan yang sepatutnya adalah mengubah sumber ekonomi masyarakat desa (daripada berteras pertanian kepada perindustrian), mewujudkan alternatif bagi sumber pendapatan dan guna tenaga, meningkatkan pendapatan (pengurangan pengangguran dan kadar kemiskinan), peluang pekerjaan yang tinggi, meningkatkan penyertaan bumiputera dalam perindustrian, mengubah pembangunan fizikal kawasan desa, dan juga mewujudkan kesan penganda (contohnya dalam industri pelancongan).

Ekonomi (944/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran Ekonomi (944/1) ini ialah 14,082. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 49.91%.

Pencapaian calon mengikut gred adalah seperti yang berikut.

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	8.28	4.73	6.42	6.92	6.53	7.73	9.30	10.67	8.77	8.93	21.72

RESPONS CALON

BAHAGIAN A: *Aneka Pilihan*

Kunci jawapan

Nombor Soalan	Kunci Jawapan	Nombor Soalan	Kunci Jawapan
1	B	11	A
2	A	12	C
3	B	13	D
4	C	14	A
5	B	15	A
6	C	16	A
7	D	17	A
8	B	18	B
9	D	19	D
10	C	20	A

BAHAGIAN B DAN C: *Esei Dan Kuantitatif*

Komen am

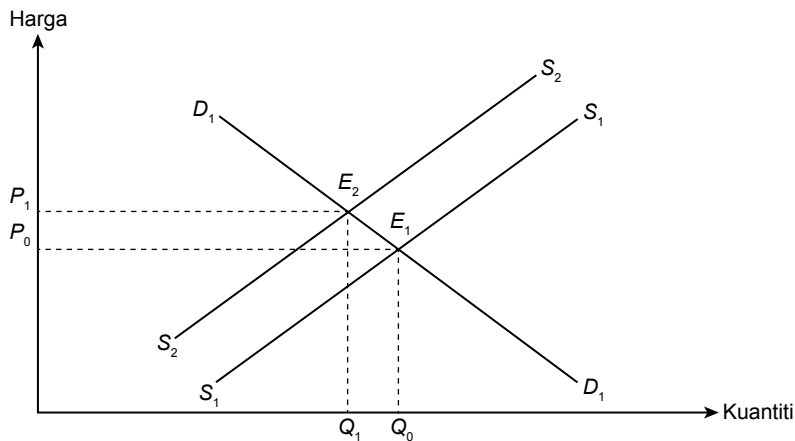
Secara keseluruhannya, mutu jawapan calon adalah memuaskan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan 21 dan soalan 25 dengan baik. Namun, jawapan bagi soalan 22, 23, 24, dan 26 adalah sederhana. Calon sepatutnya menjawab 4 soalan dalam bahagian B dan 2 soalan dalam bahagian C. Namun demikian, ada sebilangan calon yang hanya menjawab 2 atau 3 soalan dalam bahagian B dan 1 soalan dalam bahagian C. Hal ini menyebabkan calon memperoleh markah yang rendah.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN B: Esei

Soalan 21

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan kesan ke atas harga dan kuantiti keseimbangan sesuatu barang di pasaran sekiranya kerajaan mengenakan cukai ke atas input pengeluaran barang itu dengan berbantuan gambar rajah. Calon sepatutnya melukis gambar rajah perubahan keseimbangan akibat pengenaan cukai ke atas input itu seperti di bawah:

Calon perlu menjelaskan konsep keseimbangan pasaran tercapai apabila keluk D_1D_1 bersilang dengan keluk S_1S_1 . Harga ialah P_0 dan kuantiti ialah Q_0 . Apabila cukai dikenakan ke atas input pengeluaran, kos pengeluaran akan bertambah. Ini menyebabkan pengeluaran berkurang, seterusnya penawaran juga akan berkurang. Keluk penawaran akan beralih ke kiri iaitu ke S_2S_2 . Keseimbangan baru di titik E_2 iaitu apabila keluk D_1D_1 bersilang dengan keluk S_2S_2 . Harga ialah P_1 dan kuantiti ialah Q_1 . Harga bertambah dari P_0 ke P_1 dan kuantiti berkurang dari Q_0 ke Q_1 .

Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Namun demikian, terdapat juga calon yang salah mengalihkan keluk penawaran ke kiri. Ini menyebabkan calon hanya memperoleh markah pada huraian keseimbangan asal sahaja.

Soalan 22

Soalan (a) menghendaki calon memberikan takrif harga maksimum dan harga minimum. Calon yang sepatutnya mentakrifkan harga maksimum ialah harga yang ditetapkan lebih rendah daripada harga pasaran atau harga keseimbangan. Manakala, harga minimum pula ialah harga yang ditetapkan lebih tinggi daripada harga pasaran atau harga keseimbangan. Ramai calon yang gagal untuk memberi takrifan yang tepat kerana mereka hanya menyatakan harga maksimum ialah harga yang tertinggi manakala harga minimum ialah harga yang terendah. Ini menyebabkan calon tidak mendapat sebarang markah.

Soalan (b)(i) menghendaki calon menjelaskan keadaan yang menyebabkan kerajaan melaksanakan dasar harga maksimum. Jawapan yang sepatutnya ialah kerajaan boleh melaksanakan dasar harga maksimum apabila harga sesuatu barang di pasaran terlalu tinggi atau harga terlalu mahal sehingga membebankan pengguna. Terdapat ramai calon yang tidak dapat mengemukakan jawapan ini dengan tepat. Ramai calon

mengemukakan keadaan inflasi sebagai situasi yang mewajarkan pelaksanaan dasar ini. Walhal, dasar harga maksimum dilaksanakan apabila kerajaan berpandangan bahawa harga satu barang itu terlalu tinggi demi kebajikan pengguna atau golongan tertentu.

Soalan (b)(ii) pula menghendaki calon memberikan tiga tujuan dasar harga maksimum yang dijalankan oleh kerajaan. Jawapan yang sepatutnya ialah:

- (a) Untuk mengurangkan beban pengguna iaitu dengan menolong pengguna untuk mendapat harga yang lebih rendah daripada harga di pasaran.
- (b) Untuk menjamin kestabilan harga barang di pasaran terutamanya pada musim-musim tertentu.
- (c) Untuk menjaga kebajikan pengguna. Pengguna boleh mendapatkan barang keperluan semasa musim perayaan dengan harga yang rendah.
- (d) Untuk mengelakkan pengeluar menindas pengguna di pasaran iaitu dengan mengelakkan penjual menaikkan harga sesuka hati.

Ramai calon keliru bahawa dasar harga maksimum atau harga minimum dilaksanakan terhadap harga satu barang dan bukannya terhadap tingkat harga umum. Kekeliruan ini menyebabkan calon salah mentafsir situasi dan tujuan dasar harga maksimum dilaksanakan. Oleh itu, ramai calon yang memberikan jawapan yang salah untuk soalan (b)(ii).

Soalan 23

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan faktor-faktor yang menyebabkan keluk kos purata jangka panjang firma (*LAC*) beralih ke bawah. Calon sepatutnya menghuraikan faktor-faktor yang mewujudkan ekonomi bidangan luaran. Faktor-faktor yang mewujudkan ekonomi bidangan luaran ialah seperti yang berikut:

- (a) Ekonomi pembangunan buruh
Perkembangan kawasan perindustrian mewujudkan lebih ramai tenaga buruh mahir, maka kos latihan dapat dijimatkan.
- (b) Ekonomi teknologi maklumat
Kemajuan teknologi maklumat memudahkan perhubungan. Ini akan meningkatkan daya pengeluaran.
- (c) Ekonomi penyelidikan
Hasil penyelidikan oleh Institusi Pengajian Tinggi/MARDI/SIRIM menghasilkan teknik pengeluaran moden. Ini menyebabkan daya pengeluaran meningkat.
- (d) Ekonomi infrastruktur
Kemudahan infrastruktur/perhubungan/pengangkutan akan menjimatkan masa dan kos operasi.
- (e) Ekonomi bekalan input
Industri membekalkan bahan mentah dan modal yang murah.
- (f) Ekonomi penempatan/pemusatan
Firma yang mengeluarkan keluaran berbeza di tempat yang sama. Ini akan memudahkan firma berkaitan mendapatkan bekalan faktor.
- (g) Ekonomi integrasi
Firma-firma yang mengeluarkan barang berkaitan boleh bergabung menjalankan usaha sama bagi mengeluarkan barang tertentu. Maka kos seunit barang menjadi lebih rendah.

Kebanyakan calon dapat mengenal pasti faktor-faktor tersebut. Namun begitu, mereka tidak dapat menjelaskan dengan baik bagaimana faktor-faktor tersebut boleh menurunkan kos purata jangka panjang firma.

Soalan 24

Soalan (a) menghendaki calon menjelaskan dua dasar kerajaan untuk mengawal kuasa monopoli. Jawapan sepatutnya ialah:

- (a) Dasar peletakan harga – kos sut ($P = MC$) bagi mewujudkan kecekapan peruntukkan. Dasar ini mengawal harga monopoli yang tinggi dan mampu meningkatkan kebajikan masyarakat. Dasar ini akan menyebabkan harga menjadi lebih rendah dan kuantiti keluaran menjadi lebih tinggi.
- (b) Dasar peletakan harga – kos purata ($P = AC$) bagi mewujudkan kecekapan pengeluaran. Dasar ini mengawal harga monopoli yang tinggi dan mampu meningkatkan kebajikan masyarakat. Dasar ini akan menyebabkan harga menjadi lebih rendah dan kuantiti keluaran menjadi lebih tinggi.

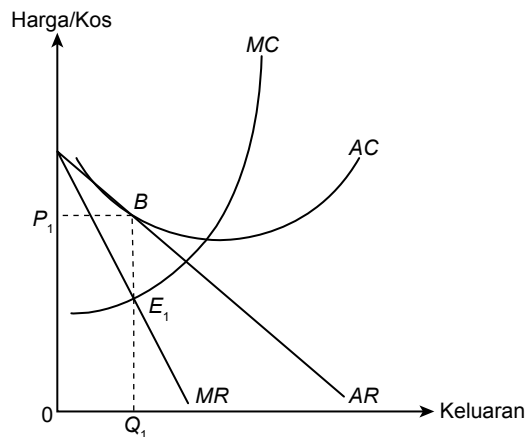
Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan tiga faktor yang menjadi penghalang kepada firma lain daripada memasuki sesuatu industri atau pasaran monopoli. Jawapan yang sepatutnya ialah:

- (a) Keperluan modal yang besar untuk memasuki pasaran monopoli atau kos overhead yang tinggi.
- (b) Ekonomi bidang atau monopoli semula jadi.
- (c) Pemilikan bahan mentah tertentu (pemilikan eksklusif input kritikal).
- (d) Sekatan undang-undang terhadap sesuatu produk seperti paten atau hak cipta.
- (e) Pemilikan teknologi yang canggih dan khusus untuk pengeluaran tertentu dan sukar ditandingi oleh firma lain.

Hanya segelintir calon sahaja yang dapat menjawab soalan ini. Kebanyakan calon menghuraikan ciri-ciri monopoli sebagai faktor penghalang kemasukan firma lain ke pasaran.

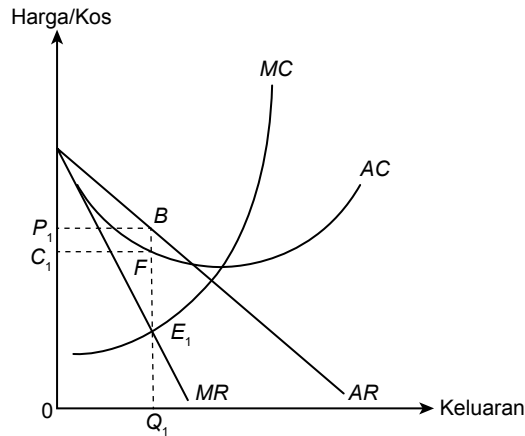
Soalan 25

Soalan (a) menghendaki calon menghuraikan bagaimana pemonopoli dalam jangka pendek memperoleh untung normal dengan menggunakan gambar rajah. Calon sepatutnya melukis gambar rajah dan memberi huraian seperti di bawah.

Keseimbangan tercapai di E_1 apabila $MC = MR$ pada harga P_1 dan kuantiti Q_1 . Jumlah hasil ialah sebanyak $0P_1BQ_1$. Jumlah kos ialah sebanyak $0P_1Q_2$. Maka, pemonopoli menerima untung normal apabila $TR = TC$ atau $AR = AC$.

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan bagaimana pemonopoli dalam jangka pendek memperoleh untung lebih normal dengan menggunakan gambar rajah. Calon sepatutnya melukis gambar rajah dan memberi huraian seperti di bawah.

Keseimbangan tercapai di E_1 apabila $MC = MR$ pada harga P_1 dan kuantiti Q_1 . Jumlah hasil ialah sebanyak $0P_1BQ_1$. Jumlah kos ialah sebanyak $0C_1FQ_1$. Maka, pemonopoli menerima untung lebih normal sebanyak C_1P_1BF . Pemonopoli menerima untung lebih normal apabila $TR > TC$ atau $AR > AC$.

Kebanyakan calon dapat menjawab soalan ini dengan baik. Namun demikian, terdapat calon yang memberi huraian dengan menggunakan gambar rajah yang salah. Ada juga calon yang melukis keluk MC bersilang dengan keluk AC yang tidak melalui titik minimum AC . Selain itu, terdapat calon yang tidak membandingkan kawasan jumlah hasil dengan kawasan jumlah kos. Hal ini menyebabkan calon kehilangan markah.

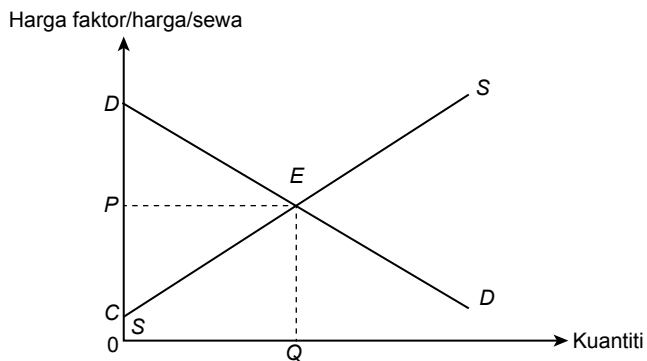
Soalan 26

Soalan (a)(i) menghendaki calon memberikan maksud sewa ekonomi. Sewa ekonomi ialah bayaran yang melebihi daripada apa yang sepatutnya dibayar kepada faktor pengeluaran daripada penggunaan pilihan kedua terbaik atau perbezaan antara bayaran ke atas faktor pengeluaran dengan bayaran ke atas penggunaan pilihan kedua terbaik. Ada sebilangan calon yang menakrifkan sewa ekonomi sebagai bayaran lebih untuk mengekalkan satu faktor pada penggunaan semasa. Jawapan tersebut adalah tidak tepat.

Soalan (a)(ii) menghendaki calon memberikan maksud perolehan pindahan. Perolehan pindahan ialah bayaran minimum ke atas faktor pengeluaran yang dapat mencegah faktor tersebut daripada penggunaan pilihan kedua terbaik atau bayaran minimum kepada faktor pengeluaran untuk mengekalkan penggunaan semasanya.

Ada segelintir calon yang tidak dapat memberikan maksud sewa ekonomi dengan baik. Hal ini kerana calon hanya memberikan maksud sewa ekonomi ialah lebih bayaran yang diterima oleh faktor pengeluaran. Calon tidak melengkapkan maksud tersebut dengan ayat “berbanding dengan pilihan kedua terbaik”.

Soalan (b) menghendaki calon menghuraikan perbezaan antara sewa ekonomi dengan perolehan pindahan bagi keluk penawaran faktor yang anjal dengan menggunakan gambar rajah. Calon sepatutnya melukis gambar rajah dan memberikan huraian seperti di bawah.

Keseimbangan pasaran faktor berlaku apabila keluk *SS* bersilang dengan keluk *DD* di titik *E* pada harga *P* dan kuantiti *Q*. Sewa ekonomi ialah *CPE* manakala perolehan pindahan ialah *0CEQ*. *0CEQ* lebih besar daripada *CPE* atau perolehan pindahan lebih besar daripada sewa ekonomi.

Kebanyakan calon boleh melukis keluk dalam keadaan anjal dan menyatakan bahawa perolehan pindahan adalah lebih besar daripada sewa ekonomi. Namun begitu, terdapat juga calon salah melabelkan paksi. Mereka melabelkan paksi menegak dengan kos dan paksi mendatar dengan output.

Soalan 27

Soalan (a) menghendaki calon menghitung jumlah perbelanjaan pengguna barang X pada setiap tingkat harga.

Jumlah Perbelanjaan = Harga barang X × Kuantiti barang X diminta

Harga barang X (RM)	Jumlah perbelanjaan barang X (RM)
1.00	50.00
2.00	80.00
3.00	90.00
4.00	80.00

Soalan (b)(i) menghendaki calon menghitung nilai keanjalan permintaan harga barang X apabila harga naik daripada RM2.00 kepada RM3.00.

$$Ed = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \times \frac{P_0}{Q_0}$$

$$Ed = \frac{30 - 40}{3.00 - 2.00} \times \frac{2.00}{40}$$

$$Ed = -\frac{20}{40} = -0.5$$

Soalan (b)(ii) menghendaki calon menghitung nilai keanjalan permintaan harga barang X apabila harga turun daripada RM4.00 kepada RM3.00.

$$Ed = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \times \frac{P_0}{Q_0}$$

$$Ed = \frac{30 - 20}{3.00 - 4.00} \times \frac{4.00}{20}$$

$$Ed = -\frac{40}{20} = -2.0$$

Soalan (c)(i) menghendaki calon menghitung keanjalan silang barang Y apabila harga barang X naik daripada RM3.00 kepada RM4.00.

$$\begin{aligned} E_{yx} &= \frac{\Delta Q_y}{\Delta P_x} \times \frac{P_{x0}}{Q_{y0}} \\ &= \frac{10 - 8}{4.00 - 3.00} \times \frac{3.00}{8} \\ &= \frac{6}{8} = 0.75 \end{aligned}$$

Soalan (c)(ii) menghendaki calon menjelaskan hubungan antara barang X dengan barang Y berdasarkan jawapan pada (c)(i). Jawapan yang sepatutnya diberikan oleh calon ialah keanjalan silang positif maka barang X dan barang Y merupakan barang pengganti.

Kebanyakan calon boleh menghitung dengan betul. Walau bagaimanapun, kesilapan yang biasa dilakukan oleh calon ialah tidak melabel RM, tidak meletakkan unit, dan tidak meletakkan simbol pada nilai pekali keanjalan. Malah, ada calon yang meletakkan simbol % atau membuang simbol negatif pada nilai keanjalan.

Soalan 28

Soalan (a) menghendaki calon menyatakan sama ada firma persaingan sempurna berada dalam jangka pendek atau jangka panjang dan seterusnya memberikan alasan bagi jawapan tersebut. Jawapan sepatutnya, firma berada dalam jangka pendek kerana menanggung kos tetap sebanyak RM10. Calon sepatutnya dapat mengecam bahawa firma ini berada dalam jangka pendek kerana wujud kos tetap pada keluaran bersamaan dengan sifar.

Soalan (b) menghendaki calon menghitung kos sut firma pada setiap tingkat output. Jawapan yang sepatutnya ialah seperti dalam jadual di bawah.

<i>Kuantiti output (unit)</i>	<i>Kos sut (RM)</i>
0	–
1	5
2	10
3	15
4	17
5	20
6	22
7	25

Soalan (c)(i) menghendaki calon menentukan tingkat output keseimbangan firma jika harga barang ialah RM20 per unit. Jawapan sepatutnya ialah:

$P = MC = 20$ pada output bersamaan 5 unit.

Soalan (c)(ii) menghendaki calon menghitung keuntungan yang diperoleh pada tingkat output keseimbangan.

$$\begin{aligned}\text{Untung} &= (5 \times 20) - 77 \\ &= 100 - 77 \\ &= \text{RM}23\end{aligned}$$

Soalan (d)(i) menghendaki calon menghitung keuntungan atau kerugian yang diperoleh pada tingkat output keseimbangan jika harga barang ialah RM10 per unit.

$$\begin{aligned}P = MC &= \text{RM}10 \text{ pada unit ke } 2 \\ \text{Oleh itu untung} &= (2 \times 10) - 25 \\ &= - \text{RM}5\end{aligned}$$

Soalan (d)(ii) menghendaki calon menjelaskan tindakan yang dilakukan oleh firma berdasarkan jawapan pada (d)(i). Jawapan yang sepatutnya ialah firma akan meneruskan operasi kerana kerugian adalah lebih kecil daripada kos tetap yang ditanggung.

Kebanyakan calon dapat mengemukakan jawapan dengan betul dari segi jangka masa, kos sut, dan untung dan rugi. Walau bagaimanapun, masih ada lagi calon yang tidak peka dengan unit bagi jawapan akhir seperti “RM”.

Soalan 29

Soalan (a) menghendaki calon menghitung keluaran sut buruh. Jawapan sepatutnya ialah seperti di bawah.

<i>Buruh</i> (unit)	<i>Jumlah keluaran</i> (unit)	<i>Keluaran sut</i> (unit)
0	0	–
1	5	5
2	12	7
3	24	12
4	32	8
5	35	3

Soalan (b) menghendaki calon menghitung keluaran purata buruh. Jawapan sepatutnya ialah seperti di bawah.

<i>Buruh</i> (unit)	<i>Jumlah keluaran</i> (unit)	<i>Keluaran purata</i> (unit)
0	0	0
1	5	5
2	12	6
3	24	8
4	32	8
5	35	7

Soalan (c)(i) menghendaki calon untuk melukis keluk keluaran sut buruh dan keluk keluaran purata buruh dengan menggunakan kertas graf. Kebanyakan calon tidak melukis keluk keluaran sut buruh (*MPP*) dengan tepat. Mereka tidak menandakan titik tengah *MPP* iaitu titik antara dua kuantiti buruh, sebaliknya menandakan pada setiap kuantiti buruh. Ada juga calon yang salah melabelkan paksi, misalnya mereka meletakkan harga pada paksi menegak dan kuantiti pada paksi mendatar.

Soalan (c)(ii) menghendaki calon untuk menjelaskan hubungan antara keluk keluaran sut buruh (*MPP*) dengan keluk keluaran purata buruh (*APP*). Jawapan yang sepatutnya ialah apabila *APP* meningkat, *MPP* lebih besar daripada *APP*. Kemudian, apabila *APP* menurun, *MPP* lebih kecil daripada *APP*. Seterusnya, apabila *APP* maksimum, *MPP* sama dengan *APP*. Kebanyakan calon tidak menjelaskan hubungan tetapi hanya menerangkan kedua-dua keluk menaik ataupun menurun.

Pengajian Perniagaan (946/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran Pengajian Perniagaan 1 (946/1) ialah seramai 17,252 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 47.82%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	8.51	2.41	4.15	3.30	8.75	8.23	12.47	3.55	7.14	3.77	37.73

RESPONS CALON

Komen am

Secara keseluruhannya, jawapan kebanyakan calon pada tahun ini pada tahap yang agak sederhana. Kebanyakan calon memberikan jawapan yang kurang tepat. Hanya sebilangan kecil calon sahaja yang dapat memberikan jawapan dengan baik dan menunjukkan kefahaman yang baik terhadap topik-topik yang disoal.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A

Soalan 1

Soalan ini terbahagi kepada 10 soalan esei pendek, iaitu soalan (a) hingga (j).

Soalan (a) menghendaki calon untuk menghuraikan satu kepentingan untung kepada pemilik perniagaan dan satu kepentingan untung kepada negara. Calon seharusnya mengasingkan jawapan satu kepentingan untung kepada pemilik dan satu kepentingan untung kepada negara. Majoriti calon dapat memberikan jawapan yang tepat berdasarkan kepada soalan terutamanya bagi kepentingan untung kepada negara. Walau bagaimanapun, ada juga calon yang memberi jawapan yang tidak menepati skema jawapan dan mendapat markah 0. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Kepentingan keuntungan perniagaan kepada pemilik sesuatu perniagaan:
  - Motivasi – kerja kuat
  - Kepuasan – kerja sendiri
  - Ganjaran – Wang/pendapatan/kekayaan
  - Status – imej dalam masyarakat
  - Mengembangkan perniagaan – kestabilan perniagaan

2. Kepentingan keuntungan perniagaan kepada negara:
  - Cukai – Pendapatan kepada kerajaan
  - Peningkatan ekonomi – perniagaan sokongan
  - Membantu kerajaan dalam penyediaan infrastruktur – jalan/komunikasi
  - Perkhidmatan sokongan/pembangunan modal insan

Soalan (b) menghendaki calon untuk menjelaskan dua langkah terakhir mengikut urutan dalam proses perniagaan bagi sebuah kilang pembuatan basikal. Kebanyakan calon dapat memberi jawapan yang baik walaupun tidak memperoleh markah penuh. Tetapi terdapat calon yang tersilap memberi jawapan seperti menganalisis masalah dan mengeluarkan produk. Ini menunjukkan calon tidak mengingat fakta yang tepat. Antara jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

1. Proses pemasaran
  - Pengeluar akan menawarkan produk / basikal dengan harga yang telah ditetapkan setelah mengambil kira elemen-elemen campuran pemasaran dan pelanggan membayar dengan nilai sebagai pulangan yang dijadikan hasil pendapatan kepada pengeluar.
2. Untung atau rugi
  - Untung ialah lebih hasil dari jualan basikal ke atas kos.
  - Perniagaan itu boleh menggunakan keuntungan untuk mengembangkan perniagaan kilang basikal seperti membesarkan operasi perniagaan atau menambahkan stok kilang basikal untuk meningkatkan jualan pada masa akan datang.
  - Huraian tentang komponen kos misalnya langkah-langkah untuk mengurangkan kos.

Soalan (c) menghendaki calon untuk menerangkan dua peranan sektor swasta kepada ekonomi di Malaysia. Terdapat calon yang memberi fakta dan huraian yang betul. Walau bagaimanapun, terdapat calon yang gagal memberikan jawapan yang tepat berkaitan peranan sektor swasta kepada ekonomi Malaysia. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

Peranan sektor swasta kepada ekonomi di Malaysia:

1. Melengkapi usaha sektor awam dengan menawarkan barangan dan perkhidmatan yang tidak mampu dikeluarkan oleh sektor awam. Contohnya, makanan, pakaian, perumahan, pelbagai perkhidmatan, dan lain-lain serta pembinaan pusat membeli-belah dan kawasan perumahan.
2. Menjadi sumber pendapatan kepada kerajaan. Sektor swasta membayar cukai kepada kerajaan, seperti cukai import dan cukai eksport. Kutipan cukai merupakan sumber pendapatan utama kerajaan dan cukai digunakan oleh sektor awam untuk pembangunan ekonomi rakyat dan negara. Meningkatkan pendapatan negara melalui pengeksporan dan pelaburan ke luar negara dan membawa masuk pertukaran mata wang asing.
3. Menawarkan peluang pekerjaan dalam pelbagai peringkat, seperti di peringkat primer, sekunder, dan tertier. Contohnya menawarkan pekerjaan kepada lepasan universiti di syarikat. Membantu untuk mengurangkan kadar pengangguran negara.
4. Meneroka/membangun kawasan baharu. Membuka kilang untuk tempat pengeluaran atau menyediakan kawasan perumahan kepada pekerja. Contohnya kawasan perladangan, perindustrian, perlombongan, dan sebagainya. Mewujudkan petempatan baharu seperti Subang Jaya, Puchong, Kulim, Sungai Petani, Iskandar Malaysia, dan sebagainya.

Soalan (d) menghendaki calon untuk menghuraikan dua hubungan antara Jabatan Pengeluaran dengan Jabatan Pemasaran. Terdapat juga calon yang memperoleh markah walaupun tidak penuh. Namun begitu, terdapat juga calon yang memperoleh markah penuh. Ramai calon dapat memberikan jawapan tetapi calon tidak menunjukkan hubungan antara dua jabatan di dalam jawapan. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

1. Jabatan Pengeluaran mengeluarkan produk manakala Jabatan Pemasaran akan menjalankan promosi dan menjual produk tersebut.
2. Jabatan Pemasaran mendapat tempahan produk dari pelanggan dan memaklumkan tempahan kepada Jabatan Pengeluaran.
3. Jabatan Pemasaran akan memberi maklum balas tentang kehendak pengguna dan memaklumkan kepada Jabatan Pengeluaran untuk membuat produk mengikut spesifikasi yang dikenal pasti.
4. Jabatan Pengeluaran menghasilkan jumlah produk berasaskan rancangan jualan yang dibuat oleh Jabatan Pemasaran.

Soalan (e) menghendaki calon untuk menyatakan empat kelebihan kaedah pemeriksaan mengikut pelan pensampelan. Ada sebahagian calon dapat memberikan jawapan tetapi jawapan calon kurang jelas. Antara kelemahan calon ialah terdapat sebahagian calon tidak dapat memberikan satu dari empat jawapan yang betul. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

Kelebihan kaedah pemeriksaan mengikut pelan persampelan:

1. Menjimatkan masa pemeriksaan
2. Dapat mengurangkan kos buruh dan kos pemeriksaan
3. Sesuai untuk pengeluaran produk yang berskala besar
4. Mengurangkan kadar kerosakan pada barangan kerana kurang pegangan
5. Sesuai jika pemeriksaan ke atas pengeluaran produk bersifat bahaya

Soalan (f) menghendaki calon untuk menghuraikan tiga aktiviti dalam proses pemasaran. Majoriti calon dapat memberikan fakta khusus yang betul mengikut proses dan memberikan huraian yang tepat. Namun begitu, terdapat juga calon yang memberikan jawapan salah dan tidak tepat. Antara jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah :

1. Menilai peluang pemasaran.
  - Membuat ramalan permintaan untuk mengenal pasti potensi jualan.
  - Pemasar mengambil kira faktor persekitaran pemasaran (demografi, ekonomi, teknologi, sosio-budaya, politik dan undang-undang, pengantara pemasaran, pembekal, pesaing dan orang awam).
2. Memilih sasaran pasaran.
  - Melibatkan segmentasi pasaran, penyasaran pasaran, dan peletakan pasaran.
  - Membahagikan pasaran kepada beberapa segmen dan memilih segmen yang menjanjikan keuntungan.
3. Membina campuran pemasaran.
  - Membentuk campuran pemasaran yang terdiri daripada produk, penentuan harga, pengedaran dan promosi.
4. Mengurus usaha pemasaran
  - Belanjawan.
  - Mengurus hubungan pelanggan.

Soalan (g) menghendaki calon untuk menyenaraikan empat strategi penyasaran pasaran (market targeting). Sebahagian besar calon tidak dapat mengingati fakta khusus dan tidak dapat menyenaraikan dengan betul. Hanya segelintir calon yang dapat memberikan fakta khusus dengan betul. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

Strategi penyasaran pasaran:

1. Pemasaran tidak terbeza
2. Pemasaran tertumpu
3. Pemasaran terbeza
4. Pemasaran mikro

Soalan (h) menghendaki calon untuk menghitung nisbah semasa, nisbah cepat, dan pusing ganti inventori berdasarkan maklumat aset dan liabiliti Syarikat BSS Sdn. Bhd. pada 31 Disember 2013.

Terdapat calon yang boleh memberikan rumus yang betul, jalan pengiraan dan jawapan yang betul. Namun begitu, terdapat juga calon yang tidak dapat memberikan rumus yang betul dan terdapat segelintir calon yang tidak menjawab soalan pengiraan ini. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah :

i. Nisbah Semasa

$$= \frac{\text{aset semasa}}{\text{liabiliti semasa}} = \frac{55\,800}{22\,000} = 2.5:1$$

ii. Nisbah Cepat

$$= \frac{\text{aset semasa} - \text{inventori}}{\text{liabiliti semasa}} = \frac{55\,800 - 8\,500}{22\,000} = 2.15:1$$

iii. Pusing Ganti Inventori

$$= \frac{\text{kos barang untuk dijual}}{\text{inventori}} = \frac{23\,400}{8\,500} = 2.75:1$$

Soalan (i) menghendaki calon untuk menghuraikan dua aspek analisis kerja. Majoriti calon boleh memberikan fakta khusus yang betul dan tepat serta mampu untuk menghuraikan dengan baik. Antara kelemahan calon ialah memberikan fakta khusus yang salah dan terdapat juga calon yang langsung tidak menjawab soalan ini. Antara contoh jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah :

1. Deskripsi/penghuraian kerja.
  - mengandungi aspek-aspek berikut: tujuan sesuatu kerja, tugas-tugas utama, tanggungjawab kerja, dan bagaimana kerja tersebut harus dilakukan.
2. Spesifikasi kerja.
  - mengandungi pernyataan kelayakan minimum (kelulusan pendidikan, pengalaman), kebolehan dan kemahiran, kemahiran fizikal, pelesenan.

Soalan (j) menghendaki calon untuk menghuraikan tiga skim kemudahan penamatan perkhidmatan yang digunakan oleh sesebuah organisasi. Terdapat calon yang dapat memberikan fakta dengan betul dan tepat tetapi huraian calon tidak menepati skema jawapan. Namun begitu, terdapat juga calon yang salah memberikan jawapan fakta. Antara contoh jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah :

1. Penamatan perkhidmatan secara wajib.
  - Pekerja yang tamat kontrak dilepaskan oleh organisasi tanpa sebarang syarat.
  - Contoh: Mengikut Akta Pekerjaan 1955, syarat umur bersara bagi pekerja dalam sektor swasta ialah 55 tahun, manakala sektor awam pula ialah 58 tahun.

2. Penamatan perkhidmatan secara sukarela.
  - Pekerja memilih untuk bersara secara sukarela.
  - Contoh: Namun mereka masih perlu mengikut terma yang telah ditetapkan oleh kontrak seperti memberi notis dalam tempoh tertentu atau membuat bayaran balik kepada organisasi.
3. Penamatan perkhidmatan secara pemberhentian (retrenchment)
  - Pekerja ditamatkan perkhidmatan bukan kerana penamatan secara wajib atau sukarela.
  - Contoh: Pengeluaran, penggabungan syarikat, kegawatan ekonomi, pengambilalihan syarikat, dan sebagainya.

BAHAGIAN B

Soalan 2

Soalan (a) menghendaki calon untuk menjelaskan bagaimana inisiatif yang diberikan oleh IBM dapat meningkatkan semangat kerja. Kebanyakan calon dapat memberikan tema dengan baik diikuti huraian dan kaitan kes yang betul. Walau bagaimanapun, terdapat segelintir calon yang tidak menyatakan tema iaitu yang merupakan fakta khusus bagi jawapan ini tetapi calon terus mengaitkan jawapan dengan menulis semua kaitan kes. Antara contoh skema jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

Fakta	Huraian	Kaitan kes
Persekitaran kerja yang kondusif	Waktu kerja fleksibel	Memberi peluang pekerja memilih waktu kerja mengikut kesesuaian sama ada 2-3 hari seminggu.
	Teleworking	Membolehkan pekerja bekerja dari rumah atau premis pelanggan.
Kemudahan cuti	Cuti bersalin 3 bulan	Memberi peluang pekerja wanita mengambil cuti bersalin untuk berehat sepenuhnya sebelum kembali bekerja.
	Cuti rehat seminggu bagi pekerja lelaki menyambut kelahiran anak.	Memberi peluang kepada pekerja lelaki untuk menyambut kelahiran anak baharu.
	Cuti panjang pilihan	Pekerja wanita diberikan cuti selama setahun hingga dua tahun dan kembali bekerja semula ke jawatan asal mereka.
	Cuti menjaga ahli keluarga sakit.	Membolehkan pekerja fokus semasa bekerja tanpa perlu risau sekiranya terpaksa menjaga ahli keluarga yang sakit.
Kemudahan kepada ibu	Memberi kemudahan kepada ibu muda supaya tidak risau dan boleh fokus kepada pekerjaan mereka.	Menyediakan kemudahan bilik penyusuan ibu.

Soalan (b) menghendaki calon untuk menerangkan pelan latihan dan pembangunan kerjaya yang dilaksanakan di IBM. Terdapat calon yang boleh memberikan fakta dengan betul dan dapat memberikan huraian serta kaitan kes dengan betul dan tepat. Ada segelintir calon yang tidak dapat memberikan fakta dengan tepat di mana menggunakan kaitan kes sebagai fakta. Antara contoh skema jawapan yang boleh dikemukakan oleh calon ialah:

Fakta	Huraian	Kaitan kes
- Melatih ketua wanita.	Melatih kepimpinan dalam kalangan pekerja wanita. - pekerja wanita yang berbakat akan dihantar menghadiri program latihan selama dua hingga tiga hari bagi menajamkan bakat kepimpinan mereka.	- Program Taking The Stage.
- Melatih untuk menyalurkan pendapat. - bagaimana untuk mempengaruhi orang lain.	Pekerja wanita dari pelbagai negara dilatih.	- Program Business Relationship and Influence.
- Latihan untuk meningkatkan kualiti kepimpinan pekerja IBM	Menghantar mereka menjalankan program bersama komuniti selama empat minggu.	Corporate Service Corps.

Soalan 3

Soalan 3 (a) menghendaki calon untuk menjelaskan enam persekitaran tugas yang terlibat dalam perniagaan pembuatan roti. Majoriti calon mampu menjawab soalan ini kerana fakta khusus yang diberikan adalah mudah dan senang diingat. Terdapat segelintir calon yang keliru di antara persekitaran tugas dan persekitaran umum sehingga memberikan fakta yang salah. Antara contoh skema jawapan yang boleh diberikan oleh calon ialah:

1. Pelanggan
  - Merupakan orang yang membeli barang atau perkhidmatan
  - Contoh: Pelanggan tetap yang selalu membeli roti daripada perniagaan tersebut.
2. Pembekal
  - Merupakan pihak yang membekalkan bahan mentah kepada perniagaan.
  - Contoh: pembekal telur, tepung gandum, dan sebagainya.
3. Pembiaya/pemodal/pelabur
  - Merupakan kreditor dan tuan punya perniagaan.
  - Contoh: Pemilik syarikat pembuatan roti tersebut melaburkan modal bagi membuka atau mengembangkan perniagaannya.
4. Pesaing
  - Merupakan firma perniagaan yang lain dalam industri yang sama yang mengeluarkan barang atau menawarkan barang yang hampir sama.
  - Contoh: Syarikat pengeluar roti jenama xyz yang turut mengeluarkan produk roti yang hampir sama.
5. Kerajaan
  - Kerajaan memperuntukkan peraturan dan undang-undang untuk dipatuhi oleh perniagaan.
  - Contoh: Peraturan penetapan kawalan harga barangan makanan perlu dipatuhi oleh perniagaan.

6. Pekerja
  - Tenaga kerja yang menawarkan masa, tenaga dan kemahiran untuk melakukan kerja-kerja dalam perniagaan.
  - Contoh: Pekerja dalam menghasilkan roti.
7. Masyarakat
  - Ahli masyarakat yang mempunyai kepentingan dan matlamat yang sama, masyarakat menjadi pembeli, pengguna dan penyokong perniaga.
  - Contoh: Penduduk setempat menjadi pembeli atau pengguna yang tetap kepada roti tersebut.

Soalan 3(b) menghendaki calon untuk menjelaskan enam strategi pelarasan harga yang boleh dilaksanakan dalam aktiviti pemasaran sesebuah organisasi. Majoriti calon gagal untuk menjawab soalan ini dan tidak dapat memberikan fakta khusus yang betul dan tepat. Antara contoh skema jawapan yang boleh dijawab oleh calon ialah:

1. Harga diskaun
  - Pengurangan harga yang diberi pada satu tempoh tertentu berdasarkan sifat pembeli.
  - Contoh: Diskaun tunai, diskaun kuantiti/niaga, diskaun bermusim, diskaun perdagangan.
2. Harga psikologi
  - Harga yang diletakkan mensasarkan kepada emosi, perasaan, persepsi dan tidak mengikut rasional pelanggan.
  - Tujuannya adalah untuk menarik perhatian dan mempengaruhi pelanggan buat belian.
  - Contoh: Harga ganjil-genap- RM9.99 bukannya RM10. Harga yang tidak dibulatkan kelihatan lebih rendah.
3. Harga promosi
  - Menetapkan harga rendah kepada produk tertentu bagi menarik pengguna mengunjungi kedai tetapi masih memilih produk lain pada harga biasa.
  - Ia dilaksanakan untuk tempoh tertentu sahaja.
  - Contoh: Tawaran hanya dibuat pada musim perayaan.
4. Harga geografi
  - Syarikat meletakkan harga berbeza bagi pelanggan mengikut negeri, kawasan, bandar atau tempat tertentu.
  - Iaitu dengan mengambil kira kos pengangkutan
  - Contoh: Harga zon – Harga sesuatu barang berbeza antara Semenanjung Malaysia dengan Sabah dan Sarawak
5. Harga pemetakan
  - Syarikat meletakkan harga yang berbeza mengikut ciri pemetakan seperti umur pengguna, lokasi atau ciri produk.
  - Contoh: Tambang bas dan kapal terbang berbeza mengikut umur
  - Harga tempat duduk yang berbeza dalam stadium dan panggung wayang
6. Faktor dalaman/Faktor luaran
  - Syarikat meletakkan harga berdasarkan kepada faktor dalaman atau luaran bagi sesuatu produk.
  - Antara faktor dalaman ialah kos, strategi pemasaran dan pertimbangan organisasi. Bagi faktor luaran pula ialah keadaan pasaran dan permintaan, persaingan dan faktor persekitaran.
  - Contoh: Bagi faktor keadaan pasaran dan permintaan, keadaan ekonomi yang baik dan permintaan yang tinggi membenarkan pemasar meletakkan harga yang bersesuaian dengan kuasa beli pengguna.

Perakaunan (948/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon yang mengambil mata pelajaran ini ialah 2,514 orang. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 54.82%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	7.04	4.06	5.33	6.01	9.39	11.30	11.69	6.05	6.36	5.41	27.36

RESPONS CALON

Komen am

Mutu jawapan calon secara keseluruhan adalah sederhana. Hal ini sedemikian kerana tahap kesukaran soalan adalah sederhana dan disediakan mengikut sukatan pelajaran Peperiksaan Perakaunan STPM. Soalan yang dikemukakan dapat mendiskriminasikan calon yang baik dengan calon yang lemah.

Secara keseluruhan, terma dan ayat yang digunakan dalam kertas ini mengikut piawai dan mudah difahami oleh calon.

Komen soalan demi soalan

Soalan 1

Soalan bahagian (a)(i) menghendaki calon menerangkan sebab mengapa perakaunan dikenali sebagai bahasa perniagaan. Walaubagaimanapun, majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan perakaunan sebagai bahasa perniagaan yang tepat. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

- (1) Perakaunan adalah alat untuk menyampaikan maklumat kewangan perniagaan kepada pengguna untuk membolehkan mereka membuat keputusan ekonomi seperti penyata kewangan.
- (2) Perakaunan adalah perkataan, angka, dan simbol untuk menyampaikan maklumat kewangan kepada pembuat keputusan seperti maklumat yang terkandung dalam penyata dan laporan kewangan yang disediakan oleh akauntan.
- (3) Perakaunan dalam bahasa Arab bermaksud mengira atau menyukat pergerakan keluar dan masuk wang atau harta, dengan nilai kewangan untuk difahami oleh pengguna penyata kewangan sebagai alat komunikasi.

Soalan bahagian (a)(ii) menghendaki calon menyatakan tiga kepentingan perakaunan kepada masyarakat. Kebanyakan calon memberikan jawapan kepentingan perakaunan ialah mengira keuntungan, mengenal pasti, dan mengetahui keuntungan. Jawapan ini tidak diterima sebagai maksud yang sama dengan jawapan,

iaitu menilai keupayaan dan prestasi perniagaan. Jawapan yang sepatutnya ialah memberi kesan pada polisi perniagaan dan awam, sebagai alat yang menyampaikan maklumat perniagaan, sebagai alat yang membantu dalam membuat keputusan ekonomi, dan sebagai alat untuk menilai keupayaan dan prestasi entiti perniagaan.

Soalan bahagian (b)(i) menghendaki calon menyatakan prinsip, andaian, dan konsep atau konvensyen perakaunan yang perlu dipatuhi oleh Perniagaan Cerdik dan ulasan untuk setiap jawapan yang diberi. Majoriti calon tidak dapat memberikan ulasan prinsip yang tepat dan jelas. Kelemahan calon dalam mengulas prinsip pengiktirafan hasil ialah meninggalkan perkataan obligasi wujud. Ini menyebabkan jawapan prinsip mengiktiraf hasil apabila ia telah dimiliki atau peroleh tidak diterima kerana tiada perkataan obligasi wujud. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Prinsip	Ulasan
Pemadanan	Perniagaan seharusnya merekodkan kehilangan inventori sebagai belanja dan ia dipadankan dengan hasil dalam tempoh perakaunan yang sama.
Pengiktirafan hasil	Perniagaan seharusnya mengiktirafkan hasil untuk dua minggu, kerana perkhidmatan telah diberikan dan obligasi wujud.
Pendedahan penuh	Perniagaan perlu memberi maklumat tuntutan mahkamah kerana ia boleh mempengaruhi pengguna penyata kewangan dalam membuat keputusan.
Pemadanan	Perniagaan seharusnya merekodkan hasil dan belanja dalam tempoh perakaunan yang sama untuk menentukan keuntungan.
Entiti berasingan	Hadiah yang diberi oleh pemilik mesti dicatat sebagai ambilan kerana ia adalah urusan peribadi.
Pemadanan	Aset perniagaan digunakan dalam operasi mendapatkan hasil. Oleh itu belanja dalam tempoh perakaunan yang sama perlu dilibatkan.

Soalan bahagian (b)(ii) menghendaki calon menyatakan nilai dan kesan turun dan naik terhadap aset, liabiliti, dan ekuiti pemilik terhadap persamaan perakaunan bagi Perniagaan Cerdik pada 31 Disember 2014. Kebanyakan calon gagal memberikan pelarasan urus niaga yang kedua dengan tepat. Terdapat juga calon tidak memberikan apa-apa pelarasan bagi urus niaga yang ketiga. Hal ini menyebabkan pemeriksaan menjadi sukar kerana pertimbangan perlu dibuat sama ada calon tertinggal jawapan atau sebaliknya. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Urus niaga	Kesan				
	Aset	=	Liabiliti	+	Ekuiti
(1)	Turun 4,000		-		Turun 4,000
(2)	Naik 16,000		-		Naik 16,000
(3)	Tiada kesan				
(4)	Turun 12,095		-		Turun 12,095
(5)	Turun 400		-		Turun 400
(6)	Turun 11,730				Turun 11,730

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan tiga prinsip perakaunan bagi merekodkan aset harta tanah, loji, dan peralatan. Kebanyakan calon telah memberikan jawapan prinsip tanpa menerangkan maksud prinsip yang diberi. Soalan menghendaki calon memerihalkan tetapi majoriti calon hanya menyatakan sahaja. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

- (1) Prinsip kos sejarah memerlukan kos perolehan aset direkod pada kos semasa perolehan.
- (2) Pemandanan ialah memerlukan pemandanan hasil dan belanja dalam tempoh perakaunan yang sama.
- (3) Usaha berterusan mengandaikan hayat perniagaan akan berterusan pada masa hadapan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan ciri aset muhibah dari segi penentuan kos dan kaedah penilaian tahunan. Hampir semua calon tidak dapat memberi jawapan yang tepat. Soalan memerlukan ciri muhibah dari segi penentuan kos dan kaedah penilaian tahunan. Kebanyakan calon memberikan ciri muhibah sebagai aset yang tiada bentuk fizikal dan nilai yang subjektif. Jawapan ini tidak diterima. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

- (1) Penentuan kos ialah muhibah tidak boleh dibeli secara berasingan tetapi, ia dibeli bersama dengan perniagaan yang dijual.
- (2) Kaedah penilaian tahunan memerlukan muhibah dirosot nilai atau dilunas dahulu sebelum aset lain boleh dirosot nilai.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyediakan catatan jurnal bagi setiap urus niaga yang diberikan. Kebanyakan calon memberikan catatan jurnal yang kurang tepat. Kesalahan yang kerap dilakukan oleh calon bagi soalan adalah seperti yang berikut:

- (i) Menggunakan terma yang tidak tepat seperti peralatan mesin baharu, dan peralatan mesin lama, menamakan akaun mesin XX, tidak menggunakan terma untung atau rugi pelupusan bagi aset, dan muhibah.
- (ii) Tidak menulis keterangan catatan jurnal.
- (iii) Menggunakan ringkasan catatan jurnal, iaitu catatan majmuk.

Bagi pelarasan catatan jurnal pelupusan, calon sebaik-baiknya memberikan catatan jurnal yang lengkap seperti turutan yang berikut:

Urus niaga melupus kenderaan pada 1 Januari:

Dt	Akaun pelupusan	50,000	
	Kt Akaun kenderaan		50,000
Dt	Susut nilai terkumpul kenderaan	36,000	
	Kt Akaun pelupusan		36,000
Dt	Rugi pelupusan kenderaan	14,000	
	Kt Akaun pelupusan		14,000

(Merekod pelupusan kenderaan pada nilai buku bersih)

Urus niaga menjual sebidang tanah pada 30 April:

Dt	Tunai/Bank	1,500,000	
	Kt Tanah		500,000
	Laba jualan tanah		1,000,000

(Merekod pelupusan tanah dengan keuntungan atas jualan)

Bagi urus niaga pada 1 Ogos, iaitu perbelanjaan bagi mempertahankan hak ke atas paten, calon sepatutnya mencatat paten sebagai belanja modal. Kebanyakan calon memberi catatan paten sebagai belanja. Catatan yang tepat ialah hanya mendebitkan paten dan mengkreditkan tunai RM7,000.

Bagi urus niaga pada 30 dan 31 Disember, iaitu belanja modal dan pelupusan mesin yang sama, kebanyakan calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat. Calon sepatutnya menambah kos modal pada mesin sebelum melupuskannya. Kesilapan yang dilakukan oleh calon ialah mencatatkan butiran sebagai mesin yy. Jawapan yang sepatutnya adalah seperti yang berikut:

Dt	Akaun pelupusan	23,000	
	Kt Akaun mesin dan peralatan		23,000
Dt	Susut nilai terkumpul mesin	4,500	
	Kt Akaun pelupusan		4,500
Dt	Tunai/Bank	17,500	
Dt	Rugi pelupusan mesin	1,000	
	Kt Akaun pelupusan		18,500

(Merekod pelupusan mesin dengan rugi atas pelupusan)

Bagi urus niaga pada 31 Disember untuk melupuskan muhibah, ramai calon memberikan catatan jurnal, iaitu mendebitkan pelupusan muhibah dan mengkreditkan muhibah. Jawapan bagi mendebitkan pelupusan adalah tidak tepat dan tidak boleh diterima. Jawapan yang sepatutnya ialah mendebitkan rugi pelupusan muhibah RM15,000.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan tiga alasan mengapa liabiliti diklasifikasikan kepada liabiliti semasa dan liabiliti jangka panjang. Majoriti calon memberikan perbezaan antara liabiliti semasa dengan liabiliti jangka panjang. Jawapan ini tidak diterima. Jawapan yang sepatutnya ialah sebagai tanggungjawab pendedahan kepada pemegang taruh, keperluan piawai perakaunan, dan keperluan dalam pengurusan aliran tunai dan obligasi.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyediakan bahagian liabiliti bagi Penyata Kedudukan Kewangan pada 30 April 2014. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini dapat memberikan pengelasan dengan tepat kecuali item nota belum bayar. Kelemahan calon dalam menjawab soalan ini adalah seperti yang berikut:

- (1) Tidak memberi tajuk penyata kedudukan kewangan yang tepat.
- (2) Pengelasan tidak diberi langsung dan ini dianggap sebagai jawapan memerangkap pemeriksa.
- (3) Nota belum bayar tidak dikelaskan kepada semasa dan bukan semasa.
- (4) Tiada jumlah keseluruhan liabiliti semasa dan jangka panjang serta jumlah liabiliti keseluruhan.

Jawapan calon sepatutnya menunjukkan jumlah liabiliti semasa yang berjumlah RM317,000 dan liabiliti jangka panjang RM360,000 serta keseluruhan liabiliti yang berjumlah RM677,000. Terdapat sebilangan kecil calon yang dapat menjawab soalan ini dengan sangat tepat dalam bahagian ini.

Soalan bahagian (c)(i) menghendaki calon menyediakan jadual pembayaran pinjaman dan faedah pinjaman bagi setiap sumber pembiayaan, iaitu sama ada menerbitkan nota atau membuat pinjaman. Kebanyakan calon tidak menunjukkan persembahan jawapan yang baik. Kerja penghitungan sepatutnya dibuat mengikut bulan yang dikehendaki tetapi, calon memberikan jawapan dalam setahun. Jawapan sepatutnya adalah seperti di bawah:

- (1) Bagi nota belum bayar, bayaran pada bulan Ogos sebanyak RM120,000 bagi pokok pinjaman dan RM2,700 ($120,000 \times 9\% \times 3/12$).
- (2) Bagi pinjaman bayaran ialah RM20,000 bagi bulan Julai hingga bulan Disember. Faedah perlu dihitung secara bulanan menggunakan kaedah baki berkurangan:

$$\text{Julai } (120,000 \times 8\% \times 1/12) = \text{RM}800$$

$$\text{Ogos } [(120,000 - 20,000) \times 8\% \times 1/12] = \text{RM}667$$

Sep, Okt, Nov, dan Dis ialah RM533, RM400, RM267, dan RM133.

Soalan bahagian (c)(ii) menghendaki calon memberikan cadangan kepada pihak pengurusan sumber tentang pembiayaan yang wajar dipilih dengan memberikan hujah yang jelas. Kebanyakan calon gagal memberikan jawapan yang tepat. Jawapan yang sepatutnya ialah calon mesti memilih pembiayaan secara pinjaman kerana ia akan membantu perniagaan memulihkan aliran tunai menjelang bulan September.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan dua sebab mengapa rekod tidak lengkap masih terdapat dalam dunia perniagaan. Kebanyakan calon dapat memberikan jawapan dengan tepat. Namun begitu, terdapat juga calon memberikan jawapan yang tidak tepat seperti tiada peruntukan undang-undang, untuk mengelak cukai, dan saiz perniagaan yang kecil. Jawapan yang tepat dan jelas adalah seperti yang berikut :

- (1) Pemilik tidak menyimpan dokumentasi urus niaga secara sistematik.
- (2) Pemilik tiada pengetahuan dalam ilmu perakaunan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyediakan (i) penyata pendapatan komprehensif dan (ii) penyata kedudukan kewangan. Kebanyakan calon tidak dapat menghitung untung kasar yang tepat, iaitu RM45,780. Soalan ini memerlukan kerja penghitungan yang mudah kecuali penghitungan bagi menentukan jumlah jualan dengan menggunakan kaedah kos barang dijual atau tokokan.

Jumlah jualan sepatutnya ialah RM176,580 ($135\% \times 130,800$). Kos barang dijual dapat ditentukan menggunakan akaun kawalan pemiutang seperti yang di bawah:

KBDJ

Inventori awal	23,000
Belian	137,700
Pulangan belian	(500)
Kos barang sedia untuk dijual	160,200
Inventori akhir	(29,400)
	<u>(130,800)</u>

Namun begitu, hanya terdapat sebilangan kecil calon yang dapat memberikan jawapan tentang untung bersih dengan tepat, iaitu RM13,390.

Bagi penyata kedudukan kewangan, terdapat calon memberikan aset bukan semasa sebagai aset tetap. Proforma penyediaan penyata kedudukan perlu dipatuhi mengikut piawai semasa. Terdapat calon menulis ringkasan SNT bagi butiran susut nilai terkumpul. Kebanyakan calon tidak dapat menghitung susut nilai terkumpul kenderaan, iaitu RM40,000 dan susut nilai terkumpul mesin dan peralatan, iaitu RM37,500.

Pada bahagian aset semasa, sepatutnya tiada item hutang ragu, iaitu RM800. Hutang ragu ini sepatutnya dimasukkan sebagai belanja di penyata pendapatan komprehensif. Kebanyakan calon tidak dapat memberikan angka modal awal yang berjumlah RM586,160.

Kelemahan calon yang dapat dikenal pasti bagi menjawab soalan ini adalah seperti yang berikut:

- (1) Tidak menulis butiran tajuk dengan lengkap.
- (2) Menulis butiran penyata kedudukan kewangan di penyata pendapatan dan sebaliknya.
- (3) Tidak menunjukkan kerja penghitungan bagi butiran:

Insurans (1,200 + 600 – 800)

Utiliti (1,420 + 320 – 450)

Soalan 5

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memberikan dua contoh kesilapan tidak ketara. Majoriti calon menjawab soalan ini dengan tepat dan jelas.

Jawapan yang telah diberi dengan tepat dan jelas adalah seperti yang berikut:

1. Urus niaga tidak dicatat atau catatan asal tertinggal
2. Urus niaga yang sama dicatat dua kali
3. Kesilapan komisen
4. Kesilapan songsang
5. Kesilapan mengimbangi
6. Kesilapan prinsip

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menjelaskan (i) maksud kawalan dalaman dan (ii) menyatakan dua kepentingan kawalan dalaman. Kelemahan calon adalah hanya menyatakan maksud sahaja dengan mengulang kawalan dalaman sebagai kawalan dalaman perniagaan. Jawapan yang sepatutnya ialah kawalan dalaman ialah kaedah/ tatacara /langkah atau prosedur yang diamalkan oleh perniagaan bagi melindungi aset perniagaan.

Kebanyakan calon dapat memberikan kepentingan kawalan dalaman dengan tepat dan jelas seperti yang berikut:

- (1) Menghasilkan maklumat perakaunan yang tepat /kesahihan.
- (2) Memastikan arahan pengurusan dilaksanakan dan pematuhan kepada polisi.
- (3) Meningkatkan kecekapan organisasi /penilaian.
- (4) Mengelakkan berlakunya sebarang penipuan, pembaziran, penyelewengan, dan penyalahgunaan kuasa.

Soalan bahagian (c)(i) menghendaki calon mengenal pasti catatan jurnal yang salah dan menyediakan catatan yang sepatutnya pada tarikh urus niaga yang diberi. Terdapat sebilangan kecil calon yang tidak memahami soalan dan membuat pembetulan kesilapan pada semua urus niaga yang diberi. Jawapan sepatutnya ialah calon hanya perlu kenal pasti catatan yang salah sahaja, iaitu urus niaga yang berikut:

- (1) 1 Jun – Dt Tunai, Kt Modal RM30,000
- (2) 2 Jun – Dt Sewa prabayar, Kt Tunai RM15,000
- (3) 25 Jun – Dt Tunai, Kt Akaun belum terima RM10,000
- (4) 26 Jun – Dt Akaun belum bayar, Kt Tunai RM12,000
- (5) 29 Jun – Dt Ambilan, Kt Tunai RM5,200
- (6) 30 Jun – Dt Tunai, Kt Hasil perkhidmatan belum terperoleh RM5,000

Soalan bahagian (c)(ii) menghendaki calon menentukan sama ada tatacara kawalan dalaman yang disenaraikan adalah baik atau lemah serta memberikan prinsip kawalan dalaman yang sesuai. Kebanyakan calon yang menjawab soalan ini dapat memberikan jawapan dengan sangat jelas dan tepat. Jawapan bagi empat tatacara yang disenaraikan adalah seperti yang berikut:

Tatacara	Kawalan dalaman	Prinsip kawalan dalaman
1.	Baik	Sistem dokumentasi
2.	Baik	Penetapan tanggungjawab/kawalan fizikal
3.	Lemah	Verifikasi dalaman
4.	Lemah	Pengasingan tugas

Terdapat juga calon yang tidak dapat membezakan penetapan tanggungjawab dengan pengagihan tugas. Pengagihan tugas adalah sama maksud dengan pengasingan tugas tetapi, tidak membawa maksud yang sama dengan pusingan tugas. Kebanyakan calon keliru dengan prinsip kawalan dalaman yang keempat ini.

Mathematics (M) (950/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 1,008. The percentage of candidates who obtained a full pass was 32.84%.

The achievement of candidates according to grades is as follows:

Grade	A	A–	B+	B	B–	C+	C	C–	D+	D	F
Percentage	3.97	1.59	2.28	2.98	6.35	8.33	7.34	5.06	4.46	4.66	52.98

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

Overall, the quality of answer is average. Some candidates performed very well and some performed badly. Most of the candidates were able to answer question with direct applications of mathematical formulae such as long division and factor theorem in question 7, simple differentiation (product rule/quotient rule) in question 4 and Gaussian elimination in question 3.

Most of the candidates were still weak in answering questions which involved understanding of concept and integration, such as to show a series is convergent in question 2, the conditions for different type of solution for a system of linear equations in question 3 and integration in question 5.

Comments on individual questions

Question 1

Majority of the candidates were not able to find a . Most of them obtained a by just calculating $f\left\{\frac{31}{8}\right\} = 0$. They did not know that they should complete the square.

Answers: ± 5

Question 2

Most of the candidates were not able to show the series is convergent. They failed to identify that it is a geometric series and it is convergent because $|r| < 1$. However, they were able to calculate the sum of the series by applying the infinite sum geometric series formula.

Answer: $\frac{9}{5}$

Question 3

Most of the candidates could solve the first part of this question (Gaussian Elimination). However, they were not able to do the second part. They did not know the conditions for which the system of linear equations has a unique solution, infinitely many solutions and no solution.

Answers: (b) (i) $m \neq 2$, (ii) $m = 2$, (iii) no values of m

Question 4

Most of the candidates were able to apply the product rule to get an expression of $f(x)$. Some made mistake in the sign $\frac{d}{dx}(e^{-x}) = e^{-x}$ instead of $-e^{-x}$. Some even tried to solve x by writing $e^{-x} = 0$ or $x = 0$.

Answers: $\left(1, \frac{5}{e}\right)$ maximum, $(-2, -e^2)$ minimum

Question 5

Most of the candidates know how to use substitution $u = \sqrt{x}$ or $u = \sqrt{x} + 1$. However, many candidates made mistakes after the substitution. For instance, $u = \sqrt{x} + 1 \Rightarrow x = u^2 - 1$. Some even used integration by parts after substitution.

Answer: $2 \ln 2$

Question 6

Most of the candidates could not even write the equation in the standard form $\frac{dy}{dx} + f(x)y = g(x)$. They also did not know they needed to find an integrating factor. Those who know, made mistake in finding the integrating factor, for example they wrote $e^{\frac{1}{2} \ln x} = \frac{1}{2} x$ or x^2 also $e^{\frac{\ln 2x}{2}} = 2x^{\frac{1}{2}}$

Answers: $x^{\frac{1}{2}}y = -\frac{1}{4} e^{-2x} + A$, $4x^{\frac{1}{2}}y = -e^{-2x} + 3e^{-2}$

Question 7

Most of the candidates choose to answer this question. They could find the values of m and n in 7(a). They were able to find the quadratic factor of $p(x)$ in 7(b) but they were not able to show that $\frac{p(x)}{x^2 - 1} \geq -3$.

In 7(c), they were able to find the remainder $r(x)$ in the first part, for the second part they calculated $p(-2)$ instead of $r(-2)$.

In 7(d), almost all candidates failed to answer this question. Most of them did not understand this question.

Answers: (b) $f(t) = -\frac{1}{2}(t - 2)$, $0 \leq t \leq 2$; (d) $\frac{5}{9}$; (e) $2 - \sqrt{2}$

Question 8

Only a few candidates choose to answer this question.

Most candidates could solve 8(a).

Majority of the candidates were not able to get full marks to sketch the graph in 8(b).

They were able to calculate the area in 8(c).

The candidates failed to find the volume. Instead many candidates calculated the rotation about the x -axis in 8(d).

Answers: (c) 0.9276, 0.9641, 1.071, 1.037; (d) 817.06 thousand tonnes

Mathematics (T) (954/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 6,446. The percentage of the candidates who obtained a full pass was 53.03%.

The achievement of the candidates according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	8.83	5.06	7.91	6.05	8.50	6.97	9.71	4.53	3.75	4.47	34.22

CANDIDATES' RESPONSES

General comments

The quality of the candidates' answers ranged from poor to good. Most candidates could give good answers for questions 3, 4, 5, 6 and 7 but performing poorly for answers in questions 1, 2 and 8. Some candidates did not show sufficient steps or make clear of reasoning when answering the questions. This occurs most frequently when they are working towards getting the answers or statements given in the question paper, for example as in question 2(a), 3(b) and 7(b). Therefore, the examiners will penalise the omission of essential working in such cases.

The above average candidates were able to provide systematic, logic, well organised and well-presented answer with the right concepts and laws in presenting the solutions. Excellent candidates were able to answer the question perfectly and these questions require them to use the standard mathematical method and basic concepts. These candidates gave well-organised answers. Systematic steps were presented by the candidates, which showed their full understanding of the questions and concepts. This showed that these candidates also have the manipulative skills required. Most of these good candidates were able to present the examples well with essential workings namely in questions 3, 4 and 6. In fact, most of them scored almost perfect in these three attempted questions. For these candidates who attempted question 7, they were able to sketch the two required graphs accurately and neatly with correct and full labelling where correct asymptote, x -intercept and y -intercept were clearly indicated.

The moderate candidates managed to answer easy questions. They were able to present their answers well for the questions that they were familiar with. Mostly, these candidates managed to get the first part or only some parts correct in their workings such as in questions 4 and 5 of Section A. Some of them chose not to answer particular question such as question 1 and 2 of Section A because these were difficult questions. Quite a number of candidates tried to answer and wrote a lot, but all of their given answers were somehow irrelevant.

The poor candidates were unable to apply the basic concepts learned. These candidates were merely memorising the concepts learned. Therefore, they did not know why, when and how to apply the concepts. As a whole, most of the poor candidates were unable to organise, plan and write their solutions systematically. Majority of these candidates were unable to remember the appropriate formula and poorly performed especially in question with follow-up instructions such as hence and deduce. Due to these weaknesses, some candidates used elementary row operations by appending matrix $\mathbf{P}$ with the identity or used adjoint matrix to deduce $\mathbf{P}^{-1}$ in question 3 or using Cartesian form instead of polar form to solve question 4.

Most of the candidates answered questions 1, 2 and 5 of section A poorly. Improper workings were done by the moderate and poor candidates in dealing with questions relating to proving as in questions 3(b) and 6(a). In question 3(b), a substantial number of such candidates did not prove that LHS equals to RHS, but instead of that, they chose to solve LHS and RHS separately and showed that both sides have the same result. Such candidates also could not perform the proper working in question 6(a) to show that the two lines intersect.

In section B, most candidates chose to answer question 7. Candidates who chose to answer question 8 performed poorly compared to those who chose to answer question 7. Some candidates still used two columns in presenting their working, split a page to two, squeezing two questions to one side making a page with solutions of three to four questions. Thus, the examiners had difficulties to write marks at the appropriate place. Some candidates still produced small and unorganised set of answers. Consequently, their scripts are totally packed and difficult for marking purposes. The use of English language was clear and good with almost 99.88% of the candidates answering this question using this language.

Comments on individual questions

Question 1

Many candidates did not attempt to answer this question even though some tried partially. Most of the candidates were not able to answer correctly. Without any guided format, candidates somehow lacked ideas to think of any suitable method to use. Hence, many of them skipped this question.

Good candidates were able to use the compound angle formula $r\cos(x + \alpha)$ or similar formula. Based on the answers obtained, good candidates were able to eliminate wrong angles and give the answer in the range given. Candidates who did not use the compound angle formula, but chose to square the function were found to answer the question incorrectly. Wrong identity were used such as $\cos x = 1 - \sin^2 x$ or $\cos x = 1 - 2\sin^2 x$ or $\sin x = 2\sin x \cos x$.

Candidates who solved the equation by squaring or dividing by $\sin x$ or $\cos x$, were found not to check the values in the final solutions. Thus, their final answers included incorrect angles. The candidates also made careless mistake such as treating -36.90° as equal to 323.10° . Few candidates tried to divide both sides of the equation by $\cos x$, but they failed to get the full solution.

Answers: 270° , 323.1°

Question 2

Most candidates were not able to answer this question. Some did not even try to answer this question. This question can be considered as difficult for all the candidates. Almost 95% of the candidates answered part (a) by giving a single fraction as their final answer of u_2 , u_3 and u_4 . They ended up gaining with no marks for this part. Majority of the candidates only obtained 2 marks from part (b).

Only some candidates were able to form the rth term and find the sum of first n term. Some candidates managed to find the limit easily. Most candidates just expanded the sum given instead of deriving the formula.

Most candidates did not know how to find the limit of a series. Candidates were unable to visualise the pattern of the series and they could not relate the summation symbol in order to use it as a series of a geometric progression.

Answer: (b) $\frac{3}{2}$

Question 3

This is one of the favourite questions and the best performed question. Most candidates managed to do the product of two matrices and successfully solved part (a) of this question. Majority obtained the full 8 marks.

Most candidates were able to perform the addition, subtraction and multiplication of matrices to attain the correct answer in part (a). Most candidates managed to show the second part correctly and deduce for $\mathbf{P}^{-1}$.

Many candidates did not follow the instruction of the question or maybe they did not understand the meaning of “deduce” and ended up performing the elementary row operation (ERO) to find the inverse of matrix $\mathbf{P}$ in part (b). A number of candidates used determinant, minors, transpose and adjoint method to find the inverse of $\mathbf{P}$. Some candidates lost one mark for not writing the inverse in a single matrix and

left the answer as $\frac{1}{6} \begin{bmatrix} 4 & -1 & -2 \\ -2 & 5 & -2 \\ 2 & -2 & 2 \end{bmatrix}$.

Answers: (a) $\begin{bmatrix} 4 & -1 & -2 \\ -2 & 5 & -2 \\ 2 & -2 & 2 \end{bmatrix}$; (b) $\begin{bmatrix} \frac{2}{3} & \frac{1}{6} & \frac{1}{3} \\ -\frac{1}{3} & \frac{5}{6} & -\frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} & -\frac{1}{3} & \frac{1}{3} \end{bmatrix}$

Question 4

The performance of candidates for this question was moderate. Most candidates were able to write the complex number in polar form. Many candidates failed to realise that the 'arg z ' was in the third quadrant. They also failed to get the final solution in principle range as required. Some candidates were weak in using de Moivre's theorem.

$$\text{Answers: } z = \sqrt{2} \left(\cos\left(-\frac{3\pi}{4}\right) + i \sin\left(-\frac{3\pi}{4}\right) \right), w = 2 \left(\cos\left(\frac{\pi}{3}\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{3}\right) \right),$$

$$\frac{z^9}{w^8} = \frac{\sqrt{2}}{16} \left(\cos\left(\frac{7\pi}{12}\right) + i \sin\left(\frac{7\pi}{12}\right) \right)$$

Question 5

This question was performed moderately by majority of the candidates. Good candidates could give the complete and perfect answers. Most candidates were capable of using the formula given in the question paper and managed to get the correct value for c .

Quite a number of candidates could relate the symbols used and realised that the hyperbola equation starts with the variable y instead of x . Many candidates failed to use the given formula to find c . Some candidates memorised the formula $y = \pm \frac{b}{a}x$ to get the asymptotes. Hence, they tend to use the values for a and b wrongly.

Some candidates did not write the coordinates and asymptotes separately. However, they wrote in the '±' form of $(0, \pm 8)$ and $y = \pm\sqrt{3}x$ instead.

$$\text{Answers: (a) } (0, -8), (0, 8); (b) y = -\sqrt{3}x, y = \sqrt{3}x$$

Question 6

The candidates answered well in part (a) of this question. As for part (b), most of them managed to determine the normal vector of the plane.

Most candidates were able to solve the simultaneous equations to find the values of s and t . Many candidates successfully performed the cross product correctly to get the normal vector, whereby most candidates obtained the 3 marks available.

Quite a number of candidates did not check on the consistency of their results for the intersection points. Candidates did not state the third equation and most of them could not state a complete final conclusion. Minority of the candidates made mistake in the sign of direction $\mathbf{j}$.

$$\text{Answer: (b) } 2x - y + z = 0$$

Question 7

The candidates managed to solve this question satisfactorily as compared to Question 8. Generally, many candidates scored quite well for this question.

Many candidates were able to sketch the graphs correctly. Most candidates were able to determine the f^{-1} and its domain as well as find the composite function of $f \circ g$.

Some candidates were not able to sketch a perfect curve for a logarithm and resorted to joining points that were obtained from the calculation given in the calculator. Most candidates failed to explain why f^{-1} exists. Few candidates wrongly stated the domain and the range of composite function of $f \circ g$.

Answers: (b) $f^{-1}(x) = e^x + 1$, Domain of f^{-1} : $-\infty < x < \infty$;

(c) $f \circ g(x) = \ln(\sqrt{x-2} - 1)$, Domain $f \circ g$: $x > 3$, Range $f \circ g$: $-\infty < x < \infty$;

(d) $g \circ f(x)$

Question 8

This question was poorly answered by the candidates with only a small number of candidates answering this question. Few candidates were able to find the correct gradient of chord PQ and use the properties of gradients. Few candidates also managed to obtain the coordinates R from the normal at P . Some candidates were also unable to use the properties of parametric equations to solve the question. Most of them could not get the correct coordinates R when the normal line meets the parabola.

Answers: (a) $\frac{2}{p+q}, \frac{1}{p}$; (b) $A(-2p^2, 0)$; (c) $S(2, 0)$; (d) $R\left(2\left(p + \frac{2}{p}\right)^2, -4\left(p + \frac{2}{p}\right)\right)$

Information and Communications Technology (958/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 472. The percentage of candidates who obtained a full pass was 46.18%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A–	B+	B	B–	C+	C	C–	D+	D	F
Percentage	5.08	1.91	2.33	3.60	9.53	9.96	13.77	9.53	11.23	7.63	25.43

RESPONSES OF CANDIDATES

General comments

Most of the candidates attempted all the questions in section A. Question 6 is more popular than question 7. Generally, candidates did not prepare very well for the examination. Weaker candidates tend to confuse on terminology, conceptual and understanding of information and communications technology (ICT) and multimedia development. Most of the candidates did not answer the questions asked and some of the candidates lost marks because they did not read the question carefully.

Comments on individual questions

Question 1

Part (a) was poorly answered. Many candidates were not able to explain between intranet and extranet. Consequently, there were candidates who failed to give the benefits of using extranet and did not mention how Pos Malaysia's customers might benefit the services that they had offered.

Part (b) was an easy question to gain marks. Unfortunately, candidates failed to identify the components involved from the given local area network diagram.

Question 2

This question was well answered. Many candidates were able to give at least two correct answers on the advantages of online learning for students.

Question 3

Almost all of the candidates were awarded marks for describing the possibilities of computer ethics infringement that might occur based on the given scenario. Nevertheless, very few candidates were able to give the correct name of Malaysian Cyberlaw Act that could be used to deal with the computer ethics infringement.

Question 4

Majority of the candidates were able to give the correct answers. Candidates were able to arrange the level of audio volumes for voice over, sound effect and music accordingly.

Question 5

Most of the candidates gave incorrect meaning of codec. Many of the candidates tried to explain its functions rather than its meaning. Thus, candidates were unable to explain how codec is used as a compiler for streaming media.

Question 6

This question was generally answered. Candidates were usually able to state the meaning of e-commerce.

Part (b) requires the candidates to explain the types of e-commerce models. Common correct answers included business-to-business and business-to-consumer models.

Part (c) was well attempted. Most of candidates were able to draw how to set up e-commerce.

Part (d) was well discussed. Majority of the candidates obtained full marks.

Question 7

Most of the candidates were not able to score well on this important topic. It is necessary to have the knowledge on morphing technique to answer this question.

Part (b) requires candidates to describe how the morphing process enabled the developed animation to be more fluid. Using a diagram is the simplest way to discuss the process.

Part (c) answer was related to the jagged image caused by low-resolution setting. Many candidates were not able to give reasons why the image was rejected by the television station. Almost all candidates failed to suggest a technique to overcome the rejected image.

Physics (960/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 2,752. The percentage of candidates who obtained a full pass was 56.65%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A–	B+	B	B–	C+	C	C–	D+	D	F
Percentage	5.38	4.83	5.31	9.05	8.65	12.86	10.57	3.78	7.63	3.13	28.81

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A : Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	D	6	C	11	D
2	D	7	B	12	A
3	B	8	A	13	C
4	A	9	C	14	D
5	C	10	B	15	A

General comments

More than 70% of the candidates answered Questions 6, 9 and 15 correctly. The rest of the questions fell in the medium range with 30% to 70% of candidates obtaining correct answers.

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

Generally, the performance of the candidates in answering quantitative questions was better than answering qualitative questions. The candidates were able to present their quantitative answers systematically using suitable formulae and show the correct substitution of data. Most of the candidates also realised the importance of writing the unit in their final answer with suitable number of significant figures. However, the candidates were not able to present their qualitative answers in a systematic way. They were also

confused with the terminology used. For example, in explaining the mechanism of heat conduction in metals, some candidates wrote 'the diffusion of free ions from hot to cold region' instead of 'the diffusion of free electrons from hot to cold region'.

Comments on individual questions

Question 16

In part (a), most candidates were able to state the conditions for equilibrium of a rigid body, which are resultant force is equal to zero and resultant moment at any point is equal to zero.

In part (b), most candidates were not able to give the direction of the frictional force. Candidates also were not able to resolve the horizontal component of the forces to obtain the relation $R_x = T \cos \theta$. They assumed that $R = mg$ when trying to solve $f = \mu R$. Therefore they were not able to get the relation $\tan \theta = 0.42$. Some candidates obtained the equation $\tan \theta = \mu$ by using wrong concepts, and thus, no mark would be given.

Answer: (b) 22.8°

Question 17

In part (a), most candidates understood the concept of adiabatic process. They were able to write the equation for the first law of thermodynamic and state $Q = 0$ in an adiabatic change. However, most candidates stopped at the statement $dU = -W$ without explaining the meaning of the symbols used in the equation.

In part (b)(i), most candidates were able to answer the final temperature correctly by using the equation $(TV^{\gamma-1}) = \text{constant}$.

In part (b)(ii), many candidates were able to calculate the number of mole and substitute in $W = -\frac{nR}{\gamma-1}(T_2 - T_1)$ to determine the work done by the gas. In calculating the number of moles, most candidates rounded off the value too early to 1.7 mol which in turn, led them to get the different final answer.

Answers: (b)(i) 202 K, (ii) 1.69×10^3 J

Question 18

In part (a)(i), most candidates were able to define acceleration as a rate of change of velocity or to use the formula by defining the symbol.

In part (a)(ii), most candidates were able to derive the equation of motion at constant acceleration correctly.

In part (b)(i), about half of the candidates did not calculate the distance travelled during the response time and the remaining distance for deceleration. They used $s = 30$ m in which finally led them to get the wrong answer. Many candidates did not convert the unit from km h^{-1} to m s^{-1} .

In part (b)(ii), very few candidates were able to sketch the graph of displacement against time for the motion of the car. Most candidates did not realise that the car was travelling at constant speed during the response time of the driver. The candidates also did not understand the term response time, which is the same as the reaction time of the driver.

In part (c)(i), most candidates knew that the final velocity of the tennis ball is equal to zero. Thus, they were able to determine the vertical component of the initial velocity of the tennis ball correctly.

In part (c)(ii), most candidates were able to determine the time taken of the tennis ball to land by considering the vertical motion of the ball.

In part (c)(iii), most candidates were not able to determine the angle of the projection of the tennis ball. Instead of using velocity, candidates used the distance to calculate the angle $\theta = \frac{u_y}{u_x}$.

Answers: (b) (i) 10 m s^{-2} , (c) (i) 4.43 m s^{-1} , (ii) 0.897 s , (iii) 20.0°

Question 19

In part (a)(i), most candidates were not able to explain the condition of a body with the situation mentioned. In their explanations, they stated that the body is acted by a constant centripetal force, and they did not mention the direction of the force.

In part (a)(ii), majority of the candidates were not able to derive the relationship between the velocity and the acceleration in (a)(i). Candidates just wrote $v = r\omega$ without deriving an expression containing angular displacement such as $s = r d\theta$ or $dv = v d\theta$.

In part (b)(i), most candidates were able to get the answer correctly but some candidates did not calculate the distance r by subtracting the radius of the Earth. They were confused between the radius of the orbit and the height of the satellite.

In part (b)(ii), most candidates used the formula $T = \frac{2\pi}{\omega}$ and substituted $\omega = \frac{v}{r}$ to determine the period of the satellite.

In part (c), most candidates were able to identify the gravitational force or centripetal force but did not mention the constant speed. Instead of that, many candidates related it to escape velocity. They did not realise that when the gravitational acceleration on the satellite is equal to the centripetal acceleration at certain speed, the satellite will move in a circular orbit around the Earth.

Answers: (b) (i) 3.045×10^6 m, (ii) 9.11×10^3 s

Question 20

In part (a), most candidates were not able to fully explain the mechanism for heat conduction in metals. However, some candidates were able to identify the free electrons and atom/ions as the agent for heat transport but they failed to explain how heat is being transferred. There was also other misconception like the electrons are freed when the metal is heated.

In part (b)(i), most candidates were able to write an expression for rate of heat flow in the rods but they failed to define the symbols used.

In part (b)(ii), most candidates were able to state only one of the conditions for the expression to be valid correctly in which the heat was achieved at steady state or rate of heat flow is constant. None of the candidates managed to state that the thermal conductivity of the rod must be constant.

In part (b)(iii), most candidates were confused when sketching the graph of the temperature gradient against distance graph. Instead of sketching the graph of temperature gradient against distance, the candidates sketch the graph of the temperature against the distance graph. Therefore, the curve of the graph is slanting and not in a horizontal line. The candidates also were not able to relate the relationship between thermal conductivity and temperature gradient. Hence this leads to the wrong answer.

In part (b)(iv), most candidates used the equation $\left(\frac{dQ}{dt}\right)_P = \left(\frac{dQ}{dt}\right)_Q$ to get the value of $\frac{k_P}{k_Q}$. There were many candidates who left their final answer in fraction form, which this is only applied for ratio of the two quantities.

Answer: (b) (iv) 0.67

Chemistry (962/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 6,328. The percentage of candidates who obtained a full pass was 48.43%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	4.01	3.35	6.72	9.07	6.98	8.38	9.92	5.52	11.74	5.31	29.00

CANDIDATES' RESPONSES

SECTION A: Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	B	6	D	11	A
2	C	7	D	12	C
3	B	8	B	13	D
4	A	9	B	14	C
5	D	10	A	15	A

General comments

The performance of the candidates were just fine. Questions 2, 9, 13 and 15 were difficult for the candidates to answer with 29%, 19%, 29% and 29% of candidates obtained correct answers respectively. There were no easy questions.

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

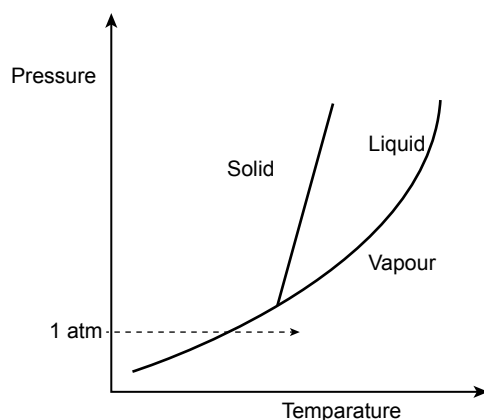
The performance of the candidates depended on centres. It was found that the candidates from big centres performed better than the candidates from small centres.

Comments on individual questions

Question 16

In part (a)(i), most of candidates were able to draw the lattice structure of solid iodine, that is face-centred cubic structure. Candidates failed to label the points on the face-centred cubic structure as I_2 or I-I.

In part (a)(ii), many candidates were able to draw the phase diagram of water correctly and label the three phases, solid, liquid and vapour. The candidates were able to show the sublimation of iodine at 1 atm by drawing the line but some of them drew the line for sublimation from solid area to the line between solid and vapour areas but did not cross to the vapour area. Some of the candidates did not mark 1 atm at the y-axis. The candidates should draw the line from y-axis that mark 1 atm to the vapour area as shown in the sample of answer below.

In part (b), many candidates did not notice that both X_2 and Y_2 are simple covalent molecules from the molecular formulae. Thus, they could not link weak intermolecular Van der Waals forces and the molecular size. Some candidates described the physical states of X_2 and Y_2 by repeating the statement that is stated in the question that X_2 is a liquid and Y_2 is a solid at standard conditions. Candidates were required to be more specific based on the given information. For example, X_2 is a solid below -7.2°C and a liquid or vapour state is above -7.2°C . Y_2 would be a solid below 113.8°C and a liquid state would be above 113.8°C . From the bond length of X_2 and Y_2 , it can be deduced that Y_2 is a bigger molecule than X_2 resulting in stronger intermolecular Van der Waals forces between Y_2 molecules that explains the higher melting point.

Question 17

In part (a), many candidates were able to write the formula: $P_A = X_A P_A^\circ$, which was unacceptable as the other way to state Raoult's law. The candidates should state Raoult's law in words, Raoult's law states that the partial pressure of liquid A in a mixture is the product of the mol fraction of liquid A in the mixture and the vapour pressure of pure liquid A at that particular temperature. Many of them used incorrect terms in the Raoult's law. For an example, vapour pressure of liquid A or partial pressure of pure A.

In part (b), most of the candidates were able to identify the intermolecular forces in pure H_2O , pure HF and the mixture which is hydrogen bonding. The mixture of H_2O and HF is a non-ideal solution and shows negative deviation as the intermolecular hydrogen bonds are stronger between H_2O and HF in the mixture than in the pure liquids, but they did not specify that hydrogen bonds are present in both H_2O and HF.

In part (c), many candidates only stated one half of the mixture for the composition of vapour when the

liquid mixture is contained by 50% of water boils. The vapour produced is a mixture of approximately 80% H₂O (or steam, not water) and 20% HF. The candidates should state both compositions of H₂O and HF.

In part (d), a few candidates did not use the correct unit and wrote 120 ° or 120. The boiling point of the azeotropic mixture is 120 °C.

In part (e), most of candidates were able to state the phase of mixture containing 20% of water at 80 °C. Many of them used the term gas instead of vapour for the phase. Many candidates incorrectly wrote the phase as liquid-vapour instead of liquid and vapour.

Question 18

In part (a), most candidates were able to determine the mass of oxygen. Hence, they managed to calculate the empirical and molecular formula of PAN as C₂H₃NO₅.

In part (b), many candidates were unable to list all the species or did not write the charge on the species. Some of them were stated the wrong cations. For examples, Cl₂O⁺ and O₂⁺. The species would be ³⁵Cl⁺, ³⁷Cl⁺, ¹⁶O⁺, ³⁵Cl¹⁶O⁺, ³⁷Cl¹⁶O⁺, ³⁵ClO₂⁺ and ³⁷ClO₂⁺. Most candidates only gave two species (³⁵ClO₂⁺, ³⁷ClO₂⁺) as their answers. Quite a number of candidates wrote O₂⁺ as one of the species.

In part (c), most of the candidates were unable to explain the formation of line spectrum of helium ion, He⁺ which consists of one electron system similar to hydrogen atom. The He⁺ ion has one electron. When this electron absorbs energy, it is excited to a higher energy level. The electron in this excited state is unstable and will drop to a lower energy level. This will emit energy in the form of light/electromagnetic waves in the process which can be calculated from the formula $E=hf$. This transition of the electron from higher energy level (n>2) to the second energy level (n=2) produces a set of discrete lines or a line spectrum known as the Balmer series. The discrete lines produced shows that the energy released is quantised. However, most candidates were able to show a diagram for the electronic transitions (n >2 to n = 2) that give rise to the Balmer series.

Question 19

In part (a)(i), many candidates were unable to deduce the structure of -CONH-. They could not fully describe the hybridisation of valence electrons of C and N. The candidates should first state that the valence electron configuration of C is 2s² 2p² and of N is 2s² 2p³. In carbon, one electron from the 2s orbital is excited to the vacant 2p orbital. The electron in the 2s orbital and the electrons in two 2p orbitals undergo sp² hybridisation. In nitrogen, the electrons in the 2s and 2p orbitals will undergo sp³ hybridisation. Thus, the carbon will be able to form the three σ bonds and one π bond. Meanwhile, nitrogen will be able to form three σ bonds. Only few candidates who knew the structure of a peptide bond were able to determine the type of hybridisations. Most of them were able to give the valence electronic configuration for the excited state of carbon as 2s¹2p_x¹2p_y¹2p_z¹, carbon undergoes hybridisation of sp² and nitrogen undergoes hybridisation of sp³. However, candidates failed to mention that in peptide bond, the carbon forms three σ and one π bonds and nitrogen forms three σ bonds. Some candidates stated three single bonds for CN⁻ instead of 'a triple bond'. Some candidates also described that hybridisation of C with O and H, which is not the part of the task.

In part (a)(ii), many candidates placed the charge on the wrong atom. Therefore, they were unable to draw the Lewis structure of CN⁻ ion well. The Lewis structure should be depicted as follows:

Many candidates were able to draw the Lewis structure of cyanide ion but the negative charge was placed on N or outside a bracket, and not at C atom.

In part (a)(iii), most of the candidates were unable to explain the differences in bond length between carbon and nitrogen in both $-\text{CONH}-$ and CN^- . The correct explanation for this part is that there is a triple bond (1σ and 2π bonds) between C and N in CN^- and only a single bond (1σ bond) between C and N in $-\text{CONH}-$. Thus, the bond between C and N in $-\text{CONH}-$ is longer than in CN^- . Most candidates correctly stated that the C and N bond in peptide bond is longer, and in CN^- , a triple bond is formed between C and N while a single bond is formed in peptide bond. However, most of them did not mention there are two π and one σ bonds in CN^- and one bond between C and N in $-\text{CONH}-$.

In part (b), very few candidates were able to compare and explain the difference in the melting point between BaCl_2 and BeCl_2 . Barium and beryllium form BaCl_2 and BeCl_2 respectively when reacted with chlorine. BaCl_2 is an ionic compound with strong ionic bonds between the ions of opposite charge (Ba^{2+} and Cl^-). BeCl_2 is a simple covalent compound with weak intermolecular Van der Waals forces of attraction. Thus, BeCl_2 would have a lower melting point than BaCl_2 . A few candidates spelled beryllium as *berryllium* even though the correct spelling was given in the question. It was also noticed that a few candidates could not correctly state the formula for the chlorides. They write formula as BeCl and BaCl . Some of the candidates explained in terms of size of cations and polarisability. They also incorrectly stated that both compounds were covalent with weak Van der Waals forces or both were ionic. Some of them were careless in writing B for barium instead of Ba, or when comparing between Be and Ba metals instead of BeCl_2 and BaCl_2 .

Question 20

In part (a)(i), most candidates were unable to calculate K_p for the system given. Some candidates were also unable to give the correct expression of K_p for the system given. Nevertheless, those who can solve the calculation problem did not give the final answer to the correct number of significant figure and unit. Many candidates made mistakes in the calculation which should have been as follows:

	$2\text{H}_2\text{O}(\text{g})$	$\rightleftharpoons$	$2\text{H}_2(\text{g})$	+	$\text{O}_2(\text{g})$
Initial/mol	1		0		0
Change/mol	-0.02		+0.02		+0.01
Final/mol	0.98		0.02		0.01

Total number of mol in system at equilibrium = $0.98 + 0.02 + 0.01 = 1.01$ mol

$$\text{Therefore, } P_{\text{H}_2\text{O}} = \left(\frac{0.98}{1.01}\right) \times 1.0 \text{ atm} = 0.97 \text{ atm}$$

$$P_{\text{H}_2} = \left(\frac{0.02}{1.01}\right) \times 1.0 \text{ atm} = 0.020 \text{ atm}$$

$$P_{\text{O}_2} = \left(\frac{0.01}{1.01}\right) \times 1.0 \text{ atm} = 0.0099 \text{ atm}$$

$$K_p = \frac{P_{\text{H}_2}^2 P_{\text{O}_2}}{P_{\text{H}_2\text{O}}^2} = 4.2 \times 10^{-6} \text{ atm.}$$

In general, candidates did not calculate the total number of mole. There are quite a number of candidates who wrote wrong expression for K_p . They used '[ ]' to represent partial pressure, P or to multiply, for example $\frac{[P_{H_2}]^2 [P_{O_2}]}{[P_{H_2O}]^2}$. Candidates were careless when calculating number of moles of H_2O at equilibrium ($1.0 - 0.02 = 0.98$) instead of $1.0 - 0.02 = 0.98$. Candidates should round up their final answer to two significant figures as in the data given in the question.

In part (a)(ii), many candidates were unable to explain the difference of K_p values at different temperatures. The much smaller value of K_p shows that the formation of water is favoured at standard conditions. For an example, equilibrium is to the left at standard conditions as the forward reaction is an endothermic reaction. Since many did not manage to determine the value of K_p in part (a)(i), therefore in part (a)(ii), they failed to compare and explain the effect of temperature on equilibrium position and enthalpy change of reaction by referring to the two K_p values.

In part (b)(i), many candidates were able to draw the graph of pH against volume of NaOH accurately but it must be noted that a few candidates labelled the axis wrongly. Other mistakes included writing pH instead of p H . They used a scale that is difficult to read. Thus, they plotted the points wrongly.

In part (b)(ii), majority of the candidates were unable to answer this question appropriately. Candidates were unable to use the graph to determine the equivalence point which is around 15.70 cm^3 . They also were unable to determine the concentration of lactic acid which is $0.079 \text{ mol dm}^{-3}$ (two significant figures). As this question was for a titration between a weak acid and a strong base, a buffer solution was formed before the equivalence point was reached. The maximum buffer capacity was at exactly midway through the titration and at this point, $\text{pH} = \text{p}K_a$ (from the Henderson-Hasselbalch equation). Thus, $\text{p}K_a$ can be obtained from the graph which was 3.9. Thus, value for K_a is $1.3 \times 10^{-4} \text{ mol dm}^{-3}$. Some candidates were able to calculate the concentration of lactic acid but the answer was not given to the correct significant figure and without stating the unit. However, most of them could not determine the value of K_a from the graph. Some candidates calculated the value of K_a by using the Ostwald dilution theory: $K_a = \frac{[H^+]^2}{c}$, since the pH of the acid is given as 2.5 and initial concentration, c , of lactic acid can be calculated by using the equivalence point. A few of candidates used the formula for dilution ($M_1V_1 = M_2V_2$) instead of $\frac{M_aV_a}{M_bV_b} = 1$.

A significant number of candidates did not know that the pH of half of the volume was required to achieve the equivalence point on the graph as $\text{p}K_a$. Therefore, they failed to calculate K_a by using antilog ($-\text{p}K_a$).

Biology (964/1)

OVERALL PERFORMANCE

The number of candidates for this subject was 3,743. The percentage of candidates who obtained a full pass was 54.54%.

The achievement of candidates for this subject according to grades is as follows:

Grade	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Percentage	2.00	3.21	8.18	8.55	10.77	11.06	10.77	6.81	3.21	5.80	29.64

RESPONSES OF CANDIDATES

SECTION A: Multiple-Choice

Answer keys

Question number	Key	Question number	Key	Question number	Key
1	A	6	B	11	B
2	C	7	B	12	B
3	B	8	B	13	A
4	D	9	C	14	A
5	C	10	D	15	C

General comment

In general, Questions 2, 7 and 13 were in the range of difficult questions; less than 30% of candidates could answer the questions correctly. Meanwhile, Questions 1, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 14 and 15 were in the range of moderate questions with 30% to 70% of candidates could answer the questions correctly. The easiest questions were Questions 5, 10 and 9. More than 70% of candidates answered the questions correctly.

SECTIONS B AND C: Structure and Essay

General comments

In general, the candidates' answers were satisfactory in terms of planning and presentation. Only a few candidates managed to answer accordingly and systematically.

Question 16

In part (a), the task of the question required the candidates to define water potential. Majority of the candidates were unable to define water potential according to the marking scheme. Most candidates missed to state *freely moving* water molecules in their definition. Candidates also used the wrong term such as water concentration or solute concentration for water potential.

The correct way to define *water potential* is the **pressure** exerted by *freely moving water molecules in a system* or as the **tendency** of water molecules to move from *high water potential or low solute potential to low water potential or high solute potential*. There was a misconception in the usage of the term *concentration of water molecules as water is a solvent, not a solute*.

In part (b)(i), the candidates were required to give the reason why the pressure potential for the sucrose solutions is 0 MPa. Most candidates were not able to explain why the pressure potential for the sucrose solution is 0 MPa. Some of the candidates were able to explain that it was because *there is no pressure exerted* without mentioning the type of pressure, *hydrostatic or turgor pressure* as per required by the marking scheme.

Most candidates lacked the understanding on pressure potential for sucrose solution at 0 MPa which was basically understood by the candidates as pressure potential in a plant cell caused by the pressure exerted on the cell wall by hydrostatic pressure or turgor pressure. Most candidates wrote *solution has no pressure* which was not accepted, as the candidates should be more specific in writing their answers. The candidates should use the specific term required. The accepted answer should be *solution has no hydrostatic or turgor pressures*. *Solution at atmospheric pressure* was also accepted.

In part (b)(ii), the candidates were required to show a brief calculation on how to obtain the actual water potential of the potato cells and to state the unit for water potential. However, majority of the candidates had no idea that the actual water potential of potato cells could be obtained when there were no changes in the mass of the potatoes. Some candidates lost marks because they did not show the calculation or unit.

In part (c)(i), the candidates were required to state the direction of the net water movement and explain the reasons. The candidates lost marks because they did not use the correct terms in their explanation such as *diffuse or osmosis*.

Most candidates knew the direction of the net water movement in potato cells which were immersed in 0.20 M sucrose solution but they did not write their answers accurately. They also did not mention in details on the direction of the net water movement. For an example, in order to score 2 marks, the candidates should mention *water moves into the cell and water moves in from higher water potential (solution) to lower water potential (tissue)*. The candidates should have mentioned that the process involved is *diffusion or osmosis*. However, many candidates used the unsuitable terms such as *water moves out of the cell or hypotonic or hypertonic and water solute concentration*.

In part (c)(ii), the candidates were required to show the calculation on how to obtain the pressure potential of the potato cells in 0.20 M and to state the unit of pressure potential. Most candidates were not able to calculate the pressure potential of the potato cells in 0.02 M. They did not have the idea that pressure potential was always in a positive value.

Candidates were unable to calculate the pressure potential of potato cells in 0.20M sucrose solution at equilibrium. Most candidates had a misunderstanding on the concept by taking the actual water potential of the potato cells (-0.78 MPa) as the water potential for the solution where the potato cells were immersed in instead of starting the idea of $\psi_{cell} = \psi_{solution}$ when at equilibrium. Candidates also did not show any working steps in presenting their answer, which in turn resulted in loss of marks.

Many candidates gave a negative value as the partial pressure of potato cell. The candidates also took -0.50 MPa as the solute potential and -0.78 MPa as the water potential. Some candidates lost marks because they did not show the calculation or did not state the suitable unit.

In part (c)(iii), the candidates were required to state the term which describes the condition of the potato cell. Most of the candidates were able to describe the condition with the correct terms but some candidates described the condition of the cell without giving the correct term.

In part (d), the candidates were required to state the term which describes the condition of the potato cell. Most of the candidates were able to describe correctly the condition of the potato cell. Some candidates described the condition of the cell as the cell membrane pulls away from the cell wall, the vacuole shrink etc. without stating the term *plasmolysed/flaccid*.

Question 17

The question is about an aerobic respiration. In part (a), the candidates were required to name compounds S and T, U and V, and structure R. Candidates were unable to label the structures correctly, especially for S and T and U and V. Since both were in pair, the candidates should give the correct pairs before marks can be awarded. Candidates were confused between the reduced and oxidised states of the compounds. Some candidates labelled nicotinamide **adenine** dinucleotide (NAD) as nicotinamide **adenosine** dinucleotide, flavin **adenine** dinucleotide (FAD) as flavin **adenosine** dinucleotide, ATP synthase as 'ATP synthase channel' and 'stalk particle'. Since the candidates were allowed to name the compound either in full or the standard abbreviation, most candidates lost marks for their mistakes in spellings or incorrect abbreviation of the compounds.

In part (b), the candidates were required to name the process by using the principles of chemiosmosis. A substantial number of candidates were able to name the process correctly. However, some candidates stated it as "electron transport chain".

In part (c), the candidates were required to explain the process of oxidative phosphorylation. Most candidates were able to state that there was an energy produced in the process. However, only some candidates managed to explain further how the energy is derived with regard to the involvement of oxygen. Therefore, most candidates managed to score only one mark instead of 2 or 3 marks.

Question 18

The question is about lipids. In part (a)(i), the candidates were required to draw and label the structure of cholesterol. The candidates were also required to state the properties of cholesterol. Only few candidates were able to draw and label the structure of cholesterol accurately. Candidates tended to confuse between phospholipids bilayer (Singer and Nicolson model) and cholesterol. Most of the candidates drew the structure of phospholipids instead of cholesterol. Some candidates were able to draw the four rings structure of cholesterol correctly but not the side chains attached to it.

Most candidates stated the properties of phospholipids instead of cholesterol. Most candidates were confused by the word *hydrophilic* and *hydrophobic* ends that led them to draw the structure of plasma membrane or phospholipids. For candidates who failed to start with the correct structure on cholesterol, this led them to describe its properties wrongly.

In part (a)(ii), the candidates were required to state the importance of cholesterol in living organisms. Most candidates stated the importance of lipids but not the importance of cholesterol. Majority of the candidates were able to state the importance of cholesterol as to regulate the permeability of plasma membrane and regulate the fluidity of plasma membrane. However, some candidates gave inappropriate answers such as *an energy source, energy storage, protects the internal organs, to maintain our body temperature and act as heat insulator*.

In part (b), the candidates were required to explain the principle of DNA separation using gel electrophoresis. Most candidates were prone to explain the general process of gel electrophoresis without understanding the given question pertaining to DNA separation. Only a small number of candidates were able to state that the pore size of the gel is also a factor that influences the movement of particles during gel electrophoresis. Candidates did not have the idea that there were only negatively charged DNA fragments. Thus, there were no positively charged DNA fragments.

Question 19

The question is about specialised cells. In part (a), the candidates were required to state the names of two ultra-structures of xylem, to describe their characteristics and to relate their characteristics to their functions.

Most candidates managed to score marks by naming the **two** ultra-structures of xylem, i.e. xylem vessels and tracheids. If candidates were unable to state the two ultra-structures of xylem correctly, they were not able to describe their respective characteristics and functions. Some candidates explained the characteristics and functions without referring to which ultra-structures of the xylem. Some even referred the characteristics of xylem as that of the ultra-structures. Some even stated the ultra-structures as *protoxylem, metaxylem, sclerenchyma* and *collenchyma*.

Candidates were unable to describe the obvious characteristics of ultra-structures in details correctly. For an example, for the xylem vessels i.e. *dead cells with long tube and lignified forming continuous long tube with open ends*. Most candidates did not mention *xylem vessels are dead cells and a long tube with open ends*. For the characteristics of tracheids, most candidates did not mention *tracheids are long and lumen with tapered ends*. For its function, 95% of the candidates lost marks for mentioning *allow water and mineral flow instead of allow water and mineral ions flow continuously*. Majority of the candidates missed the word *continuously* which was a must to be mentioned as prescribed in the answers scheme.

In part (b), the candidates were required to state the names, distributions and functions of the three types of simple epithelial tissues. Many candidates were able to mention correctly the three types of simple epithelial tissues, i.e. *simple squamous epithelium, simple cuboidal epithelium and simple columnar epithelium*. However, some candidates were confused between the different types of epithelial tissues. They did not have a clear understanding on types of tissues.

Some candidates spelled the names of the tissues wrongly. Spelling mistakes included *sqaumous* and *squamos* as *squamous*. The candidates hardly gained marks on description on its distribution correctly. Most candidates were only able to mention its location i.e. where it is located generally. For example, *kidney* instead of *Lining of kidney tubules* for the distribution of simple cuboidal epithelium.

Question 20

The question is about enzyme. In part (a), the candidates were required to state the names of three types of cofactors, describe the three types of cofactors and state one example for each cofactor.

Most candidates could answer this question correctly and could present their answers appropriately and systematically. Some candidates lost marks because of their carelessness in spelling the correct terms. Some candidates were confused in giving examples for each cofactor which were allowed to be answered either in full form or formulas. For example, Magnesium ions or Mg^{2+} .

The most common mistakes among the candidates were they were unable to state precisely that activators and coenzymes are bound to the 'active site' of the enzyme. Candidates were confused between the cofactors and the enzyme inhibitors. The candidates used wrong word such as *enzyme activator* for metal ion/activator. They stated the types of cofactor as *competitive inhibitor* and *non-competitive inhibitor*. The candidates also stated *FAD as the example of prosthetic group, metal ion as metallic ion and the metal ion as organic*.

In part (b), the candidates were required to state the roles of resin beads and the advantages of enzyme immobilisation. It was uncommon for the candidates to state that resin is an inert/unreactive matrix. Majority of the candidates were able to give the advantages of enzyme immobilisation.

Sains Sukan (966/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Sebanyak 2,559 orang calon telah menduduki peperiksaan bagi mata pelajaran ini. Peratusan calon yang lulus penuh ialah 74.92%.

Prestasi calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	10.63	6.96	11.25	15.75	10.94	10.32	9.07	7.66	5.94	4.57	6.91

RESPONS CALON

Komen am

Pada keseluruhannya, aras kesukaran soalan disusun dengan baik seperti soalan 1, soalan 2, dan soalan 5, iaitu pada aras kesukaran yang rendah manakala soalan 3 dan soalan 6 berada pada aras kesukaran yang sederhana, soalan 4 dan soalan 7 berada pada aras kesukaran tinggi yang sesuai untuk menguji kemampuan calon untuk menjawab soalan berkenaan. Soalan 4 dan soalan 7 menentukan kategori pelajar yang cemerlang. Soalan 1, soalan 2, dan soalan 5 pula dapat dijawab oleh calon kerana berada pada tahap pengetahuan dan kefahaman mereka.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A: Struktur

Soalan 1

Soalan bahagian (a) menghendaki calon mencadangkan cara untuk mengatasi masalah larangan berhijab dalam kalangan wanita bagi pasukan bola keranjang ketika kejohanan Sukan Asia bagi tahun 2014. Calon dapat membuka minda untuk berfikir bagaimana menyelesaikan masalah yang kerap dihadapi oleh atlet wanita Islam terutamanya ketika menyertai pertandingan sukan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini. Cara yang boleh dicadangkan untuk mengatasi masalah tersebut ialah dengan membuat pindaan peraturan pakaian bagi atlet wanita, mengadakan pertandingan antara negara Islam, pertandingan yang dijalankan di gelanggang untuk wanita sahaja, dan melaksanakan kod pakaian yang lebih fleksibel berdasarkan keperluan jenis sukan dan tuntutan agama.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan tindakan yang boleh diambil untuk mengelak berlakunya eksploitasi wanita dalam sukan. Kebanyakan calon memahami kehendak soalan dan dapat mengaitkan dengan kehendak jawapan soalan 1(a). Keadaan ini akan memudahkan calon untuk menjawab soalan kerana soalan 1(a) mempunyai perkaitan dengan soalan 1(b). Kebanyakan calon dapat menjawab

soalan dengan tepat untuk bahagian ini. Tindakan yang boleh diambil untuk menyelesaikan isi seperti ini ialah dengan menggubal undang-undang yang boleh mencegah eksploitasi terhadap wanita, mengubah persepsi masyarakat bahawa wanita sebagai objek seksual, memberikan kesedaran pendidikan tentang maruah wanita kepada masyarakat, menguatkan pegangan terhadap kepercayaan agama yang dianuti, dan mengeluarkan garis panduan ketertiban terhadap penggunaan imej wanita dalam pengiklanan.

Soalan 2

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan aspek yang mempengaruhi jangka masa pertandingan semasa menganjurkan sesuatu pertandingan. Aspek yang mempengaruhi jangka masa pertandingan ialah bilangan penyertaan dan kemudahan yang ada, jenis pertandingan yang dianjurkan, dan bilangan pegawai kejoanan yang bertugas semasa pertandingan dijalankan. Kelemahan calon adalah membuat pengulangan isi jawapan. Kebanyakan calon tidak memahami kata tugas soalan yang diberikan dan kaitannya dengan kehendak skema pemarkahan.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memberikan faktor luar jangkaan yang boleh menjejaskan jangka masa pertandingan. Faktor luar jangkaan yang boleh menjejaskan jangka masa pertandingan ialah cuaca buruk, gangguan teknikal, dan gangguan penonton. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyediakan pelan kontigensi yang boleh diambil untuk mengelakkan berlakunya faktor luar jangkaan yang akan menjejaskan jangka masa pertandingan. Kebanyakan calon keliru dengan istilah pelan kontigensi yang menyebabkan jawapan calon agak terbatas dan tidak menyeluruh. Jawapan calon hanya berkaitan dengan aspek permasalahan dalaman pertandingan sahaja seperti jumlah alatan dan prasarana untuk menjalankan sesuatu pertandingan sukan. Pelan kontigensi yang perlu disediakan ialah bekerjasama dengan pihak berkuasa seperti RELA, JPAM, polis, dan PBT.

Soalan 3

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan nilai murni yang terkandung dalam aktiviti berkayak ke arah membentuk jati diri pelajar. Nilai murni itu ialah kerjasama, ketahanan mental dan fizikal, bertolak ansur, keberanian, dan keyakinan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyenaraikan pendekatan yang boleh dilakukan untuk mengukuhkan jati diri hasil daripada aktiviti berkayak. Pendekatan yang boleh dilakukan ialah meneruskan aktiviti, melakukan aktiviti di tahap yang lebih tinggi, menghadiri kursus yang berkaitan, dan melibatkan diri dalam aktiviti persatuan. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menyatakan cara bagaimana nilai jati diri yang diperolehi daripada aktiviti berkayak dapat menyumbang kepada sesebuah masyarakat yang berdaya saing. Cara yang boleh digunakan untuk membentuk jati diri ialah menjadi pemimpin yang berdedikasi, menjadi suri teladan, dan penggerak kepada aktiviti sosial yang bermanfaat. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini.

Soalan 4

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menyatakan sebab pemain bola sepak perlu bersarapan pagi, makan tengah hari, dan minum petang sekiranya pertandingan bola sepak dijalankan pada sebelah malam. Kebanyakan calon gagal menjawab dengan tepat soalan untuk bahagian ini kerana calon hanya menyenaraikan menu makanan yang diambil tanpa mengikut masa pengambilannya. Hal ini menunjukkan calon kurang pengetahuan tentang saranan pemakanan yang baik untuk pemain bola sepak. Pemain bola sepak hendaklah bersarapan pagi kerana bersarapan dapat menggantikan semua stor glikogen hati yang susut selepas berpuasa pada malam hari. Tenaga dan cecair akan dapat dihasilkan sebagai persediaan untuk bertanding pada waktu malam. Pemain bola sepak juga perlu makan tengah hari kerana ia dapat menambahkan kembali stor glikogen dan menggantikan cecair dan elektrolit yang susut hasil aktiviti harian sebelah pagi. Minum petang juga perlu diambil oleh pemain bola sepak untuk memastikan bekalan tenaga, air, dan elektrolit mencukupi beberapa jam sebelum bertanding.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon menyatakan ciri nutrien yang sepatutnya terkandung dalam makanan yang diambil pada waktu malam sekiranya minum petang digantikan dengan makan malam pada jam 6.30 petang. Ciri nutrien itu ialah berbentuk cecair kerana kandungan nutrien tersebut kaya dengan karbohidrat, protein, fiber, dan rendah lemak. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini.

Soalan bahagian (c) menghendaki calon menjelaskan bagaimana ciri nutrien yang berbentuk cecair kerana kandungan nutrien tersebut kaya dengan karbohidrat, protein, fiber, dan rendah lemak. Kebanyakan calon tidak dapat mengaitkan ciri nutrien di jawapan soalan 4(b) iaitu, cecair dengan kesan kepada pembekalan tenaga kepada pemain sebelum pertandingan. Kebanyakan jawapan calon hanya menyatakan ciri nutrien sahaja tanpa memberikan jawapan kepada kesan kepada pembekalan tenaga. Ciri nutrien yang dapat memberi kesan kepada pembekalan tenaga kepada pemain sebelum bertanding dapat mengurangkan masa pencernaan makanan. Makanan berbentuk cecair lebih cepat dikosongkan daripada gaster berbanding makanan berbentuk pepejal. Makanan yang kaya dengan karbohidrat membolehkan pembekalan tenaga yang lebih cepat kerana karbohidrat lebih cepat dicerna berbanding protein dan lemak. Makanan yang mengandungi fiber akan melambatkan pencernaan makanan.

BAHAGIAN B: Esei

Soalan 5

Soalan menghendaki calon membincangkan cara bagaimana agen sosialisasi seperti komuniti, pasukan, dan rakan sebaya dapat memainkan peranan dalam mewujudkan proses sosialisasi dalam sukan. Kebanyakan jawapan daripada calon tidak menyatakan dengan terperinci jawapan yang sepatutnya diberikan seperti dalam skema pemarkahan. Calon didapati hanya menyatakan isi sahaja tanpa huraian. Oleh itu, calon tidak memperoleh markah yang penuh untuk soalan ini. Bagi agen komuniti, atlet mestilah mematuhi norma dan budaya komuniti yang positif, menghormati hak budaya setempat, mempunyai perasaan kepunyaan kepada komuniti setempat, bertanggungjawab secara kolektif, dan menganjurkan aktiviti kemasyarakatan. Bagi agen sekolah pula, organisasi seperti persatuan dan kelab memainkan peranan penting untuk menggerakkan aktiviti setempat. Sekolah juga sebagai tempat untuk menganjurkan pertandingan supaya proses sosialisasi dalam sukan dapat dikembangkan. Media massa juga merupakan agen sosialisasi dalam sukan. Media massa

memainkan peranan sebagai hebahan sumber maklumat yang tepat dan juga sebagai saluran komunikasi kepada masyarakat. Agen seterusnya ialah rakan sebaya yang dapat juga mewujudkan proses sosialisasi dalam sukan. Rakan sebaya boleh dijadikan sebagai suri teladan dan rakan pembimbing dalam kalangan masyarakat. Program mentor mente boleh dijalankan supaya proses interaksi dua hala diwujudkan untuk membentuk kesepaduan dan keseimbangan.

Soalan 6

Soalan bahagian (a) menghendaki calon menjelaskan elemen yang perlu dititikberatkan dalam mengurus prasarana sukan dan peralatan sukan di stor sukan sekolah. Elemen yang perlu dititikberatkan ialah sumber tenaga manusia yang dijadikan sebagai pengelola, pentadbir, dan perancang. Kemudahan peralatan sukan yang disediakan mestilah mencukupi dan sesuai dengan pelajar. Aspek penyelenggaraan alatan juga perlu dititikberatkan dalam pengurusan stor supaya dapat memberikan didikan kepada pelajar bagaimana menggunakan dan menjaga kemudahan dan peralatan dengan betul. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memerihalkan kelebihan melakukan penyelenggaraan berkala di stor sukan sekolah. Kelebihan melakukan penyelenggaraan berkala di stor sukan ialah untuk mengelakkan kecurian peralatan di dalam stor sukan. Sistem rekod keluar masuk stor diwujudkan untuk mengetahui pergerakan alatan yang dipinjam telah dipulangkan oleh pelajar. Penyelenggaraan berkala yang dibuat akan dapat menjimatkan ruang penyimpanan alatan di stor alatan kerana penggunaan ruang yang maksimum. Ruang pengudaraan yang sesuai untuk stor alatan sukan akan membolehkan jangka masa alatan sukan lebih tahan lama apabila penyelenggaraan berkala dibuat oleh guru. Kebanyakan calon dapat menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini.

Soalan 7

Soalan bahagian (a) menghendaki calon memerihalkan konsep keseimbangan, kesederhanaan, dan kepelbagaian dalam piramid makanan yang dapat membantu atlet dalam diet harian. Kebanyakan calon tidak memahami kehendak soalan. Jawapan calon tidak mengaitkan konsep keseimbangan, kesederhanaan, dan kepelbagaian dalam piramid makanan. Kebanyakan jawapan yang diberikan oleh calon agak umum dan calon tidak mendapat markah yang maksimum. Konsep keseimbangan dalam piramid makanan Malaysia yang mempunyai empat aras kumpulan makanan di mana setiap aras mewakili pelbagai jenis makanan mengikut keperluan atlet. Setiap aras juga menggabungkan makanan daripada semua kumpulan makanan. Atlet dinasihatkan supaya mengelakkan daripada mengambil makanan dari satu aras sahaja untuk memastikan makanan yang diambil adalah seimbang. Konsep kesederhanaan pula adalah bilangan sajian minimum dan maksimum yang disarankan oleh pakar pemakanan hendaklah dipatuhi oleh setiap atlet. Bilangan sajian yang diambil perlu sesuai dengan gaya hidup dan keperluan atlet. Bagi atlet yang kurang aktif secara fizikal, mereka disarankan untuk mengambil bilangan sajian yang minimum sahaja manakala bagi atlet yang aktif, mereka boleh menambah bilangan sajian mengikut keperluan penggunaan tenaga atlet itu. Konsep kepelbagaian pula ialah atlet mestilah memilih pelbagai jenis makanan dari setiap aras kerana ia dapat membekalkan semua nutrien yang diperlukan oleh tubuh. Dalam konsep kepelbagaian ini tiada satu jenis makanan yang boleh membekalkan semua nutrien yang dapat diperolehi daripada makanan yang diambil oleh atlet.

Soalan bahagian (b) menghendaki calon memerihalkan kesan ke atas prestasi atlet jika tidak mengambil kumpulan makanan mengikut aras yang ditetapkan dalam piramid makanan. Kebanyakan calon gagal menjawab soalan dengan tepat untuk bahagian ini. Kebanyakan calon tidak mengaitkan jawapan mereka dengan peningkatan prestasi atlet. Kesan ke atas prestasi atlet jika tidak mengambil kumpulan makanan mengikut aras ialah atlet akan berasa cepat lesu kerana pengambilan karbohidrat yang tidak mencukupi. Kadar metabolisma lemak dan protein akan menjadi lambat untuk menjadi tenaga. Kesan daripada keadaan ini juga ialah intensiti kerja akan menjadi rendah. Kapasiti aerobik pula akan menurun kerana pengambilan karbohidrat tidak mencukupi untuk metabolisme tenaga secara aerobik. Apabila pengambilan karbohidrat tidak mencukupi, pengambilan lemak akan lebih banyak untuk ditukarkan kepada tenaga. Kesan daripada keadaan ini juga ialah melambatkan kadar metabolisme tenaga secara aerobik. Proses pemulihan selepas bersukan akan menjadi lambat kerana tenaga tidak mencukupi. Oksigen yang digunakan lebih banyak untuk metabolisme lemak.

Seni Visual (970/1)

PRESTASI KESELURUHAN

Pada penggal ini, bilangan calon ialah 7,138 orang. Peratus calon yang lulus penuh mata pelajaran ini ialah 50.03%.

Pencapaian calon bagi mata pelajaran ini mengikut gred adalah seperti yang berikut:

Gred	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	F
Peratusan	4.38	2.73	3.24	4.45	8.66	13.23	13.34	6.72	3.16	6.34	33.85

RESPONS CALON

Komen am

Kertas ini ialah kertas esei bertulis yang terdiri daripada bahagian (a), iaitu bahagian soalan struktur. Bahagian (b) dan (c) pula ialah bahagian soalan esei panjang. Pada keseluruhannya, mutu jawapan calon bagi kertas ini adalah lemah. Calon gagal menjawab soalan dengan baik dan jawapan calon tidak memuaskan. Calon gagal memberikan fakta dan huraian yang tepat. Calon juga tidak memahami dan keliru dengan istilah dan kefahaman asas seni.

Komen soalan demi soalan

BAHAGIAN A

Soalan 1

Soalan ini menghendaki calon membuat perbezaan seni visual tradisi dengan seni visual moden dari aspek matlamat, orientasi idea, dan ciri identiti. Majoriti calon tidak dapat memberikan jawapan yang tepat kerana calon lebih merujuk kepada fungsi, sumber idea, dan olahan karya sahaja.

Soalan 2

Soalan ini menghendaki calon untuk menjelaskan seni visual dari aspek artistik dan komunikasi. Soalan ini agak mudah tetapi memerlukan pengetahuan seni. Calon gagal memahami makna artistik dan komunikasi. Namun demikian, ramai calon yang dapat menjawabnya dengan baik.

Soalan 3

Dalam bahagian (a), soalan ini menghendaki calon menjelaskan teknik pengolahan warna pada karya *Impression Sunrise* oleh Claude Monet dan bahagian (b) pula calon perlu membincangkan kesan ruang dalam karya tersebut. Majoriti calon dapat menjawab soalan ini dengan baik.

Soalan 4

Soalan ini menghendaki calon menjelaskan peranan warna dalam gambar yang menunjukkan anak panah dalam roda warna. Majoriti calon tidak dapat mengesan hubungan warna yang dibentuk untuk warna penggenap. Ramai calon yang hanya memberikan satu fakta dan satu huraian sahaja.

BAHAGIAN B**Soalan 5**

Soalan ini menghendaki calon membincangkan aspek identiti dalam logo Syarikat Penerbangan Malaysia (*Malaysia Airlines*). Majoriti calon menjawab soalan ini berdasarkan pengetahuan am sahaja. Namun demikian, terdapat juga calon yang membincangkan fungsi logo. Umumnya, jawapan calon adalah baik dan sederhana.

Soalan 6

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan tindakan yang boleh diambil oleh Balai Seni Visual Negara dalam memainkan peranan sebagai penaung kegiatan seni. Calon perlu menghuraikan tindakan yang perlu diambil dari aspek konservasi pada bahagian (a), promosi pada bahagian (b), dan pendidikan pada bahagian (c). Majoriti calon menjawab secara umum dan tidak menjurus kepada kehendak soalan.

Soalan 7

Soalan ini menghendaki calon membincangkan pernyataan “Aspek perpaduan boleh diterjemahkan dalam karya seni visual” berdasarkan olahan subjek dan kandungan karya. Majoriti calon menjawab secara umum. Calon hanya menghuraikan hal perpaduan tetapi tidak dikaitkan dengan karya seni. Calon seharusnya mengaitkan perpaduan dengan karya seni seperti kehendak soalan.

Soalan 8

Soalan ini berdasarkan karya arca berjudul *Sparated* oleh Jesus Curia. Soalan ini menghendaki calon menjawab dua bahagian iaitu, bahagian (a) dan bahagian (b). Pada bahagian (a), calon dikehendaki perihalkan pengolahan aspek formal pada karya tersebut, manakala pada bahagian (b), calon perlu berikan apresiasi terhadap makna dalam karya tersebut. Jawapan calon hanya memberikan semua unsur seni dan prinsip rekaan tanpa menghuraikannya. Calon tidak membuat apresiasi dengan menterjemahkan makna karya. Jawapan calon hanya bersifat umum sahaja.

BAHAGIAN C**Soalan 9**

Soalan ini menghendaki calon menghuraikan tiga fungsi yang merangkumi aspek estetik dan nilai praktikal dalam karya *100 Cans*. Majoriti calon tidak menjawab mengikut kehendak soalan. Calon hanya menjelaskan perkara-perkara dari aspek formal dan berkenaan reka bentuk pembungkusan sahaja.

Soalan 10

Soalan ini menghendaki calon menganalisis karya *Berunding Dengan Tunggul* serta memberikan penekanan kepada unsur-unsur bentuk dan makna. Soalan ini memerlukan calon memberikan makna tersurat dan tersirat karya tersebut. Calon perlu memahami pepatah Melayu *Berunding Dengan Tunggul* untuk membuat analisis. Kelemahan calon ialah mereka memberikan makna tunggul kayu sebagai objek yang tersurat. Calon memberikan jawapan tentang unsur-unsur bentuk dan makna secara umum tanpa mengaitkan makna karya tersebut.